

УВОДНИК

Имитација живота

Пише Мирослав Јовановић

Слажу ли се ова врућина и месо? Убеђен сам, за већину Срба комбинација је прихватљива, чак и веома пожељна, укоренења у традицији, изгледа и у генима, а није баш нешто ни потврђено да месоједи брже умиру од оних који се хране по разним „таблицама“ и докторским препорукама. За нас би пре могло да важи „правило“ да рикњавамо пре рока зато што једемо на кашицицу.

Статистичари су израчунали да је потрошња меса у Србији дупло мања него у земљама Европске уније. Не завирујући у шерпе и не бројећи залогје, већ мерећи количине продатог меса, они су дошли до податка да наш човек годишње поједе 43 килограма меса. Реч је, наравно, о просеку те се не зна ко и колико у њему учествује, али испада да је дневна конзумација, опет просечна, непуних 118 грама.

Над овом цифрицом различито би могли да реагују људи из разних социјалних категорија. Једни би свакако рекли – опа, па то је сваког дана скоро по шест ћевапа, док други не би пристали ни да седну за сто са таквом мизеријом од шницле. Међутим, пошто је потрошња меса „по глави становника“ један од признатих параметара економске развијености земље, сам податак да смо дупло „тањи“ од Европе довољно говори. И не само да смо танки, него се све више тањимо: груба процена каже да је од почетка кризе, од пре непуне две године, продаја меса у Србији опала за једну трећину.

Прерађивачи и продавци током протеклих годину дана коначно су тржишно реаговали на пад промета – снижавањем цена, па је килограм свињског бута, рецимо, са неких 440 динара пао на око 350, док је пилетина појевтинила 30-40 динара, али тиме је само ублажено даље опадање продаје. Уосталом, о борби за купца меса говоре и силне рекламе, телевизијске и новинске, којима нас убише велики трговци: и месо је на распродаји, само што се то данас зове „акцијске цене“. Снижења иду и до двадесет посто.

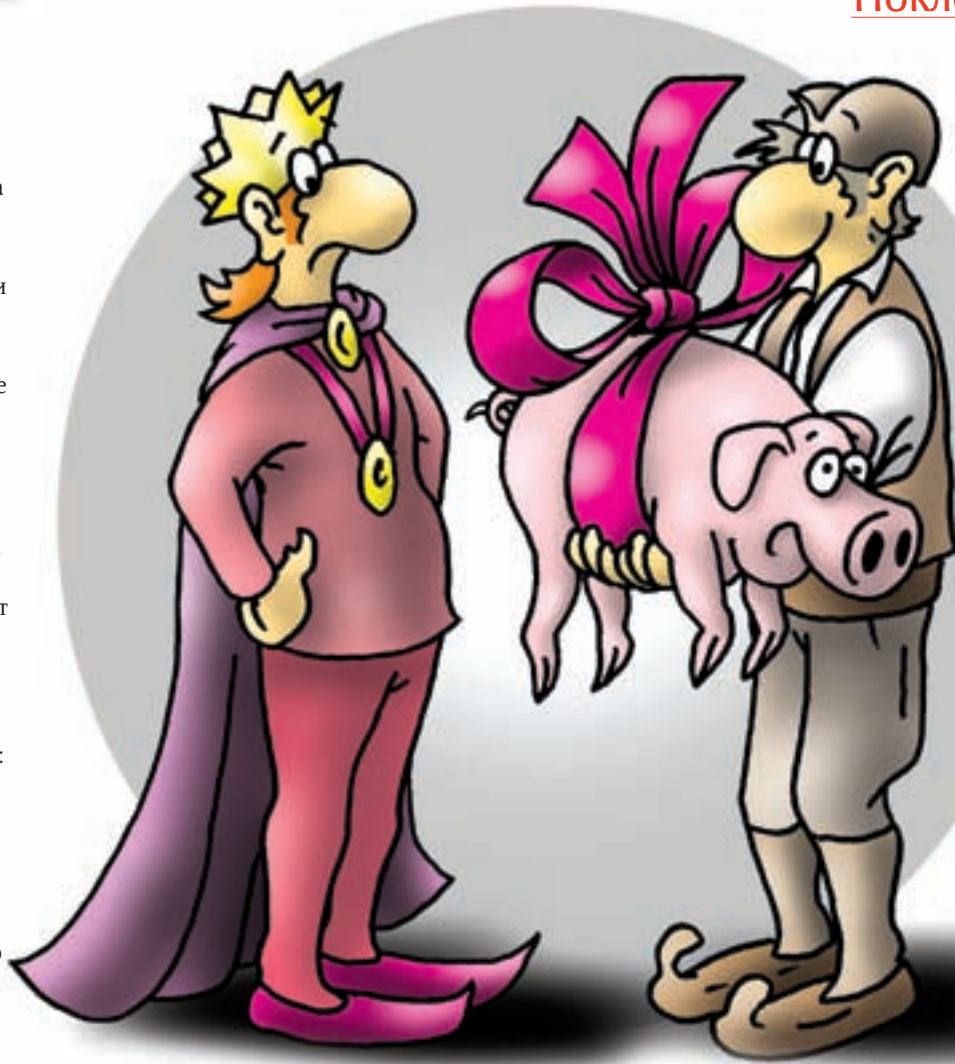
Али, не вреди. Пресушило у џеповима. Пре неки дан на зеленој пијаци питах сељака који продаје трешње – како иде? Каже, много лоше, само питају за цену и пролазе. А цена? Двеста динара кило! Прођох и ја и сетих се старих добрих школских дана. Као гимназијалци на великом одмору цумле идемо на пијачу, купимо кило, а поједемо још два, уз учтиво питање: можемо ли да пробамо? И могло је, без проблема. Не знам шта се десило с тим нашим трешњама кад су се по цени изједначиле са пилећим месом. Више не вреди ни она мангупска доскочица (примењена на друге ситуације) о трешњи и детету. Попне се, па не зна да сиђе. Изгледа да је све мање објеката пењања, тј. стабала трешњевака.

А не тако давно, уз велику помпу, највиши државници разгласили су да је Србија изашла из рецесије. Опет статистички. За прва три месеца 2010. године бруто домаћи производ порастао је за један посто у поређењу са истим прошлогодишњим периодом, иначе целе прошле године пао је три процента. Додуше, владини званичници и спикери били су и добри тактичари, па су најавили да ће становништво на бољтак који је сада само „рачунски“ – морати да причека. Неки рекоше до краја ове, други до краја 2011. године, а помињала се и 2012. и тако редом.

Међутим, та „добра вест“ као да је била урок. Динар је одмах почео да се срозава према евр и прешао „стотку“, за њим је кренула „корекција“ цена, оживело шпекулнатско тржиште и новца и роба, општа беспарница постала је жешћа. Срећа је што су наши сељаци опет насејали кртоле, па су млади кромпирићи само четрдесет динара. Ко има и за дневну дозу од 118 грама меса – на коњу је. Ако криза потраје, кољемо и коња.

Поклони функционерима
под надзором

Сад им се гледа у зубе

НЕСПОКОЈ ЗБОГ
БЛАНКО ОСТАВКИ

Сезона
куповине
мандата

страница 5.

НЕСРЕЋА ПОРОДИЦЕ
ИЗ ГОРЊИХ КОМАРИЦА

Клизиште
прогутало
кућу

страница 8.

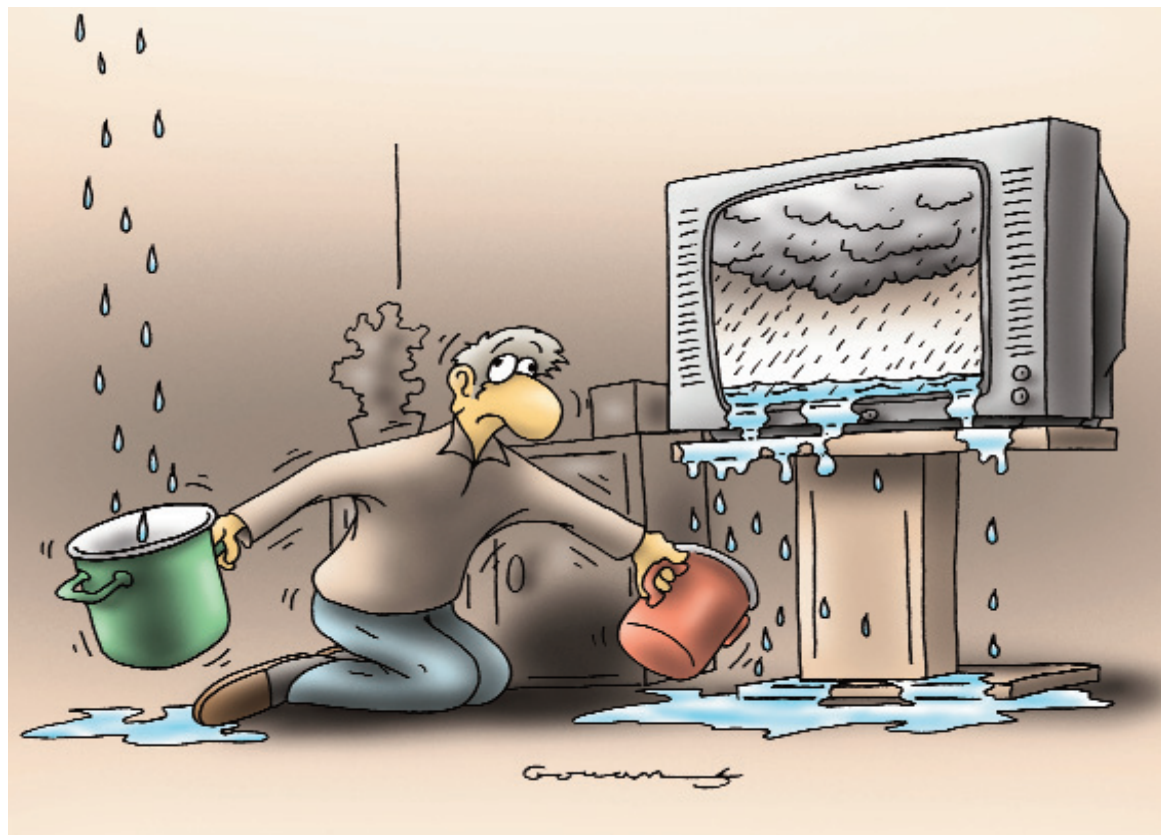
ЗАКОН И МУКЕ ЦИГАРЕТ
МЕРАКЛИЈА

Пушачи
на тесту
сналажења

страница 11.

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Вода

Пише Драган Рајчић

Редови који следе су аматерски покушај реконструкције једног немилог догађаја о коме ће много сериознија фактографија бити, претпостављам, презентована негде на наредним странама. Моја верзија је крајње незванична јер сам до ње дошао сасвим површним и свакако недовољним праћењем чињеница. Понешто ми из медија улазило у уши, а ја на основу тога извучио колосалне, али, може бити, и сасвим погрешне закључке.

Дакле, „Орао“ пао! И то, читам на екрану прву писану вест, право у Гружанско језеро! Богу хвала, пилот преживео!

У следећем минути ја трчим у подрум по флашу са ракијом, а моја жена у купатило. Чујем је како ригља, покушава да поврати воду коју је управо попила. Проклети паничар! Али цаба се мучи, вода није ракија па кад је препијеш, ти вишак повратиш. Но, нека је, мислим се, нека види како је мени кад пресисам!

У наредним сатима и пар дана иза тога, ја се нисам одвајао од флаше, источио сам из бурета и последње капи. Тако ошамућен ређао сам вести које су стизале, покушавајући да склопим мозаик овог необичног догађаја. За то време, мој паничар није престајао да кука: - Лако је теби шљокаро, али шта ћу ја сад да пијем кад немам паре ни за киселу воду!

Није имало смисла да јој презентујем умирујуће податке до којих сам дошао гледајући час у телевизор, час у флашу са ракијом. Код паничара добре вести понекад могу само да погоршају ситуацију. Тек онда ником не верују.

Но, да не дужим, ево те моје незваничне верзије након свих информација које сам успео да похватам. При томе једино нисам узео у обзир доказе из оне „црне кутије“ јер мени је, рачунам, за потребе овог текста довољна и моја интуиција.

Целу реконструкцију олакшала ми је информација да у авиону није било горива. Ето, зашто је пао, одмах сам провалио! Паре за керозин прогутале афере са набавком шлемова, панцира и оног сателита, па је уместо тога у њега сипана нафта. Вероватно су је сироти пилоти, жељни летења, донели у канистеру са неке бензинске пумпе, али пошто је у њој било пола воде, би што би!

Нормално, чим се незгода догодила, надлежне службе су кренуле са мерењима, испитивањима и саопштењима. Док сам накретао флашу, до мојих ушију дошла је и телефонска изјава директора водовода лично. Мени од ракије нешто зуји у ушима, а он сасвим опуштено објашњава да је један авион за онолико језеро права боза. Да је којим случајем ту пао неки аероплан са нуклеарном бојевом главом, осећао сам директорову поруку између редова, то би већ могло помало да забрине. Онда би грађани стварно могли да престану да пију воду са ове акумулације, те не би ни имало шта да им се фактурише. А наравно да још нису исплатили ни ово што су до сада попили јер дотични све што зараде углавном поједу још у току раног преподнева.

У моју ошамућену главу убрзо су у виду информација почели да пристижу сви ти резултати. Они су говорили да је вода одлична. Шта одлична, изврсна! Боља него икад! Прсте да полижеш кад их њоме опереш! „Орловача“, такорећи!

Кад сам све те охрабрујуће и успокојавајуће резултате који су у таласима пристизали поређао и извршио накнадну анализу, готово да сам се отрезнио. Налазе сам најпре саопштио својој жени, након чега је она отрчала по оклагију мислећи да сам од ракије скроз забрљавио. Али, не! Ја сам само из онога што сам посредством медија од надлежних чуо и разумео извео једини могући закључак: Дакле, даме и господо, само опуштено! Ствари овако стоје: Ако у Гружанско језеро падне још један авион, имаћемо најбољу воду за пиће целој у Европи!

АНКЕТА ГДЕ ЋЕТЕ СЕ РАСХЛАДИТИ ОВОГ ЛЕТА?

М. Јевшовић

Данило Медар, месар:
- Вероватно на црногорском приморју, пошто сам пореклом из Црне Горе.

Катарина Костадиновић, фото модел:
- У Грчкој, у јер ми се тамо највише свиђа.

Јелена Љујић, студент хемије:
- Још увек не знам, све зависи од испита које ћу да полажем.

Ненад Матић, маш.техничар:
- Идем у Грчку, тамо сам навикао да летујем.

Татјана Динић, студент хемије:
- Летоваћу у Грчкој, увек је добар провод.

Зорица Крјић, економиста:
- На Ибру у Краљеву, у „Сиђи до реке“, где често долази и Дивац.

Оливера Нектаријевић, занатлија:
- На Златибору, због чистог ваздуха, а и поправи ми се крвна слика.

Бојидар Перић, радник:
- Идем на море у Црну Гору, најближе нам је.

Славица Никић, певачица:
- Највероватније у Крагујевцу, немам довољно новца за летовање.

ЖИТОПРОДУКТ
Крагујевац, Војводе Путнино 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Вршно по произвођачним ценама

Произвођачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаса, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

Nemački kvalitet. Odlična oprema. Fenomenalna cena!

Opel Corsa 1.8 65 KS 3 врата са климатом, радио CD-ом, 2 ваздушна језица, ABS са цр. 8,999 €

Opel Meriva 1.4 70 KS са климатом, ABS-ом, централно ложиште, 2 ваздушна језица, предњим поклопцима, метал. централним вратима са аутоматским закључавањем) саопштење задњим подвешавањем, цр. 10,600 €

Opel Astra Classic III 1.4 70 KS 3 врата са климатом, радио CD-ом са 8 функција, 4 ваздушна језица, ABS-ом, предњим вешањем са могућ. вешањем предњег са задњим климатом, предњим поклопцима, метал. вешањем подвешавањем са предњим, централним закључавањем са аутоматским вешањем, цр. 11,239 €

www.opel.rs

ZASTAVA PROMET ARENA MOTORS KRAGUJEVAC

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

ЗАШТОЈЕ НО ВИЗ АКОНО ИЗ ГРАДЊИНЕ ПРИМЕЊИВ

Ребус без решења

„ВУЛОВИЋ ТРАНСПОРТ“ ЧЕКА СТАВ МИНИСТАРСТВА ЗА ГРАДЊУ ГАСНЕ СТАНИЦЕ НА КУПЉЕНОМ ПЛАЦУ ОД „КАЗИМИРА ВЕЉКОВИЋА“

Пише Милош Пантић

Власник предузећа „Вуловић транспорт“ Зоран Вуловић поднео је захтев за дозволу да изгради гасну станицу на плацу своје фирме, али збрка која је настала због тумачења новог Закона о изградњи, тачније оног дела који се тиче претварања права коришћења у право власништва над грађевинским земљиштем (конверзија) то је стопирала.

Проблем је у томе што је Вуловић купио зграду и плац од „Казимира Вељковића“, приватизованог предузећа, а нови Закон каже да власник који је купио фирму кроз приватизацију може да добије дозволу за градњу на слободном делу парцеле, али мора да обави конверзију власништва над земљиштем, односно да доплати разлику између садашње тржишне вредности плаца и оне цене коју је раније платио. Вуловић се, међутим, позива на члан 103. истог Закона, који каже да власник у оваквој ситуацији може да добије дозволу одмах, а да конверзију обави за 18 месеци, ако жели да изгради нову зграду „ради обављања претежне делатности предузећа.“ Вуловић сматра да се ова назнака „претежна делатност“ односи на делатност његове фирме, али у Управи за имовину града

Крагујевца тумаче да се то односи на претежну делатност правног претходника, односно на фирму „Казимир Вељковић“.

■ Чекас ету мачење

Мирјана Вулић, начелница Управе за имовину, каже да су се при тумачењу овог члана Закона руководили намерама Закона о приватизацији, који иде за тим да нови власник треба да настави делатност фирме коју је купио. Решење је пронађено у томе да се од Министарства за изградњу затражи тумачење да ли је у праву овај предузетник, или Управа за имовину, а док одговор не стигне инвестицијаче ка.

Али, није ово усамљен случај за компликације које су изазвала недоречена решења из новог Закона о изградњи. Небојша Васиљевић, члан Градског већа за развој и инвестиције, изјавио је да је нови Закон практично стопирао нову изградњу у граду јер је решавање конверзије имовине по његовим одредбама „немогућа мисија“. Као пример он је навео да је стопирано потписивање уговора о изградњи Хотела „Холидеј ин“ поред Језера „Бубањ“, због чега град трпи штету од пола милиона евра, које би убрао кроз допринос за уређење земљишта.

Мирјана Вулић објашњава да је тек овде у питању додатна збрка. Она је настала због тога што су у-

Две еликеи нвестиције,Х отел„Х олидеји н”и гаснас таница„В уловићтр анспорта”,с топиране су јер Управа за имовину не зна како да примене дореченеод редбез акона,д окј ош15 захтеваз ак онверзијуи мовинече кан ап роцену, којуУ правап риходан ем ожед ао бави

кинуте земљишне књиге, па је евиденција парцела прешла на Службу за катастар непокретности. Фирма „Застава промет – Арена моторс“, настала приватизацијом „Застава сервиса“, има право коришћења на неизграђеном делу парцеле, који износи 70 ари, и заинтересованог инвеститора, компанију „Холидеј ин“ да овде изгради хотел, али конверзија земљишта не може да се обави јер у катастру су формиране нове парцеле, па се овај део земљишта сада води на то предузеће и на град, као сукориснике. Сада Управа за имовину једноставно нема решење како да из овог „сукорисничког односа“ изађе и одобри конверзију земљишта.

Мирјана Вулић каже да дуго ради у овој имовинској области, али да су нове законске одредбе око конверзије права „елементарна непогода“. Зоран Вуловић ће, примера ради, конверзију морати да обави одмах, или за 18 месеци од дана ступања на снагу новог Закона (11. септембар 2009. године), зависно од тога шта буде одлучило Министарство. Он још није поднео захтев да се тај поступак спроведе. Међутим, и да га је поднео, захтев би опет чампо у фиоци.

То потврђује 15 до сада поднетих захтева за конверзију власништва над земљиштем градској Управи за имовину, али ни једно до сада није решено. Разлог је застој у Управи притока.

Ово су власници земљишта који су купили парцеле од града до 2003. године и имали право коришћења, а на њему до сада ништа нису изградиле и сада хоће право коришћења да конвертују у право својине, како би стекли услов за град-

њу. По новом Закону, кад они нама поднесу захтев, ми прибавимо податке од Предузећа за изградњу града о комуналној опремљености зоне у којој је плац, а потом предајемо предмет Управи прихода. Она мора да одреди процену садашње тржишне вредности земљишта, због тога што у конверзији власник мора да плати разлику између оне вредности по којој је плац раније платио и актуелне цене, плус што вештак мора да одреди ревалоризацију раније цене, каже Мирјана Вулић.

Међутим, из крагујевачке Управе прихода још није стигла ни једна процена нове тржишне вредности за ових 15 локација. На радном састанку, одржаном овим поводом у Управи прихода рекли су да они не могу да одреде тржишну цену по новом Закону и да им је потребно фирмирање комисије у коју би ушли и стручњаци, који би дали подробније податке о комуналној опремљености локација. Сада и то чека на нова појашњења из Министарства.

■ Нејасноћес ас тановима

У овом тренутку не зна се да ли је и колико власника станова поднело захтев за конверзију земљишта на коме се налази њихова зграда. И они имају ту обавезу, а за њих је конверзија бесплатна и захтеве подносе Служби катастра. Међутим, нејасно је како тумачити одредбу новог Закона, који каже да прво треба одредити земљиште за „редовну употребу објекта“, па се онда та површина дели са бројем станова и сваком власнику сразмерно припада површина на коју се уписује као власник.

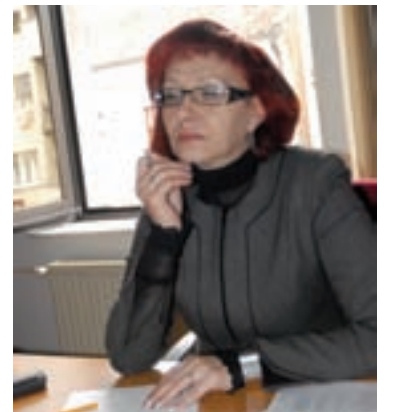
Треба разјаснити шта је површина за „редовну употребу објекта“, да ли је то само земљиште под зградом, или један појас око ње. Став наше Управе за имовину је да би то требало да буде земљиште под зградом и појас од једног метра око. То би значило да геодетска служба одреди тачке

плацева и формира нове парцеле. Закон ће практично бити непримењив ако се узме да минимална парцела око солитера буде осам ари, јер би се онда парцеле међусобно преклапале. И за ово смо затражили став Министарства за изградњу, али одговор нисмо добили, каже Мирјана Вулић.

Практично, конверзију ће, кроз разлику између садашње процене цене земљишта и оне по којој је купљено, плаћати власници неизграђеног земљишта. Власници станова и индивидуалних кућа не плаћају конверзију ако је објекат легално изграђен, што подразумева да има употребну дозволу. Они треба да поднесу захтев Служби за катастар и уместо досадашњег права коришћења земљишта биће преведени у власнике парцела.

Међутим, иако је званично за њих конверзија бесплатна, појавиле су се информације да ће кроз разне таксе то Служби за катастар морати да се плати и лицитира се износима и до 8.000 динара по захтеву. Сви су у обавези да обаве ову конверзију (власници кућа и станова, предузећа и фирме) у року од годину дана од ступања на снагу новог Закона, дакле до 11. септембра ове године. Али, чињеница је да Закон практично није могао да се примењује све до пре два месеца, јер су се чекале уредбе које су детаљније давале упутства за спровођење. Тако је прва стигла у фебруару, а друга у априлу ове године. У градској Управи за имовину очекују да ће Министарство имати ово у виду и рок за конверзију продужити за седам месеци, колико је трајао рок у коме није било могуће примењивати закон. Иначе, онај ко не обави конверзију губи право коришћења својег арцела.

Министар за изградњу Оливер Дулић дао је ових дана изјаву која потврђује да око Закона има и те како нејасноћа и да су потребна нова појашњења. Он је рекао да ће наредних дана позвати проценитељске куће да се укључе у овај посао и за рачун инвеститора који желе конверзију ураде процену вредности земљишта.

МИРЈАНА ВУЛИЋ, НАЧЕЛНИЦА УПРАВЕ ЗА ИМОВИНУ

Јасно ћемо прописати параметре на основу којих ће се те процене радити и онда ће задатак пореске управе бити само да потврде ту процену и дају сагласност. Процењиваће се на основу прометоване вредности земљишта у последњих годину дана, умањено за одређени износ, зависно од комуналне опремљености земљишта, инфраструктуре и још неких ствари. Омогућићемо локалним самоуправама да се са инвеститорима договоре како ће плаћати. Омогућиће се плаћање на више рата, па и до 10 година, а моћи ће да се плати и у земљишту и некретностима, и изјавио еД улић.

Иначе, према садашњим одредбама Закона конверзија се може платити у ратама на пет година. Очигледно да ће морати да се поправља и исправља много тога што је требало да буде урађено још када је Закон допет.

ЗБОГ КОНВЕРЗИЈЕ СТОПИРАНА ГРАДЊА ХОТЕЛА „ХОЛИДЕЈ ИН“ КОД ЈЕЗЕРА БУБАЊ

Пише Гордана Божић

ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОКЛОНА КАО ОБЛИКА АОВ ИДБ ОРБЕП РОТИВК ОРУПЦИЈЕ

Сад им се гледа у зубе

Обичај је код нас да се за учињену услугу, нарочито када је учини неко од функционера, одужимо пригодним поклоном. Најчешће је то флаша пића, књига, парфем, али не ретко и неки скуповени поклони. Понекад је, додуше, довољан само „ковчег“. Не либе се поједини да приме и печено прасе или јагње, па и неке друге српске ђаконије, али како ствари сада стоје, заправо како закон прописује, све што добију мораће да пријаве државном органу, односно да упакују и пошаљу Републичкој дирекцији за имовину.

Функционери сваки поклон који добију, а вреднији је од 1.700 динара, морају да пријаве државном органу или јавној служби у којој су запослени, односно особи која је задужена да води евиденцију о поклонима. Прецизније речено дужни су да поклон одбију, али ако то не учине, он постаје својина Републике Србије.

Евиденција поклона достављаће се Агенцији за борбу против коруп-

Сваки поклон реднијом од 1.700 динара функционери су дужни да пријаве државном органу који је за то задужен, а по том да га преслиде у јавној дирекцији за имовину. За поклон функционера као ствар или новац, али и услугу, па у то спада и ручак, путовање, картон за пут, и сл.

ције, преко које ће „каталог поклона“, почевши од ове године, бити доступан јавности до 1. јуна текуће године за претходну календарску годину.

Ова рестрикција у складу је са законима који су усвојени да спрече мито и корупцију и који се у развијеном свету и државама попут чланица ЕУ и САД одавно стриктно поштују. Код нас су рестрикције ове врсте усклађене са европским законодавством од 2005. године, али је нашим

функционерима, по свему судећи, требало прилично времена да се привикну да оно што су изгласали испречеку поправају.

■ Слабост на функционере

Када су усвајани Закони за борбу против мита и корупције, директор познате невладине организације „Транспарентност Србија“ Немања Ненадић у саопштењу је навео да је пријава поклона врло важна, јер је анкетирање грађана показало да је „висок степен осетљивости обичних људи на функционере који ни у ком случају не би смели да приме одређене поклоне“. Као сукоб јавног и приватног интереса наведена је ситуација „када државни функционер прими поклон од особе која би од њега могла да затражи противуслугу“.

О овој теми било је речи прошле недеље на састанку који је организован у Скупштини града, на иницијативу Агенције за борбу против корупције. Циљ је да се током серије разговора и сусрета са функционерима који врше локалну власт у Србији у директном контакту приближе одредбе Закона који се примењује од почетка године и објасне евентуалне нејасноће. Међу задацима који чекају Агенцију за борбу против корупције је, осим доношења правилника, и формулисања образаца и регистра поклона који треба да појасни пријављивање и чување поклона које добијају функционери.

Закон као поклон дефинише новац, ствар, право или услугу извршену без одговарајуће накнаде који су дати функционеру или повезаном лицу (брачном или ванбрачном партнеру и најближим

Илустрација Горана Милековића

сродницима) у вези са обављањем јавне функције. Функционер не сме да прима поклоне, а изузетак су протоколарни или пригодни поклони. Протоколарни поклони су они који су примљени од државе, међународне организације или страног правног лица приликом службене посете. Протоколарни поклон функционер може задржати ако његова вредност не прелази пет процената просечне месечне нето зараде у Републици, која тренутно износи 1.700 динара. У противном, протоколарни поклон постаје јавна својина и обавеза је функционера да га преда Дирекцији за управљање имовином. Такође, функционер може за себе задржати и пригодан поклон чија вредност не прелази поменути износ. Преко тог износа и пригодни поклони постају јавна својина.

- Закон је овластио Агенцију да својим актом уреди мерила који-

ма се одређује који се поклон сматра пригодним. Иначе, обавеза је функционера да обавести орган у којем обавља функцију о примљеним поклонима, а орган да води евиденцију о примљеним поклонима и о томе обавести Агенцију која води каталог поклона. Задатак Агенције је да објави каталоге поклона за претходну годину до 1. јуна текуће године. Иначе, Агенција тренутно ради на новом правилнику и обрасцу за пријављивање поклона, јер Закон о агенцији дефинише поклон као ствар, али и као услугу, па тако у поклон спада и ручак који је плаћен функционеру, бесплатне карте за неку приредбу или промотивна путовања, објаснила је проф. др Радмила Васић, члан одбора републичке Агенције за борбу против корупције.

■ Попис градоначелникових поклона

Посланици су 2005. године изгласали Закон који се једним делом односи на поклоне функционерима и где до-

ПОКЛОНИК ОЛИС ЕЧУ ВАЈУ УП ОСЕБНОМС КЛАДИШТУ УС КУПШТИНИ ГРАДА

ОПШТИНЕ ТРАЖЕВАЊЕ РАЂАЊЕ ТРАНСФЕРНИХ СРЕДСТАВА

Офанзивана Београд

За две године, откако су смањена трансферна средства, Крагујевац је добио око 470 милиона динара мање него што му по закону припада. Тим новцем могао је бити направљен, на пример, затворени базен, јавна гаража или зграда Хитне помоћи

Стална конференција градова и општина затражила је почетком маја од Владе Србије да градовима и општинама врати трансферна средства која су смањена као део пакета мера против кризе. Разлог за овакав захтев је званично саопштење са највишег државног нивоа да је Србија изашла из рецесије. Иако је

Влада после преговора са ММФ-ом општинама и градовима послала честитку у виду најаве да ће најсиромашнијима вратити милијарду динара одузетих трансфера, локалне власти поручиле су да то није довољно и да следовања локалним самоуправама треба вратити на ниво из 2008. године.

Став Сталне конференције је да ако се представници Владе залажу за децентрализацију, прва мера коју треба да примене по изласку из кризе јесте враћање трансферних средстава градовима и општинама. За сада ће, према најавима Министарства финансија, из социјалног пакета вредног 6,6 милијарди динара новац бити враћен само најсиромашнијим општинама којих је око 60.

У саопштењу се додаје да и иницијатива Министарства телекомуни-

кација да се укине „кризни порез“ на мобилну телефонију наводи на закључак да је криза у Србији прошла.

Градови и општине у Србији су у оквиру мера за смањење расхода буџета у 2009. и 2010. години поднели највећи терет у односу на све друге делове јавног сектора јер су трансферна средства за локалну самоуправу смањена за скоро 37 одсто у односу на законом предвиђен износ. Како се наводи, апсолутно смањење је било 15 милијарди динара, што је било појединачно највеће смањење од свих расхода републичког буџета који су били обухваћени мерама за смањење буџетског дефицита.

У буџету града Крагујевца трансферна средства су пре рецесије учествовала у износу од 14,4 одсто, али су током прошле године ускраћена за 236 милиона динара, па је

уместо 843 пребачено 606 милиона динара.

Ове године ситуација се није променила, па уместо 75 милиона динара месечног рада добија 50.

Прошле и ове године одлуком државе Крагујевац је добио око 470 милиона динара мање трансферних средстава. Ако се гледа процентуално, то можда не изгледа много, али ако се узме у обзир шта је све тим новцем могло да се уради, онда постаје јасно да је то огромна сума. Цифра од 500 милиона динара велика је и за град Крагујевац, а да не помињемо буџете малих општина, каже заменик градоначелника Небојша Здравковић. Поређења ради он наводи пример деонице аутопута Крагујевац - Баточина од 4,6 километара која је недавно отворена, а коштала је мање од 800 милиона динара.

У том смислу град подржава захтев Сталне конференције градова и општина и залагаће се да се трансферна средства за 2011. годину врате на законски ниво пре увођења рестрикције. Здравковић наглашава да би у том случају биле реализоване инвестиције од којих се због умањења дустало.

НЕСПОКОЈ ЗБОГ БЛАНКО ОСТАВКИ И ДУПЛИХ ФУНКЦИЈА

Сезона куповине мандата

Пише Слободан Цупарић

Две одлуке Уставног суда Србије донете недавно, о бланко оставкама одборника и сукобу интереса, прете да направе праву пометњу на овдашњој политичкој сцени. Очекују се стотине захтева функционера да остану у две фотеле, иницијативе за враћање одузетих мандата, нови политички прелети на свим нивоима и серија ванредних локалних избора широм Србије.

Да ли ће одлука Уставног суда да укине бланко оставке отворити сезону куповине мандата, „прелетања” с једне на другу страну и омогућити локалним бизнисменима и тајкунима да на врло јефтин начин дођу до власти?

По свој прилици хоће, јер тако се десило у многим земљама. Недавно сам разговарао с једним чешким пријатељем који тврди да је тамошњи парламент највећа пијацица у држави, да богати људи купују посланике и да грађани уопште не могу бити сигурни како ће их заступати човек за кога буду гласали, каже за „Крагујевачке” Милан Николић, директор београдског Центра за проучавање алтернатива.

Владан Јовановић, потпредседник ГО ДС у Крагујевцу и одборник у Скупштини града, подсећа да смо више пута били сведоци кад је

НЕ СМЕМО КАСКАТИ ЗА ЕВРОПОМ: ВЛАДАН ЈОВАНОВИЋ

долазило до прелазака одборника, односно посланика, из једне у другу политичку организацију. Што се то није дешавало у редовима крагујевачких демократа наш саговорник објашњава њиховом одговорношћу и начином одабирања и предлагања људи који могу обављати тако важне функције.

Да је адекватан избор људи који ће се наћи на страначким листама веома битан слаже се и народни посланик Милета Поскурица, повереник Окружног одбора СНС у Крагујевцу. И он мисли да ће нам се политичке „муке” око куповине посланика и одборника вероватно дешавати и у наредном периоду, а престаће, верује, сазревањем демократских достигнућа у Србији.

■ У „игри” велики новац

Миодраг Радојевић, истраживач сарадник у београдском Ин-

стабиту за политичке студије, сматра да ће одлука Уставног суда, иако је у складу са међународним документима и нашим Уставом, могла да дестабилизује власт у неким локалним заједницама:

Да подсетим, управо један такав пропис усвојили смо 2008. године, како бисмо спречили политичку трговину и корупцију. Овог пута се укида та одредба која је представљала неку врсту препреке трговини мандатима.

Он каже да ће ова одлука сасвим сигурно изазвати реконструкцију власти на локалном нивоу, јер огроман број одборничких мандата, око 600, треба вратити напредњацима. Као логична последица тога уследиће, вели, неки ванредни локални избори.

Колико се уопште може гарантовати за некога да неће променити страну када дође у финансијску кризу, а неко му понуди 5.000 евра, и да ли ће овај потез с укидањем бланко оставки оставити странке незаштићеним и произвести велику нестабилност у друштву - од локалног до републичког нивоа?

Па, што би се рекло: прилика чини лопова, укључујући и нас што се сматрамо поштенима, напомиње Милан Николић. - Ако бисмо били доведени у велико искушење, ако би био у питању живот неког од наших најближих, онда бисмо, наравно, прекршили закон, моралне норме... Помиње се 5.000 евра?! Мислим да је то превише ситно. Можда је то сума за неки локални парламент. На републичком нивоу је „у игри” већи новац. Већ данас, при гласању за неке законе, сума иде од 10.000 па навише. Значи, биће ту у питању луксузни аутомобили, станови, велике суме новца.

Владан Јовановић, пак, верује да за моралну особу, која држи до личног интегритета, новац не би требало да буде никакав изазов ни проблем да о(п)стане у политичкој групацији којој припада, мада се дешава да људи подлегну тој врсти

МОГУЋА ДЕСТАБИЛИЗАЦИЈА: МИОДРАГ РАДОЈЕВИЋ

искушења. Милета Поскурица мисли да да остаје проблем политичких странака да бирају људе од дигнитета, што значи „јачи, интензивнији филтер унутар оних који буду предлагани за одборнике”. Он очекује да ће се ускоро бити избори на свим нивоима и да ово што се догађа неће довести до већих промена на политичкој сцени.

Миодраг Радојевић подсећа да је у време економске и системске кризе искуство са политичким „дезертерством” сасвим очекивано. Ни за кога не можемо гаран-

„ФИЛТЕР” УНУТАР СТРАНАКА: МИЛЕТА ПОСКУРИЦА

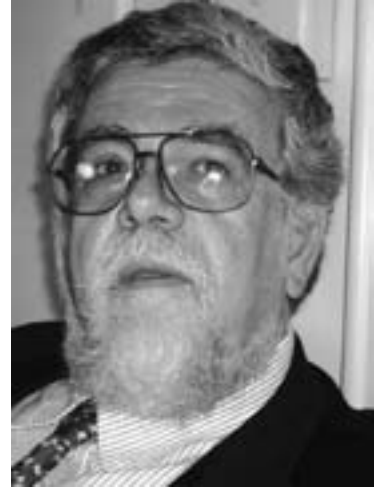
товати да неће „продати” свој мандат и прећи у неку другу странку - било због новца, било или неког утицајног политичког положаја. Оно за чим, напомиње он, треба трагати је како излечити то болесно стање. За сада, углавном, видели смо примену једне краткорочне мере - бланко оставке.

- Морамо вршити неке дубокосежније институционалне промене, да ли је то корак ка такозваном већинском систему, па да се посланицима који пређу у другу странку онемогући тако лак прелазак тиме што би морали да изађу на поновне изборе, или неко друго решење, то ћемо видети, каже Радојевић.

■ (Пред)изборно надигравање

Иако је укидање бланко оставки европска тековина, морамо то да прилагођавамо нашим условима, менталитету и карактерима, а они, како рече Расим Љајић, још нису на том нивоу да се посланику или одборнику да власништво над мандатом.

Ипак, Владан Јовановић сматра да Европа нема пуно времена да нас чека да мењамо своје ставове, еволуирамо с њима, па се морамо брже прилагођавати нечему што је ствар и одговорности, и политичког тренда, и принципа. Наравно, то може да изазове одређене турбуленције у друштву, али ће нас мање пого-

ВЕЛИКА СУ ИСКУШЕЊА: МИЛАН НИКОЛИЋ

дити у односу на нека друга очекивања ЕУ.

Милан Николић сматра да је било боље старо решење где су партије власници мандата, јер оне се ипак теже купују од појединачних посланика. Међутим, и то је било могуће. Знамо да је у српском парламенту, како рече, било партија које су купљене од неких богатих људи. Ипак, велике партије донекле су на то биле имуне, а сада ће бити могуће куповати индивидуалне посланике - без обзира из које су партије, јер партије неће имати контролу над мандатима.

Није ли много проблематичнија одлука Уставног суда о обустави примене спорног члана о сукобу интереса? Конкретније, треба ли очекивати да се функционери сада масовно позову на њу - што ће довести у питање смисао рада Агенције за борбу против корупције?

- Мислим да Уставни суд Србије својим тумачењем закона није дао шансу не малом броју функционера и политичара да могу да се понашају на начин како се понашају и да ће морати на крају да изаберу једну од функција коју желе, тврди Милета Поскурица. - Сем ако се у том надигравању не догоде избори, које су они сигурно планирали ускоро. Можда ће се ови с двојним функцијама тактички чекати изборе и онда практично избећи одговорност.

Владан Јовановић запажа да се у неким стварима можда отишло и до банализације питања више функција или не, начина тумачења принципа сукоба интереса пре и после формирања Агенције за борбу против корупције. Има ту, према његовим речима, извесних нелогичности где (не)постоји сукоб интереса. Отуда о тим стварима мање треба да се изјашњавају политичари, а више људи од правде.

- Донета је привремена мера и тако обустављена примена члана 82. Закона о Агенцији за борбу против корупције. За мене као правника ту нема никаквих недоумица. Сматрам да се овај члан мора применити, јер је у складу са неким уставним принципима у нашем законодавству, тврди Миодраг Радојевић.

словце пише: „Ако функционер није могао да одбије пријем поклона, и не може поклон да врати поклонодавцу, дужан је да поклон преда органу који га је поставио или именовано на јавну функцију, а ако је изабран на јавну функцију - Републичком одбору. Тако предати поклони постају тренутком предаје својина Републике Србије”.

У Скупштини града постоји складиште где се чувају сви поклони, а према речима Златка Милића, секретара Градског већа, који је задужен и за евидентирање поклона, ова пракса код нас је спроводена и пре доношења закона.

- Ни један поклон градоначелник није задржао за себе као лични поклон, а евиденција о томе вођена је и пре доношења закона. Најчешће су то пригодни поклони, који се након пописивања складиште, објашњава Милић.

Градоначелник је у више наврата добијао слике, које су обележене и да не би стајале у депоу окачене су на зидовима канцеларија у Скупштини града и јавним предузећима. Такође, значајни су и поклони у виду књига које се након евидентирања поклањају библиотеци, а ових дана припрема се контингент књига, стручне и научне литературе који ће бити поклоњен Универзитетској библиотеци.

Међу поклонима су и бројне скулптуре и вазе, а као јединствен Милић издваја мач, поклон Резервних војних официра који се налази у градоначелниковом кабинету.

Део поклона изложен је у витрини на првом спрату Скупштине града, а припрема се још једна у којој ће бити изложени репрезентативни примерци.

Са друге стране, када одлази у госте, у зависности од нивоа посете, градоначелник најчешће поклања блокове, оловке, привеске, новчанике, кравате и ешарпе на којима је утиснут грб града. Од пића се поклања линцура, „жута оса” или пелинковац. Уколико је реч о значајном јубилеју, поклања се слика, која се наручује за такву прилику.

Циљ је, каже наш саговорник, да оно што се поклања има употребну вредност, па се због тога избегавају плакете, повеље и слично. Постоје намере да се осмисли нешто креативније, али због скромних средстава за ову намену за сада нема могућности за веће промене.

Иако у Агенцији за борбу против корупције наглашавају да је одредба о поклонима само „епизода” антикорупцијског закона и да је суштина у формирању високе моралне одговорности функционера, питање је није ли после великих овлашћења које је у старту добила (пријављивање имовине и функција функционера) Агенција и сама добила епизодну улогу, када је дошла у ситуацију да се бави поклонима од 1.700 динара?

Ребалансом буџета тачно ће бити утврђено од чега ће се одустати, али извесно је да је за ускраћених 470 милиона динара град могао да уради комплетан затворени базен, или да реализује неке од великих инфраструктурних пројеката. Такође, зграда Хитне помоћи коштала би мање од недостајућих средстава, као и, рецимо, савремена јавна гаража.

Умањење трансферних средстава градовима и општинама заправо значи онемогућавање обављања њихових основних функција, због чега локалне самоуправе инсистирају да им држава врати новац који је утврђен Законом о финансирању локалне самоуправе. Укупно смањење свим градовима и општинама у 2009. износило је 15 милијарди, а у 2010. ће то бити скоро 20 милијарди динара, чиме је у великом броју општина онемогућено нормално функционисање и живот грађана.

Став Конференције је да одузети трансфери треба да се врате свим општинама, без обзира на степен развијености, јер се локал ликува са све већим проблемима ликвидности, исплата зарада и социјалних давања.

Г. БОЖИЋ

ШТА МУЧИ НАШЕ ПРИВРЕДНИКЕ

Беспарица, скупи кредити и алавноста

Пише Милутин Ђевић

Економска криза која је захватила и Србију доприне-ла је да се, и пре ње неповољан привредни амбијент, још више погорша. Неликвидност је све већа, што додатно отежава наплату роба и услуга, а према неким релевантним истраживањима држава је највећи дужник. Због свега тога привредници се све чешће обраћају банкама узимајући најскуплије краткорочне кредити да би запосленима исплатили плате, набавили репроматеријал или, што је све чешћи случај, држави платили порез на додатну вредност, који доспева сваког десетог у месецу за претходни месец. Мучи их и то што држави морају да плате ПДВ, без обзира да ли су наплатили оно шта су произвели и продали.

Економисти тврде да је све већа неизвесност да ли ће грађани и привреда моћи да и даље отплаћују рате кредита натерала банке на ригорозну политику одобравања нових кредита, која, између осталог, подразумева и више каматне стопе.

Према речима Горана Николића, сарадника Института за европске студије, не може се ускоро очекивати снижење камата, јер је кредитни ризик Србије и даље висок, што увећава и трошкове обезбеђења зајмова пласираних у нашој земљи.

Банке не прате привреду

Власник и директор „Вуловић транспорта“ Зоран Вуловић каже да су кредити скупи и због тога што Србија нема јаку домаћу државну банку која би могла на прави начин да прати привреду.

Привреда не може да издржи овако високе камате. Уверен сам да нема разлога да оне буду толико велике. Неки економисти заговарају тезу да су камате високе због то-

Круг проблема скоро је затворен: неликвидност и дуговања свакога свакоме терају привреднике да се задужеју код банака, кредити су папрено скупи, а држава је немилосрдна при наплати ПДВ-а јер не уважава вапај предузетника да порез не могу плаћати пре него што и сами не наплате своју робу и услуге

га што је ризично улагати у Србију. Ако је толико ризично, зашто онда страни и домаћи инвеститори улажу овде и зашто купују предузећа? Али, нису само камате у питању. Сви кредити који се одобравају за инвестиције имају веома кратак период враћања, који се креће од пет до највише десет година. Ни једна велика инвестиција не може да се исплати за то време. Ако човек хоће да гради халу и набави машине, он мора да узме најмање

два-три милиона евра, а то је немогуће вратити у тако кратком року. У земљама Европске уније такви кредити се одобравају на период од 20 до 30 година и са грејс периодом који је много дужи него што је то код нас, објашњава Вуловић.

Према речима директора „Ратка Митровића“ и „Неимара“ Драгољуба Пантића, свима је јасно да у привредној ситуацији када је неликвидност достигла критичну тачку нико ништа не може да уради без банака и кредита, без обзира да ли су они краткорочни, за исплату плата или плаћање добављачима, или инвестициони.

Кредити јесу папрено скупи, али је најгоре то што су банке у овој економској и финансијској кризи додатно поостриле услове да им је једноставно немогуће прићи и добити колико-толико повољан кредит. Кредити су под оваквим условима просто недоступни, каже Пантић.

И Миша Мијатовић, бивши директор „Филипа Кљајића, а сада запослен у „Агрошумадији“, тврди да ни једна привреда у свету не може да издржи годишње банкарске камате од 14, 17 или чак 19 одсто.

Због тога ни један власник фирме који је принуђен да узме кредит не рачуна на добит, него само како да врати кредит, а да не угрози супстанцу предузећа, да је не „поједе“, тврди Мијатовић.

Турски десетак бољи од ПДВ-а

Власник штампарије „Фемиле прес“ Драган Леповић каже да је због огромних ненаплаћених потраживања, а дугује му се око 11,5 милиона динара, у два наврата био принуђен да узме краткорочни кредит да би купио неопходну опрему.

Банке се понашају крајње бахато. Када сам узимао кредит потписао сам уговор о фиксној камати у еврима, али су ме после неколико месеци позвали и саопштили да су повећали каматну стопу. То је у нормалним државама незамисливо. То може да уништи предузеће и држава би под хитно морала да реагује, казни или затвори такву банку, сматра Леповић.

Привредници се жале и на то што сваког десетог у месецу држави морају да плате порез на додатну вредност, без обзира да ли су наплатили робу или пружене услуге. Према речима Мише Мијатовића привреднике нико

ЗОРАН ВУЛОВИЋ ЖАЛИ ШТО СРБИЈА НЕМА ЈАКУ ДРЖАВНУ БАНКУ

не пита да ли су наплатили робу или да ли ће после плаћања ПДВ-а имати за плате или набавку репроматеријала. То је, по њему, намет на вилајет који додатно отежава ионако скоро неподношљиве услове пословања.

Зоран Вуловић каже да је турски десетак бољи од садашњег ПДВ-а, јер су Турци узимали десети део од онога шта роди, а држава сада узима свој део и пре жетве, односно наплате испоручене робе или учињених услуга.

Држава није обезбедила систем наплате потраживања и то је оно шта мени највише смета. То привреда са истањеним обртним средствима једноставно не може да издржи, каже Вуловић.

Слично мисли и Драгољуб Пантић који се залаже за промену прописа везаних за наплату пореза на додатну вредност и усклађивање са сличним законима земаља у окружењу.

У свим републикама бивше Југославије, сем у Србији, ПДВ се плаћа по завршеном и наплаћеном послу. После завршених радова на „Рода центру“ на наплату посла мо-

рали смо да чекамо пуних 16 месеци, али смо порез држави морали да платимо одмах, због чега смо били приморани да узимамо скупе кредити и практично опстакак предузећа на тржишту доведемо у питање. Мислим да је реално да се донесе пропис да се ПДВ плаћа у року од три дана од момента када је предузеће наплатило потраживања, ма када то да буде. Мислим да није нормално да се порез плаћа пре него што фирма наплати урађено, јер се на тај начин супстанца доводи у питање, објашњава Пантић.

И Драган Леповић сматра да је плаћање ПДВ-а и пре наплате потраживања погрешно и да то треба да се промени.

Нисам сигуран да ће тако и бити, јер је држава, ма колико политичари причали да је криза прошла и да нам предстоји привредни раст, у катастрофалној ситуацији. Политичарима то просто није у интересу, каже он.

Држава у банкротству

Све већу неликвидност, која је су-рово захватила привреду, генерише и држава која је, како поједини економисти тврде, највећи дужник. Она не само да се задужила у иностранству узимајући кредити, него се додатно задужила и у земљи. Наши саговорници се слажу да је она највећи дужник, али имају различита мишљења о најављеним мултикомпензацијама. Тако Драган Леповић

ДРАГОЉУБ ПАНТИЋ КАЖЕ ДА ПЛАЋАЊЕ ПДВ-А ПРЕ НАПЛАТЕ ПОСЛА ВОДИ ФИРМЕ У ПРОПАСТ

ДРАГАН ЛЕПОВИЋ НЕ ВЕРУЈЕ У НАЈАВЉЕНЕ МУЛТИКОМПЕНЗАЦИЈЕ

КРИВИЧНА ПРИЈАВА ЗБОГ БЛОКАДЕ ФАБРИЧКЕ КАПИЈЕ

Председник синдиката на тапету

Штрајк радника предузећа „Метал системи техника“ и блокада фабричке капије, која је почела 3. марта и трајала скоро месец дана, добиће епилог на суду. Аустријска компанија „Вакер Нојсон“, која је закупила пословни простор у кругу „Метал система техника“, због блокаде улазне капије поднела је кривичну пријаву против председника Самосталног синдиката тог предузећа Ивана Савића. Пословодство аустријске фирме тужило је, за ометање посета, и пет чланова Штрајкачког одбора „МС техника“. Аустријанци су од Савића затражили и да плати штету, коју су проценили на 17.000 евра.

Одвојени судски поступци против Савића и чланова Штрајкачког одбора већ су увелико у току. Према речима Ивана Савића он је 2. јуна дао изјаву, али не зна да ли ће и када бити заказано ново рочиште.

Не знам да ли ће бити пресуђено на основу те изјаве и кривичне пријаве. Пословодство „Вакер

КАПИЈА „МС ТЕХНИКЕ“ У ВРЕМЕ БЛОКАДЕ

Нојсона“ поднело је кривичну пријаву због првог дана блокаде улазне капије у фирму, која је тра-

јала три сата. Не знам на основу чега су поднели одштетни захтев од 17.000 евра, каже Савић.

Када је у питању тужба за ометање посета одржана су три рочишта, а ново је заказано за 28. јул,

Због блокаде капије предузећа „Метал системи техника“, у коме има закупљен простор, фирма „Вакер Нојсон“ поднела кривичну пријаву против председника синдиката те фирме Ивана Савића

када би могла да буде донета и пресуда. Према Савићевим речима, на тим рочиштима сведочили су и запослени у аустријској фирми. Он каже да је судија адвокатима „Вакер Нојсона“ предложио да повуку тужбу против чланова Штрајкачког одбора, али да су они одговорили да немају овлашћења за такву одлуку и да она

СОЦИЈАЛНАС ЛИКАГР АДА

државе Испружена рука Крагујевчана

вић каже да је управо изостанак овог механизма најбољи показатељ колико је држава у „були“.

Пре некило месеци било је говора да се уведу мултикомпензације, где би могле да се затворе међусобна потраживања и обавезе која се повлаче годинама. Ако би се дозволило да се у тој мултикомпензацији пријаве и обавезе за порез на додатну вредност и царине, дефинитивно би се показало да је држава, да тако кажем, „банкротирала“. И то је по мени главни разлог што се о тим компензацијама више не говори и што их највероватније неће ни бити. Када кажем држава, не мислим само на дуговања Републике Србије, него и дуговања локалних самоуправа. Мојој фирми, која има десет запослених, овога тренутка за урађене послове дугује се 11,5 милиона динара, док ће моје укупне обавезе крајем јула достићи око три и по милиона динара. Само Скупштина града ми овога момента дугује близу 400.000 динара, каже Леповић.

Миша Мијатовић иако се слаже са констатацијом да је држава највећи дужник, ипак сматра да мултикомпензације нису најсрећније решење.

Новац ми треба за набавку опреме, производњу и продају нове робе и поновно улагање у производњу. Без новостворене вредности нема нам живота. Када је реч о компензацијама, потраживања и обавезе могу да се „затворе“, али у том случају много енергије и новца одлазе на неку другу страну и то није право решење. Поред тога, тешко је путем компензације добити робу која је курентна и која одмах може да се уновчи, а паре уложе у нове производе. Да је та роба курентна и да има тржиште, продало би је предузеће које је нуди у компензацији, сматра Мијатовић.

Да ли ће и када политичари маркар послушати шта тишти привреднике и уважити њихове захтеве и предлоге тешко је рећи. Једно је ипак сигурно, а то је да политичари тврде да је криза на измаку, а привредници да она још није достигла свој максимум и да нас чекају можда и теже године од ове која је на средини.

треба да буде донета на вишем нивоу.

Ми нисмо били организатори блокаде „Вакер Нојсона“, већ су радници спонтано затворили капију, јер смо се борили за наша најосновнија егзистенцијална права. Штрајк је био легитиман, а да смо били у прави показује и то што је наш послодавац добио новац од Фонда за развој и исплатио нам заостале зараде, тврди Савић. Поводом овог случаја огласио се саопштењем и Савез самосталних синдиката града Крагујевца.

На овај начин држава демонстрира своју моћ над најслабијима, стварајући привид правне државе, заборавајући да је непримењивање закона довело ове запослене да се на раднички начин боре за своја права. Позивамо тужилаштво и суд да не спроведу селективну правду, пише између осталог у саопштењу, које је потписао председник Савеза самосталних синдиката града Крагујевца Југослав Ристић, закључујући да „све ово намеће нови начин организовања свих оних који нису власници предузећа или не припадају њима блиској елити, на чему ће синдикат у наредном периоду интензивно радити“.

М. Ђ.

Са преко 24.000 незапослених 2009. сто пензионера са месечним приходом мањим од 10.000 динара, Центар за социјалну радњу лежи по раст захтева за све врсте социјалних давања, међу којима је и 2.500 грађана који траже помоћ за једнократну помоћ за основне животне потребе.

Пише Маргита Цветковић

Иако се према званичним економским параметрима Србија налази на изласку из економске кризе, све процене говоре да ће ова година бити јако тешка и да ће, пошто живот није статистика, представљати велики терет за грађане. Овако је своје излагање почела Славица Савељић, градска „министарка“ за социјалну политику, на страначкој конференцији у штампану на којој је говорила о социјалној одговорности у економској кризи. Трагајући за одговорима на исту тему, „Крагујевачке“ су покушале да, уз помоћ основних показатеља, „одсликају“ социјалну карту житеља овог града, кроз коју је могуће видети у којој мери их погађа економска криза.

Баш ове 2010., која је управо проглашена годином борбе против сиромаштва, незапосленост, беспарица и немаштина погађају све већи број Крагујевчана. О томе сведочи и армија од преко 24.000 људи без посла, као и све већи број грађана који се обраћају социјалним и другим установама за помоћ. Тако се, у првих пет овогодишњих месеци, Центру за социјални рад обратило скоро 500 суграђана за добијање помоћи, док је у току читаве 2009. било укупно хиљаду захтева. Баш код ове врсте помоћи (МОП) може се видети како су сиромаштво и беда последњих неколико година погађали све већи број људи, јер је Центру пре три године поднето 750 захтева, а 2008. године 726 најугроженијих грађана, тако да су сви изгледали да ће ова последња бројка до краја 2010. бити дуплирана.

Међу онима који су најугроженији су и пензионери, којих у Крагујевцу има више од 30.000 и од којих 20 одсто прима пензију испод 10.000 динара. Они често куцају на врата многих установа тражећи помоћ, најчешће за куповину лекова. И гладних је, дабоме, све више, али бесплатан топли оброк у Народној кухињи и даље, нажалост, може добити само 600 најсиромашнијих.

■ **Немају новац за лекове**

Мада су су Србији социјална давања минимална, јер се издваја само 0,1 одсто бруто националног дохотка (док тај проценат у региону износи 0,7, због чега смо чак и упозорени од ММФ), угрожени грађани приморани су да се обраћају и за тако бедну помоћ. Најбољи увид у то, свакако, имају запослени у Центру за социјални рад, где нам је саговорник Милорад Лакетић, који потврђује пораст броја захтева за све врсте социјалних давања.

Поред већег броја захтева за МОП, у првих пет месеци ове године повећао се и број захтева за додатку за помоћ и негу другог лица, увећаног додатка за другог лица, као и захтева за једнократну

ПЕНЗИОНЕРИ КОЈИ СЕ „ТРАЖЕ“ НА СПИСКОВИМА ЗА БАЊСКО ЛЕЧЕЊЕ

КОНКУРС СКУПШТИНЕ ГРАДА

Помоћ обримаћацима

Прошле недеље у Скупштини града седморо деце из сиромашних породица добило је новчану помоћ од по 20.000 динара, док ће остатак од 30.000 добити наредних месеци. На ову врсту социјалне подршке могли су да рачунају ученици основних (од четвртог разреда) и средњих школа који потичу из сиромашних породица, али који имају добар успех у школи.

новчану помоћ. Наравно, ако их поредимо са захтевима из неколико последњих година, каже Лакетић.

Тако су се, на пример, 2007. године Центру обратило 293 лица која су тражила додатку за помоћ и негу другог лица, док је таквих захтева следеће године било за 50 мање. Међутим, прошле године је тај број порастао на 406, а до јуна ове године за ту врсту помоћи обратило се 180 Крагујевчана. Слична ситуација је и код захтева за добијање увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, која се добија за стопроцентна инвалидна лица, којих је пре четири године било 418, прошле године 805, а у првих пет месеци ове године чак 272.

Ништа боље није ни када се ради о једнократној новчаној помоћи, која је од 2007. до 2009. година „нарасла“ са непуних пет хиљада на близу седам хиљада захтева и да би нам се, од јануара до краја маја ове године, обратило 2.533 Крагујевчана. Сви су тражили новац за најужније животне потребе (храну, радно ангажовање, сахране...), али је карактеристично да се две трећине тих захтева односи на набавку лекова, каже Лакетић, наглашавајући да се неопходни лек може добити за један дан.

Подаци, такође, говоре да је у мају исплаћено (за април) скоро о-

ВЕЋИ БРОЈ ЗАХТЕВА ЗА СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА: МИЛОРАД ЛАКЕТИЋ

сам милиона динара социјалне помоћи (МОП) за 1.151 корисника, као и скоро 11.656.000 динара за 1.323 лица која добијају додатке за помоћ и негу другог лица. Напоменимо и да је минимална социјална помоћ у мају износила 5.538 динара, а највиша 11.082 динара за породицу са пет и више чланова.

■ **Пензије мање од 10 хиљада динара**

Напомињући да је за две године Крагујевац ускраћен за 572 милиона трансферних средстава, Славица Савељић каже да је град принуђен да се ослања на понуђене програме појединих министарстава и на сопствене снаге.

Социјална политика имала је пут који је пратио економска дешавања у граду, а једна од мера односи се на јачање нивоа услуга за социјално најугроженије, међу којима су најрањивија деца, млади, стари, особе са инвалидитетом и породице погођене сиромаштвом, каже Савељићка.

Пензионери су, свакако, међу најугроженијим категоријама становништва и добар део једва саставља крај са крајем.

Скоро да нема дана а да неко не закуца на наша врата тражећи помоћ. Пошто знамо да 20 одсто од укупног броја пензионера има пензију мању од 10.000 динара, често на Градском одбору дискутујемо о тешкој ситуацији тих људи, тражећи начине да им помогнемо. То иде тешко, немамо довољно средстава, јер наше Удружење живи од чланарине од 120 динара годишње. Са друге стране, имамо велике трошкове због одржавања наших просторија (које смо уљудили пресвлачењем столица), за које нам само за струју и грејање ваља сваке године издвојити 900.000 динара, каже Милашин Милојевић, председник крагујевачког Удружења пензионера, које има 50 месних одбора у граду и селу.

Због тога се сналазе како знају и умеју, пошто никаква врсту помоћи не добијају од

локалне самоуправе, па најугроженијим колегама најчешће помажу продајом основних животних намирница (пилетине, сухомеснатих производа), као и огрева (угља), које набављају по нешто повољнијим ценама на рате. Тако, рецимо, пакет од 10 килограма сухомеснатих производа, који кошта 3.000 динара, пензионери могу отплатити на три рате.

Осим опште чланарине од 120 динара годишње, имамо и још једну, добровољну, за оне који имају нешто већа примања, а који месечно издвајају по један одсто од своје пензије. Они су у ситуацији да добију позајмицу на 10 месеци, само у висини њихове пензије, без икакве накнаде и од почетка године само у ту сврху издвојили смо 4,5 милиона динара. У случају смрти пензионера, његова породица добија целу пензију као посмртнину, објашњава Милојевић.

Поред организовања повољних излета и суботњих забава, са вече-

ПОМОЋ НАЈУГРОЖЕНИЈИМ КАТЕГОРИЈАМА: СЛАВИЦА САВЕЉИЋ

ром која кошта сто динара, у сали која има 150 места (у коју, иначе, преко дана долазе сумњива лица, најчешће коцкари, што нарочито смета члановима Удружења), организују се и одмори. Тако ће и ове године скоро 260 пензионера отићи бесплатно на бањску рехабилитацију, а Удружење је посебно закупило један објект у Сутомору, у коме ће бити места за 50 суграђана који могу пун пансион да плате 10 евра дневно.

Очигледно је да се повећава број сиромашних, упркос напорима које локална самоуправа чини, често преузимајући и терет проблема за које није надлежна. Подсетимо да Крагујевац издваја три одсто од буџета за социјална давања, која су пет пута повећана у последњих пет година. Славица Савељић каже да се, само за децу, годишње издвоји преко пет милиона евра, али чини се да то, у условима економске кризе, ипак нијед овољно.

НЕСРЕЋА П ОРОДИЦЕ ИЗ Г ОРЊИХ К ОМАРИЦА

Клизиште пр огутало кућу

Брачна пара Милоје и Лена Стоиљковић остали су без једносратне куће којој еклизисте 2006. године чело, а ових дана до краја ништило

На петнаест километара од Крагујевца, у селу Горње Комарице на обронцима Бешњаје, десило се чудо невиђено. Кућа брачног пара Милоја и Лене Стоиљковић, који су загазили у деведесету годину живота, после обилних мајских киша срушила се као кула од карата - кроз до темеља. Није реч о чатмари, него о објекту зиданом од чврстог материјала од око 250 квадрата, грађеном седамдесетих година прошлог века. Да човек не зна да је у питању клизиште мислио би да је кућа претрпела бомбардовање.

Милоје је ослепео, па не може да види како је завршио његов мукотрпни деценијски рад. Деца, које има четворо, причају му ублажено како то сада изгледа. Али, иако га је и слух прилично издао, ипак је чуо прасак од палог крова, али не слуги да је све сравњено са земљом. За разлику од њега, супруга Лена, која једва хода на штакама, свакодневно гледа тај приказ и јадикује у себи.

Домаћини су, уз туђу помоћ, у првом налету успели да спасу живе главе и пољопривредне машине, које су биле под тремом, док је покућство на спрату доживело судбину саме куће. Остало је затрпано у рушевинама, што се и данас може видети. Кревети са све потелином, ормари и још по који комад намештаја извирују испод гомиле цигала, летви и сручених црепова. Још само један нахерени зид који се држи на преполовљеној бетонској греди одолева времену и подсећа да је ту некада била кућа. Али, како ствари стоје, не задуго.

Лену и Милоја затекли смо у другој, мањој кућици, коју су направили још педесетих година. Била је претесна за тако бројну породицу, па су саградили нову. Стара кућа удаљена је петнаестак метара од порушене, коју су наме-

ОДК УЋЕО СТАЛАГО МИЛАРУ ШЕВИНА

нили да оставе у наслеђе најмлађем сину Радојку. Али, није се дало. Природа је учинила своје. Повратак у стару кућу су прихватили као неминовност. Срећа је што и ту „враг“ није умешао прсте јер би, сасвим је извесно, у тако позним годинама били бескућници. Што је најгоре, то је сада само њихов проблем, и њихове деце која их наизменично чувају.

Стоиљковићи објашњавају да је несрећа почела још 2006. године, после таласа поплава који је захватио Крагујевац. Масовно су кренула клизишта у близини њихове куће и земљиште се у њиховом

дворишту „свлачило“ низбрдо правећи бедем од 2 до 3 метра. Пре месец дана клизиште се поново активирало, тако да је добро начету кућу докрајчило.

Али, то, како каже њихов син Радојко Стоиљковић, изгледа да није ничија брига. Обраћао се најпре Милашину Бркићу, шефу месне канцеларије у Горњим Комарицама, за помоћ. Објаснио му је како су немоћни, јер је њихов буџет мали, и упутио га на градску Управу за привредне ресурсе. Одељење за превентивну заштиту од елементарних непогода. Њихова комисија их, овог пута,

није удостојила ни да изађе на терен да погледа, а камоли прогледати штету и помоћне. Уместо тога послали су им обавештење да немају право на помоћ пошто су 2006. године већ добили 79.450 динара за санацију тог објекта. Радојко напомиње

МИЛОЈИЦА ЕНА
СТОИЉКОВИЋСИН РАДОЈКО
СТОИЉКОВИЋУ ЗАЛУД
ТРАЖИ ПОМОЋ

да тада одштета није стигла у новцу, него у грађевинском материјалу и да она није била довољна ни да се изгради потпорни зид и одсече део куће који се први срушио, а камоли нешто више од тога.

Од тог материјала није могло ништа да се уради, јер је већи део куће морао да се одсече. Морало је много више да се уложи да би се урадили потпорни зидови и кућа

спасила бар једним делом, каже Радојко.

Не крије да су том приликом уградили само део материјала који су добили да би се сачувала грађевина, што је очито било недовољно. Палета блокова још увек стоји испред штале грађене од камена, давних година, која је одолела зубу времена, али и клизишту. Нешто од материјала су искористили за поправку старе куће, у којој сада његови родитељи живе.

Они су, напомиње наш саговорник, после тог првог клизишта 2006. године, били принуђени да у сопственој режији санирају пут који је постао неупотребљив, тако да је њима било немогуће да се прође до њива и воћњака. Из сопственог џепа морали су да плате приватнику 150 евра поправку пута, јер је расед земљишта био 2-3 метра.

Углавном, од 2006. године више им није стизала никаква помоћ, нити се ико више интересовао за њихов случај, па ни сада када се зна да је кућу прогутало клизиште. Од ње једино могу да се искористе дрвене греде и по који неначет цреп.

Е. Ј.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ТУМАЧЕЊЕ ОДЕЉЕЊА ЗА ЗАШТИТУ ОД НЕПОГОДА

Ништа од по моћи

Према речима начелника Одељења за превентивну заштиту од елементарних непогода у Скупштини града Драгоша Радовановића, упркос чињеници да је кућа Стоиљковића уништена до темеља, они сматрају да даљу помоћ не могу да им дају. То образлаже чињеницом да помоћ коју су им пружили 15. децембра 2006. године, у грађевинском материјалу од преко 79.000 динара, није наменски утрошена за изградњу потпорног зида да би се санирало клизиште. Тада је захтев поднео Милоје Стоиљковић, да би се сада као подносилац захтева његов син Радојко.

Комисијски је констатовано да нису наменски утрошили грађевински материјал који смо им дали, песак, цемент.... Градско Веће има одлуку за 30 од-

сто надокнаде штете, а остало морају грађани сами да уложе. Ми знамо да то није довољно, али тако је, каже Радовановић и додаје да њима закон не налаже да морају да исплате насталу штету, него је људски да се помогне.

Он подсећа да је те 2006. године клизиште угрозило 20 домаћинстава и све њих су помогли у мери колико се могло. Комисија је утврдила да је добар део власника искористио наменски средства за сузбијање даљег клизишта, док један број њих, као у случају Стоиљковића, то није учинио, па самим тим град нема обавезу да им даље помаже. Наш саговорник саветује да власници благовремено осигурају своју имовину, како би се унапред заштитили од оваквих и сличних ситуација.

Задаци по верениод државне спунени, алису збогне равноправности приватне праксе, не мањај акогси ндикатаи мешања по литике у ад-у Регионалној комориза централну иза падну Србијуи пак незадовољни

Српски лекари ће 20. јуна изаћи на изборе како би дали свој глас за представнике у Скупштини Лекарске коморе Србије, као и скупштине регионалних лекарских комора. Тиме, после четири године од постављања темеља ове струковне организације, први сазив органа и тела коморе завршава свој мандат, што је био повод да се прошле недеље огласи др Миљко Пејић, досадашњи председник Лекарске коморе за централну и западну Србију.

У овој подружници само су делимично задовољни резултатима постигнутим завршење творогодишњег мандата.

Уколико би резултате мерили оним што нам је дато као задатак при оснивању, онда би се могло рећи да је посао успешно обављен. Подељене су иницијалне лиценце за лекаре, односно дозволе за самостално обављање делатности, што је био примарни задатак који нам је држава

ИЗБОРИ ЗА АЛ ЕКАРСКУ КОМОРО

Делимично задовољни

ОДЛАЗЕЊИ ПРЕДСЕДНИК
ДРМ МИЉКО ПЕЈИЋ

дала. Поред тога, при свакој од регионалних комора, па и нашој, формирани су судови части, као и другостепени суд части при Лекарској комори Србије. Можемо се похвалити и да је Суду части при нашој Регионалној лекарској комори до сада пристигло 56 предмета, каже др Миљко Пејић.

Комора се, такође, изборила и да њен глас буде пресудан по питању акредитовања програма за континуирану едукативну дукацију лекара.

На жалост, многа питања остала су нерешена. Једно је, свакако, питање допунског рада лекара. Иако је држава, забранивши допунски рад у приватним клиникама за лекаре запослене у државном здравству, најавила да ће то питање бити решено кроз вечерње клинике, сведоци смо да до данас оне још ни у једној здравственој установи нису заживеле. Врховни суд се, пак, још није изјаснио о уставности ове одлуке, иако смо захтев послали прошле године. Уместо изјашњења, добили смо пре-

бацивање „лоптице“ на Скупштину Србије, која је „врџу кромпир“ проследила Законодавном одбору и тако у круг, каже др Пејић.

Као још један минус себи и својим колегама из коморе он уписује чињеницу да се приватно здравство и даље налази у неравноправном положају у односу на државно, иако је њихов циљ да се приватни сектор интегрише уз државни стем.

Сматрам неуспехом и то што за ово време нисмо успели да формирамо јак струковни синдикат. Нисам задовољан ни тиме што се у последње време у једну струковну организацију, каква је Лекарска комора, почела да меша политика. Искрено се надам да ће колеге које на изборима 20. јуна буду добиле мандат успети да се изборе са овим, али о осталим изазовима који их чекају, каже Пејић.

Иначе, Регионална комора за централну и западну Србију у свом регистру има 6.083 лекара. Они ће 20. јуна имати прилику да изаберу како скупштину Регионалне, тако и представнике у Лекарској комори Србије. У прилог чињенице да се ради о важним изборима говори и то да ће гласање адгледатиЦИЕСИД.

М.О БРЕНОВИЋ

ЗАШТО СЕ КРАГУЈЕВЧАНИ РАЗВОДЕ

Од љубави до мржње

Пре две године на хиљаду склопљених бракова растурило се 230, а тренд раставе и даље се наставља. Разлози су, годинама већ, исти, али је у последње време све више жена које подносе тужбе за развод

Пише Јаворка Станојевић

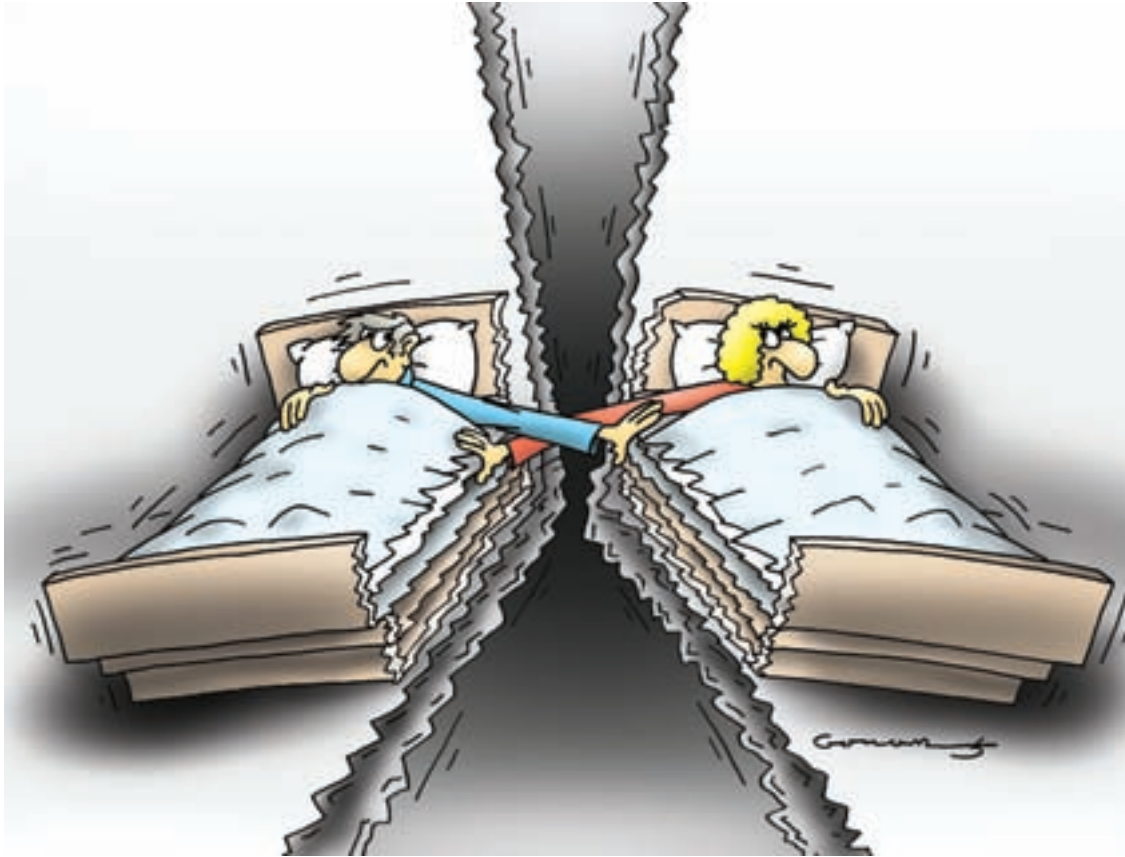
В испрени и практични Енглези развод су дефинисали као неповратну пропаст брака. Према подацима Републичког завода за статистику, такву „пропаст“ доживи сваки пети брак склопљен у Србији, а Крагујевац је при врху листе градова у којима се брачне заједнице завршавају раставом. Последњи званични подаци Завода, који се односе на 2008. годину, показују да се у граду на Лепеници од хиљаду склопљених разведе 230 бракова. Поређења ради, Београђани су, у истом периоду, на хиљаду закључених растурили 201, Новосађани 115, а Нишлије 280 брачних заједница.

Иако нема новијих званичних података, постоје показатељи који указују да се у протекле две године у Крагујевцу наставио тренд пораста броја развода. У крагујевачком Основном суду, од почетка године до краја маја, окончано је 295 бракоразводних парница, а у истом периоду Матична служба венчала је 272 пара. Мада треба имати у виду да се у надлежности Основног суда налазе разводи парова из читавог округа овај, као и податак да је у прошлој години, у којој је у Крагујевцу било 826 венчања, забележен 521 развод, доста говоре.

Мало споразумнихр астава

Судија Гордана Новаковић, председница Грађанског одељења Основног суда, на основу свог искуства, такође потврђује да се из године у годину све више парова одлучује да растури брачну заједницу. Постоје различити узроци за овакав тренд, али би међу најважније требало сврстати промену става средине према разводу и већу економску самосталност партнера која им олакшава да наставе нормалан живот по изласку из брака.

Ово је довело до тога да имамо више колико-толико материјално независних жена, ослобођених

ИЛУСТРАЦИЈА: Г. МИЛЕНКОВИЋ

страха од срамоте, које не желе да трпе оно што су трпеле раније генерације. Резултат је да све више тужби за развод покрећу жене због насиља у породици, алкохолизма и различитих облика злостављања. Жене, такође, нису више, као некада, спремне да зажмуру на превару, а неретко из брака излазе зато што не могу да издрже мешања са стране.

Негативан утицај, обично родитеља са којима супружници живе, чест су узрок због кога се мушкарци одлучују да растури брак, али је неретко и друга жена главни разлог због кога мушкарци траже развод. Интересантно је да већина на суду не жели да призна да је у питању љубавница, него настоји да кривицу пребаци на супругу, оптужујући њу за неверство и изналазећи сијасет разлога да је оцрни, каже Гордана Новаковић.

Статистика каже да мушкарци који се разводе у централној Србији имају нешто више од 41 године (41,7), а жене три године мање, да су бракови који се најчешће разводе трајали између пет и девет година, а потом следе раставе парова који имају између 10 до 14 година брака. Ипак, наша саговорница каже да је у пракси имала случај да су се партнери развели после само пет месеци,

али и ситуације да људи траже развод после тридесетогодишњег заједничког живота.

Председница Грађанског одељења Основног суда, међутим, тврди да се само мали број парова разводи споразумно, као и да мањина пристаје да се, уз посредовање суда, нагоди са бившим супружником. Зато велика већина бракова бива окончана тужбама.

Спорови који се касније воде углавном се односе на поверавање деце и висину алиментације, а имовинска питања решавају се у одвојеном парничном поступку. Парови који имају малолетну децу решење покушавају да нађу уз посредовање Центра за социјални рад који се увек руководи интересом детета. У овој институцији, у којој због природе посла имају огромно искуство у раду са паровима који желе да изађу из брачне заједнице, кажу да жене два пута чешће подносе тужбу за развод од мушкараца.

Жене више трпе

Руководилац службе за заштиту деце и младих Љиљана Ђорђевић објашњава да је то последица чињенице да жене у лошим браковима више трпе од својих мужева.

Одлука о разводу никада не долази из ведра неба, готово увек је последица нефункционисања партнерских односа на које утичу оба партнера. Тада оба супружника нису задовољна, али жене обично трпе више, јер су економски беспомоћније и средина од њих очекује да трпе. Због тога се оне на овај корак махом одлучују тек ка-

да добију подршку породице и, што је нарочито важно, деце. Кап која преврши чашу најчешће се не тиче њих него деце, па развод траже онда када закључе да је то боље за њих. То може бити у случају занемаривања и малтретирања, али и онда када стручњаци процене да за дете није добро да одраста у таквој средини.

ГОРДАНА ПЕТРОВИЋЕВИЋ, САВЕТОВАЛИШТЕ ЗА БРАКИП ОРОДИЦУ

Тakoђе, због стереотипа према којима је средина склонија да нормализује неке ствари које раде мушкарци, а да их истовремено не прашта женама, оне ређе траже развод због преваре и спремније су да толеришу повремени ванбрачни излете својих супружника. Средина од њих очекује и да стоички подносе насиље које не мора бити само физичко, да се мире са заповештавањем, трпе незадовољство својим местом у кући, преузму бригу о деци онда када отац то не чини, брину о болесном брачном другу, трпе мешања са стране. Пошто је, као што се види, њима много теже да нађу снаге и изађу из заједнице која не задовољава њихова очекивања, онда се може рећи да су одлуке да се тако нешто

уради увек добро промишљене, каже Љиљана Ђорђевић.

Она каже да мушкарци, за разлику од жена, нису спремни да толеришу љубавне троуглове, па је превара главни разлог због кога се они одлучују за прекид брака.

Околина не гледа благонаклоно на мушкарца који дозвољава да му жена „шара“, а и њихов его се тешко носи са овом чињеницом. По правилу, нису спремни ни да размишљају о могућности да су превари кумовали поремећени односи у браку. Кад они нађу другу жену обично се разводе само онда када трпе притисак да што пре изађу из брачне заједнице. За мушкарце је, такође, карактеристично да брзо беже од жене која се озбиљно разболела, што жене чине веома ретко, каже ова социјална радница.

Према искуству запослених у Центру, жене чешће настоје да спасавају брачну заједницу која је у кризи, па готово увек оне траже стручну помоћ.

Руководилац Саветовалишта за брак и породицу Гордана Петровијевић, наима, тврди да мушкарци не само да не показују иницијативу, него их је тешко приволети да дођу на разговор и онда када се жена обрати за помоћ.

Мушкарци у нашој средини обично нису у стању реално да сагледају проблем и склони су да га минимализују. Такође, мисле да ће доласком у Саветовалиште показати слабост, јер нису у стању да сами реше проблеме у својој кући. Чак и када једном дођу имамо проблем да их убедимо да дођу поново, каже ова саговорница.

Неслагање и мешање

Према њеним речима, брачне кризе које резултирају захтевима за развод брака могу се сврстати у две групе. У првој су млади брачни парови који се нису снашли у браку који, за разлику од забављања, тражи много више од љубави.

То су ситуације када се суочавају са потребом да граде партнерске односе на начин који захтева одговорност, брига за родитељство, подршку, прихватање мана оног другог, финансијске тешкоће, ношење са мешањем породице. Кулминације немогућности да се носе са овим захтевима обично долазе када се роди дете или је на путу. На одлуку да се разведу често утичу родитељи који, уместо да саветују децу да се потруде, шаљу поруке: ако може - може, ако не може ти имаш где, каже ова социјална радница.

У другу категорију сврставају брачне парове са дужим брачним стажом код којих је одлука да се разведу дошла после дугог неслагања и трпљења, дугогодишње акумулације незадовољства и то су обично ситуације када су исцрпљене све могућности за прилагођавање.

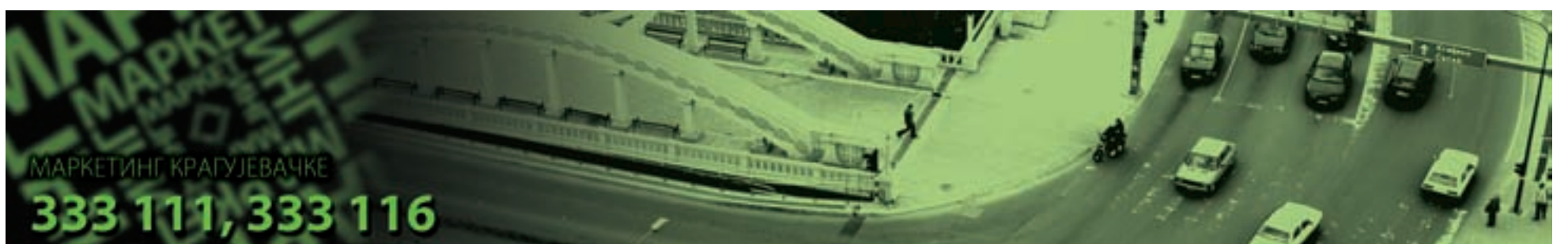
Искуство крагујевачког Центра за социјални рад показује да нема места закључку да лоша економска ситуација утиче на распад породица. Спремнији су да закључе како сиромаштво вештачки одржава велики број нефункционалних брачних заједница. Поручују и да су врата Саветовалишта отворена свима који имају проблеме и вољу да их решавају.

ОСВЕТА

Обрачун пр екод еце

Често се приликом развода партнери налазе на различитом нивоу доношења одлуке и спремности да изађу из брака. Због тога страна која се осећа остављеном није спремна да прекине емоционалне везе, па понекад, упркос разводу, никада емотивно не изађе из брака.

То су проблематичне бракоразводне парнице у којима партнери настоје да се свете један другоме, најчешће преко деце, настојећи да се изборе за старатељство како би доказали да су бољи и вреднији. Некада „кажњавају“ оног другог тако што избегавају да плаћају алиментацију, бране да виђа децу, а имућни парови обрачунавају и на пољу поделе заједничке имовине, каже Гордана Петровијевић.

ГРЕСИП РИПАДНИКАП ОЛИЦИЈЕ

Какав је пут кривичних пријава

За пет година поднето је педесет кривичних пријава против припадника Полицијске управе у Крагујевцу. Били су под сумњом за мито, фалсификовање службених исправа, наношење телесних повреда, саобраћајне прекршаје... Већина је добила суспензије и дисциплинске казне, али није могуће добити податке о томе има ли судских епилога и какви су они

Пише Елизабета Јовановић

Недавно хапшење припадника Полицијске управе у Крагујевцу, на несрећу још и руководиоца, због сумње у мешаност у корупцијонашку аферу везану за „Аутосаобраћај“ и подизање зграде на локацији Ауто мото друштва у Улици Светозара Марковића, отворило је питање колико је ова државна служба инфицирана криминалним појединцима, да ли су и како они санкционисани?

О таквим гресима стизала су повремено званична полицијска саопштења. И док су то једни ценили као срамоту за службу, други су хвалили чишћење својих редова од кукоља.

■ **Седамдесет процесуираних**

Да бројка „грешних“ није занемарива говори податак да је у последњих пет година поднето 50 кривичних пријава против полицајаца и инспектора овдашње Полицијске управе и још двадесет против полицајаца из Крагујевца

који су ангажовано у другим организационим јединицама МУП-а као што је Жандармерија, бригада у Београду. Али, каква је судбина ових пријава у полицији нисмо могли да сазнамо. За начелника Полицијске управе Ивана Ђоровића све даље је ствар тужилаштва и судова.

— Кад кривична пријава изађе одавде, више ме не интересује. О таквим случајевима извештава се МУП, ја се не бавим њиховом судбином, односно поступком који се води. А у седишту МУП-а цене да ли постоје услови за раскид радног односа. Он углавном престаје ступањем оптужнице на правну снагу, каже Ђоровић и додаје да постоје озбиљне замерке на одредбу Закона о полицији, јер се и пре утврђене кривичне од стране суда неко већ кажњава тако што му

матра се кривица, јер њу утврђује суд. Због тога у тој фази одлука не може бити престанак радног односа, али може премештај на друго радно место у одређеном трајању или новчано кажњавање. Суспензија траје све док се не изрекне дисциплинска мера, каже начелник Полицијске управе.

Он појашњава и да није исто када се неко осуди за примање мита или за кривично дело из области саобраћаја, јер то нису мерљиве ствари. Извесно је да МУП Републике Србије не штити ни једног свог припадника који се огрешко о закон.

— Мој став у служби је годинама веома јасан, а то је да припадник полиције мора да води рачуна о свом понашању, и у служби и ван ње, и креће се строго у оквирима које поставља закон. МУП Србије има капацитет и снагу да се бори против корупције и криминала у својим редовима и да то презентује јавности, ма кошта о томе мислио. Само тако имам право да причамо о сузбијању корупције и криминала у целом друштву, каже Ђоровић.

■ **Злоупотребе и мито**

А ево шта кажу званични полицијски подаци за неколико протеклих година. Током 2005, 2006. и 2009. године на нивоу целе крагујевачке Полицијске управе било је поднето по 11 кривичних пријава

против стот оликор адника, 2 007. — седам, а 2008. — осам. Од почетка ове године поднете су две. Прва се односила на референта управних послова из Раче који је осумњичен за фалсификовање службених исправа и злоупотребу службеног положаја, јер је за увезене аутомобиле прилагао лажну документацију која је гласила на име људи који с тим послом нису имали никакве везе, а друга на високог полицијског службеника који је осумњичен за кривично дело давања мита председнику Управног одбора „Аутосаобраћаја“, како би се на месту пословног простора Ауто-мото клуба изградио стамбено-пословни простор у власништву једног приватника.

У току 2005. године против полицијских службеника поднета је једна пријава због примања мита, две због фалсификовања службених исправа, једна због наношења телесних повреда и седам због кршења закона о безбедности саобраћаја. Због ових дела против њих осмором вођен је дисциплински поступак, а шесторо је суспендовано с посла.

Током 2006. године такође је поднето 11 кривичних пријава, али је од тога шест почињено ван службе. У три случаја пријаве су се односиле на примање мита, једна на фалсификовање службене исправе, још толико због насиља у породици, пет због нарушавања безбедности саобраћаја и једна због непријављивања кривичног дела и извршиоца. Против њих седморо је вођен дисциплински поступак, а петоро је суспендовано с посла.

Наредне године седморо се нашло на удару закона и свих седморо је удаљено с посла. Троје због поступака и радњи унутар службе,

ИЗБОРИЗ АД ИРЕКТОРЕШК ОЛА

За ким звона звоне

Пише Марија Обреновић

До краја ове године у 14 крагујевачких основних и средњих школа биће изабрани нови директори. Иако су у више од половине пре недељу-две тек расписани конкурси, из кулоарских прича лако је могуће стећи утисак да је утакмица већ готова. Малтене се већ унапред зна ко је „виђен за смену“, а коме се од актуелних руководилаца „смешти“ нови мандат од четири године. Пресудну улогу у оваквом „кадровању“ имају процене ко од кандидата има јачу политичку, односно страначку залеђину.

Управо због оваквих прича, које су већ увелико узеле маха, представници Скупштине града Саша Миленић, Нада Милићевић и Драгослав Милошевић на прошлонедељној конференцији за новинаре покушали су да поруче како, када је избор руководстава у школама у питању, ништа није готово и просветне раднике који испуњавају услове за избор директора у школама охрабре да конкуришу. По мишљењу представника града, управо због прича да се победници знају и пре старта трке, ваљани кандидати за руководеће позиције у школама једноставно не желе да учествују на конкурсима.

Званична порука локалне самоуправе Крагујевца је, по речима председника Скупштине Саше Миленића, пре свега усмерена ка просветној јавности да се ангажује и учествује у овом процесу јер представници града, који једном трећином партиципирају у органима руковођења у основним и средњим школама, немају унапред задате

По мишљењу представника града, због прича да се победници знају и пре старта трке, ваљани кандидати за руководеће позиције у школама једноставно не желе да учествују на конкурсима. Међутим, те приче нису увек празне, јер лобирања и форсирања, политичка и лично, стварно постоје

инструкције нити готова решења када је реч о избору кандидата за директоре.

■ **Леп гест**

— Приметно је да се на досадашње јавне конкурсе за изборе и реизборе директора у школама пријављује мали број просветних радника, иако град Крагујевца поседује веома образован и стручан просветни кадар. Оваква пракса показала је да се сузбија здрава конкуренција у школским колективима, не укључује се јавност, а штете притом имају сви - и просветни радници, и ученици и њихови родитељи, а индиректно читава заједница. Апсолутна је дезинформација да је унапред све одређено и желимо да свима ставимо до знања да за директоре школа нема припремљених ни унапред датих решења, каже Миленић.

Члан градског већа задужен за образовање Драгослав Милошевић додао је како ће од стране локалне управе члановима школских одбора које је именовао град бити дата инструкција да се при избору директора воде искључиво професионалним квалитетима кандидата, а пре свега њиховим програмима ко-

је су конкурсом дужни да доставе, односно досадашњим резултатима рада, уколико су у питању кандидати који су и претходне четири године руководили школама.

Међутим, када се погледају законска овлашћења које локалне самоуправе имају у области просвете, није тешко закључити да су овакве поруке тек мало више од лепог геста локалних власти. Локална самоуправа у школским одборима има тек три од девет гласова, при том последњу реч при именовању директора има министар просвете. Он опет, захваљујући прилично растегљивој законској одредби о разлозима за одбијање именовања, може готово из чистог хира да ускрати „благослов“ неком кандидату, без обзира на мишљење колектива и школског одбора.

— Иако је у ингеренцији Владе и Министарства просвете, образовни систем је ипак у приличној мери децентрализован. Подсетићу да се одлука о избору директора доноси на нивоу школе и да за овакав став локална самоуправа има безрезервну подршку локалне канцеларије

ПРЕДСТАВНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЖЕЛЕ ДА ОХРАБРЕ КОНКУРИСАЊЕ ЗА ДИРЕКТОРЕ ШКОЛА

Министарства просвете, односно Школске управе, наглашава Саша Миленић.

Иначе, основне школе „Драгиша Луковић Шпанац“, „Станислав Сремчевић“, „Милутин и Драгиња Тодоровић“, „21. октобар“, „Јован Поповић“, „Мома Станојевић“ и Економска школа и Друга крагујевачка гимназија су оне у којима је трка за руководеће место већ почела. У још седам школа на територији града није ништа мање живо, пошто директорима истиче мандат до краја године.

■ **Борба до последњег даха**

Својеврстан „прелазни рок“ у школама траје заправо већ месецима, односно од момента када се кренуло са именовањем чланова школских одбора — деветочланих већа састављених од по три представника града, родитеља и наставника, која већином гласова бирају директора. За „инсталирање“ својих представника у школским одбо-

рима подједанком снагом бориле су се и политичке партије и актуелни директори и они који су себе видели као кандидате.

Иако многи садашњи, али и они „виђени за директоре“, сада имају много јасније „стартне позиције“, именовањем чланова школских одбора ипак је завршена тек прва етапа. Права борба у многим школама тек почиње. Лобирања у колективу, школском одбору и локалним одборима политичких партија стандардни су део игре. Површно гледано, политичке странке су те које покушавају да гурањем својих кандидата на руководеће место свом кадру желе да се одуже за лојалност, али много чешћа ситуација је да заправо политика у школу буде увучена од стране самих кандидата.

Званично нико није вољан да каже, али се незванично лако може сазнати да је протеклих месеци покушаја „кадровања“ и те како било. Партије, кандидати, подржаваоци,

а четворо због дела која нису била у директној вези са послом који обављају. И овога пута један полицајац је осумњичен за примање мита, један због фалсификовања службене исправе, двоје због наносења лакших телесних повреда, један због злостављања и мучења и петоро због саобраћајних прекршаја.

Полицијска евиденција даље показује да је 2008. године поднето осам кривичних пријава, с тим што је против четворо вођен и дисциплински поступак, да би на крају троје било удаљено с посла. Испоставило се да је четворо направило пропусте у служби, а остали ван ње. Осујеђене су четири злоупотребе службеног положаја, једно примање мита и три нарушавања закона о саобраћају.

У 2009. години, према речима начелника Ивана Ђоровића, било је 11 кривичних пријава, али су се све оне, осим једне, тичале (не)дела ван службе. Три су писане због наносења тешких телесних повреда, једна због фалсификовања службене исправе, једна због изнуде, противправног лишења слободе и преваре, а шест због нарушавања безбедности саобраћаја. Против деветоро је вођен дисциплински поступак и троје је суспендовано с посла.

Ко су они, које су послове обављали у моменту хапшења, у којој су тренутно фази судски поступци, да ли има правноснажних пресуда, а да ли је неко ослобођен кривичне одговорности нисмо успели да сазнамо у Полицијској управи. Добили смо кратко образложење да не воде такву врсту евиденција, а да би се дошло до тих података потребно је ангажовати неколико чиновника који би морали да „копају“ по документацији пола месеца. Једино нам је начелник Ђоровић рекао да већину осумњичених чине радници опште надлежности и саобраћајне полиције, па тек потом следе припадници криминалистичке полиције и само један ватрогасца.

чак су поједини директори од утицаја покушавали да прогурају своје кандидате. Није тајна ни да, због чињенице да министар просвете и начелник овдашње Школске управе долазе из редова Социјалистичке партије Србије, последњих месеци кандидати на разне начине траже везе и везице у овој партији. Политичка подршка понекад је и стварна, а не ретко су довољна три сусрета на улици па да кандидат за директора разгласи како има „бефел“ неке странке или важног функционера и тако противницима стави до знања како немају шансе.

Битни поени предности на утакмици за првог човека неке школе стичу се и анонимним представкама републичкој и градској просветној инспекцији, дописима медијима, обећавањима разних бенефиција колегама, како би се „убио“ противкандидат или се себи придова већи значај.

Претње, уцене, понекад и хватање за гушу, као што је то био случај приликом прошлогодишњег избора за директора једне од крагујевачких школа, стандардни су „део фолклора“. Када се на све то дода одомаћена пракса да поражени противкандидат четири године има да „пропљује крв“ од устоличеног колеге у виду шиканирања, закидања на броју часова или уписом на листу технолошких вишкова уколико се за то појави потреба, није ни чудо што мало ко жели да се кандидује уколико није сигуран у победу.

Да ли ће апел локалних власти дати резултате видеће се. Незванично, и они се претерано не надају да ће се одједном све променити, али би и корак напред за почетак био довољан. Питање је, на жалост, колико ће корака бити потребно па да сви који су живо заинтересовани за изборе директора почну истим жаром да се интересују за оно због чега школа и постоји - ђаке и образовање.

МУКЕ ЦИГАРЕТ МЕРАКЛИЈА ПО НОВОМ ЗАКОНУ

Пушачи на тесту сналажљивости

Иако су некада у школским ВЦ-има само ђаци кришом пушили, сада је та „мука“ снашла и професоре. Пацијенти се „ваде“ на докторе, а „општинари“ се не одричу дувана док закон не почне да се примењује. Освеживачи ваздуха – тајно оружје пушача

Пише: Никола Стефановић

Скупштина Србије је пре месец дана одлучила: стижу црни дани за пушаче. Овога пута није реч о кампањи против пушења, причама о болестима којима кукује дуван у свим видовима, већ је, на жалост пушача, изгласан Закон о заштити становништва од изложености дуванском диму. Већ сама дужина назива овог закона упућује да се држава спремила на озбиљан рат, па ћемо током јесени видети какав одговор су спремили љубитељи никотина.

На главном удару легалиста, осим угоститељских објеката, су за послени у здравству, просвети, али и државним и институцијама локалне самоуправе, где ће од сад важити апсолутна забрана пушења, не само унутар објеката, већ и дворштима и кругу зграде. Тачније, „у простору који није затворен, а који је функционални део објекта у којем се обавља делатност здравствене заштите, васпитања и образовања, друштвене бриге о деци, укључујући и дворштини простор“. Иначе, за спровођење закона биће надлежне различите инспекције, то јест здравствене ће контролисати медицинске установе, просветне ће ординирати по школама и факултетима, а за државне и јавне институције биће надлежна инспекција рада.

Професорка једне средње школе каже да је инспекција још пре овог закона казнила неколико њених колега, па су се она и колеге пушачи мало боље „организовали“.

- Истина је да се кријемо по ВЦ-у. Међутим, у ВЦ-у не можемо да пијемо кафу, а ко пуши добро зна да кафа без цигарете као да и није кафа. Пробали смо у почетку да попијемо кафу у наставничкој канцеларији, па да после у тоалету запалимо цигарету, али смо брзо одустали.

„Кабинети“ за пушење

Колико год ово звучало комично, пушачима није нимало смешно. Готово да се осећају прогоњеним, а с обзиром да је један од омиљених хобија у Срба пријављивање комшије, плаше се и да ће их колеге „офирати“.

Слична ситуација је са колегама и у другим школама, каже наша саговорница.

- Сви се довијају на разне начине, а у оптицају су и подруми, кабинети и уопште све просторије које се повремено или уопште не користе. Закључају се у кабинет ако нема планираних часова и ту на миру попију кафу и попуше цигарету. Инспекције су већ обилазиле школе, па је било и казни. Инспектор уђе у наставничку канцеларију и ако затекне неког са цигаретом у руци, прво фотографиса, а онда пише казну. Ако онај ко је ухваћен на делу не плати одмах пет хиљада динара, онда следи пријава и казна од 50 хиљада динара. Неколико мојих колега већ је платило казну, а после тога је неколицина и оставила пушење.

Иначе, у њеном колективу око 30 посто професора су пушачи, па се сада прибојавају да ће их и колеге непушачи пријављивати. Тренутно разматрају могућност да током одмора у свом омиљеном пороку уживају у оближњем кафићу.

Тек ћемо видети, с обзиром да не знамо да ли ће и тамо бити дозвољено пушење. Питање је и да ли ћемо имати довољно времена да наручимо, попијемо кафу и попушимо цигарету, а и то је могуће једино током великог одмора.

Мада је закон већ на снази, по најавама из Министарства здравља са стриктним применом ће се почети најраније на јесен. Једна од претпоставки зашто се одлаже примена је договор са произвођачима дувана. Ипак, министар здравља Томица Милосављевић је у изјави за „Блиц“ објаснио да ће „закон почети да се примењује за шест месеци јер ће тада све инспекције бити овлашћене да проверавају спровођење“.

Ситуација није нимало боља ни у Скупштини града. Ко год је послом или другом приликом посетио градску кућу, имао је прилике да види да запослени дуване у канцеларијама. На шалтерима у приземљу „регистровали“ смо бар десетак пепелара и исто толико паклица цигарета.

Секретар Градског већа Златко Милић каже да се још увек није размишљало о мерама које ће бити предузете како би се и пушачима и непушачима обезбедио не сметан рад.

- Истаћи ћемо свуда обавештења о забрани пушења, а што се тиче неких додатних мера, још нисмо о томе размишљали. Закон је усвојен и ступио је на снагу, али још није почео да се примењује, што је битна разлика. Кад је реч о томе да ли ће се овај закон одразити и на рад запослених, „Фијат“ је у Крагујев-

цу то решио увођењем једне паузе за оброк и једне цигарет-паузе и можда је то путоказ који треба следити.

Милић и сам спада у групу пушача, па смо из прве руке покушали да сазнамо шта ће секретар Градског већа предузети.

- Већ сам пар пута остављао цигарете на месец дана, па ће у крајњем случају то бити и трајно решење.

Пацијенти се и не крију

Можда ће највећи проблем за пушаче представљати апсолутна забрана пушења у здравственим установама. Не треба заборавити да крагујевачком Клиничком центру гравитира око два милиона становника Србије, а завидан број рођака и пријатеља пацијентима долази у посету, те је евидентно која ће локација бити „казнени рај“.

Др Гордана Дамјановић у Дому здравља задужена за односе с јавношћу, каже да забрана пушења у свим медицинским установама важи од раније.

- Апсолутна забрана је на снази, тако да у нашем случају закон не доноси нешто ново. Још од прошле године су у свим објектима истакнута обавештења о забрани пушења, а сви запослени у ту сврху могу ван објеката користити паузу.

Судећи по ономе што смо затекли у болничком кругу и унутар самог клиничког центра, пушачи баш неће имати среће и велике су шансе да им новчаник буде „тањи“. У време посете се буквално на сваком спрату у ходнику могу наћи опушци, али је апсолутни шампион спрат на коме је хирургија. Испред самог улаза на одељење стациониране су две пластичне боце пресечене на пола, до врха испуњене водом и опушцима. На другом одељењу затекли смо једног пацијента крај прозора са цигаретом међу прсти-

ма. - Ја сам електричар по струци и плата ми је 25 хиљада динара. И сад ће мене да јуре? Кога другог него сиротињу и раднике, а овде сам неколико дана и виђам и докторе и сестре како пуше, па извол'те, доктори имају колико, 80-90 хиљада

динара плату. Нека иду у њихове лекарске собе где се крију, а сестре пуше у својим просторијама. Е, па кад сви пуше, пушићу и ја, док год сам овде. Увек иста прича, јуре обичан народ, а оне на врху нико не дира.

Пацијенткиња на спрату изнад каже да није упозната са новим законом.

- Тек сам данас стигла на одељење, нисам имала појма да је кажњиво, захваљујем на обавештењу. Била сам резервисана цео дан, али кад сам видела да сви пуше, реко' да и ја запалим.

Болничко дворниште је у току посете преплављено пушачима, а на нашу констатацију да је по новом закону забрањено пушење и у кругу Клиничког центра, те да ће морати да уживају у цигаретама тек кад прођу рампу, видно изнервирано нам одговарају слично као и пацијенти:

- Ма, немој, нека јуре ове одозго, они имају паре да плате! Докле више обичне људе да гањају. И шта сад, ако дођем на преглед у амбуланту, морам да напустим круг да бих попушио цигарету, а онда може да се деси да ме прозову и нисам ту, па да чекам цео дан. Није довољно што се и сад чека сатима и пушта преко везе.

Приватне фирме су се већ навикле на „редовне прегледе“ од стране инспекције. Радница на шалтеру једне такве каже да су неколико пута долазили. Казна следи и ако затекну пепелару или осете дувански дим. Најпре су користили ВЦ, али су се затим наоружали анти-тобачко освеживачима ваздуха, а једном приликом је чак, тек што је угасила цигарету, наишла инспекција, па је пепелара неопажено завршила - у ташни. Парола „снађи се“.

Занимљиво ће бити да се види какве ће мере бити предузимане против ученика. Школарици, по свим истраживањима, навелико „диме“, а одавно је познато да је школски ВЦ у току малог одмора резервисан за „једну на брзака“. Додајмо томе и скривитије делове школског дворништа, па се поставља питање да ли ће и ђаци плаћати казне или ће то уместо њих чинити родитељи? Мада је на снази пропис да ученици који буду ухваћени „на делу“ бивају најстроже кажњавани, тешко је очекивати да буду искључени, јер би у том случају напрасно пао број ђака.

С обзиром да закон предвиђа казне и за послодавце, све су прилике да ће пушачи у тражењу посла бити дискриминисани. Једно је сигурно, када и ако закон почне да се примењује, призори гомили пушача испред болнице, општине или факултета биће права „посластица“ за непушаче и фотографе.

КАКО САКРИТИ ЦИГАРЕТУ НА ЗАБРАЊЕНОМ МЕСТУ

Грађевинској фирми
„Неимар” Д.О.О.

Потребна радница
на месту секретарице

Услови:

- ССС
- Потребно радно искуство
- До 40 година старости
- Рок за пријављивање: до попуне радног места
- Пријављивање телефоном 034 335 777.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине обавештава јавност да је донето Решење за одлучивање о потреби процене утицаја ПРОЈЕКТА - изградња новог енергетског блока у кругу фабрике „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА”, чија се реализација планира на катастарској парцели 1/1КО Крагујевац 2 (ул. Косовска 4), на територији Града Крагујевца. Надлежни орган је утврдио да је за предметни пројекат ПОТРЕБНА израда студије о процени утицаја на животну средину и ОДРЕДИО обим и садржај студије о процени утицаја на животну средину, све кроз једно решење, чиме је скраћена процедура.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, као и донето решење, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине - Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326., Трг слободе бр. 3, у периоду од 10.06. до 24.06.2010. године, у времену од 9-12 часова.

Против решења о потреби процене утицаја ПРОЈЕКТА на животну средину и одређивања обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину, заинтересована јавност може изјавити жалбу другог степена органу, у року од 15 дана од објављивања овог обавештења, преко овог органа.

JKP „ПАРКИНГ СЕРВИС КРАГУЈЕВАЦ”
Ул. Војислава Калановића бб
КРАГУЈЕВАЦ
www.parkingservis.rs

ОБАВЕШТЕЊЕ

JKP „Паркинг сервис Крагујевац” обавештава кориснике паркиралишта, власнике или закупце стана који имају пребивалиште у једном од осам сектора, зона наплате паркирања, да могу наставити са коришћењем повлашћеног статуса за 2010. годину.

Ради наставка стеченог права неопходно је доставити:
* оригинал личне карте и саобраћајне дозволе на увид,
* оригинал Уговора о финансијском лизингу на увид.

Цена карте стицања права на повлашћени статус је **непромењена** и за прво возило износи 100,00 динара месечно, док за друго возило износи 300,00 динара месечно и може се уплатити: месечно, тромесечно или шестомесечно.

Право на повлашћени статус може се остварити у периоду од **15. до 30. јуна 2010. године** за јул 2010. године, а за сваки наредни месец у последњој недељи текућег месеца.

Карте се могу уплатити и подићи на благајни JKП „Паркинг сервис Крагујевац”, ул. Војислава Калановића б.б., уз достављање неопходне документације од 07:30 до 20:00 часова сваког радног дана и суботом од 08:00 до 14:00 часова.

ИЗВЛАЧЕЊЕ АВИОНА ИЗ ЈЕЗЕРА

**КОНТРОЛА ГРУЖАНСКОГ ЈЕЗЕРА
НАКОН ПАДА АВИОНА**

**Керозин није
угрозио воду**

Пише Александар Јокићевић

Нико није предвиђао „сценарио” да у Гружанско језеро падне авион. Упозорења о могућем загађењу огромне водоакмулације са које се пијаћом водом снабдева Крагујевац, али и Краљево и Баточина, сводила су се на претпоставке да се на мосту преко језера може догодити саобраћајна несрећа и да у том случају возила која превозе опасне материје могу упасти у акумулацију.

Оно што се није могло ни замислити догодило се прошлог четвртка. Нешто пре поднева авион Војске Србије „ораво”, уместо на оближњи војни аеродром у Лађевцима, атерирао је у Гружанско језеро. Због техничког квара пилот је авион усмерио према језеру, где је по животе и имовину грађана најбезбедније, а потом се катапултирао и срећно преживео. У то време на обалама је било доста риболоваца, очевидаца догађаја, а у граду су готово одмах кренуле приче како вода са Груже више није за пиће.

Хитно узорковање

Да ли је страх био оправдан? У Окружном штабу цивилне заштите потврђено је да је Војска, како је и предвиђено, одмах проследила информацију о паду авиона и обавештени су сви који траба да се нађу на лицу места и предузму потребне кораке. Поред представника Војске, полиције, „Водовода”, корисника водоакмулације, „Србија-вода” које газдују Гружом, реаговао

је и Институт за јавно здравље из Крагујевца, као и књићански и републички санитарни инспектори за заштиту животне средине.

На површини воде није било мрља од горива или уља. Прво узорковање Служба „Водовода” урадила је одмах на простору водозавхвата за прераду воде, а Институт за јавно здравље истог дана око 15 сати на месту пада авиона, познатом по називу Турски бунари. Квалитет сирове воде није био угрожен, али анализе су настављене.

Дат је налог Сектору квалитета воде да се на свака два сата узимају узорци, али није било промена које указују на загађење. И поред хемијске и бактериолошке исправности провере су настављене. Иако није било видљивих мрља на површини, истог дана око 18 сати на постројење „Гружа” допремљена је хемикалија из крушевачке Фабрике мазива која би „покупила” керозин уколико се појави и биолошки га разградила, открива директор „Водовода” Обрен Ђетковић.

То је била мера предострожности, иако се ценило да око 150 литара керозина, колико је према војним проценама остало у резервоару, не може угрозити огромну водоакмулацију. Војска је оштећени авион већ у суботу извадила из воде, након чега се показало да су резервоари и дотоци керозина и хидрауличног уља били затворени, па се ове течности нису ни излиле у воду.

И поред наших информација које су биле благовремене, да је вода потпуно исправна за пиће, било је оних који желе сензацију. Узор-

Прво узорковање воде рађено је одмах после несреће, а потом на свака два сата. Квалитет пијаће воде није био угрожен, наводи се у „Водоводу”, а након извлачења летилице утврђено је да су резервоари и дотоци керозина и хидрауличног уља били затворени

ковање врши и крагујевачки Институт за јавно здравље, као и републички Институт у Београду. Ниједног тренутка није било основа да се јавност узнемири, али можда има злонамерних који пласирају неосноване приче, наглашава Ђетковић.

Постоје друге опасности

У Центру за хигијену и медицинску екологију Института за јавно здравље, потврђује др Јелка Ранковић, није региостровано присуство минералних уља и масти, а рађен је читав спектар провера.

Пракса је да се узорци шаљу у две референтне лабораторије и наши резултати су потврђени у Београду. Иако је авион извађен из језера, даљи предлог мера предвиђа да и у наредних месец дана кроз редовне контроле проверавамо присуство уља и масти, мада, треба рећи, опасност не постоји, каже Ранковићка.

Чак и да је било изливања горива и уља из резервоара авиона, процена је да с обзиром на количну воде Гружанског језера не би било проблема са здравственог аспекта.

Изазна вода је увек била и сада је у границама предвиђеним правилником. Раније је у непрекинутој води било повишених органских материја, али од када је прошле године уведен процес предозонизације и то је елиминисано. Иначе, органске материје немају здравствени ефекат, а узрок су сами биохемијски процеси у води, али и хиљаде риболоваца који у језеро бацају прехрану, каже др Ранковићка.

Магистрални пут је трабало да иде ободом језера, али и на тај проблем је одавно стављена тачка. Путари изгледа увек траже најкраће растојање, мада ни издувни гасови возила, са прометног моста, не могу угрозити квалитет пијаће воде. Додуше, постоји разлика у квалитету воде код моста и код бране, мада је то пре свега због разлике у дубини, јер никада приликом узорковања нису пронађени тешки метали.

Шта уколико се догоди саобраћајна несрећа? Заговорници здраве животне средине као актера углавном „виде” цистерну пуну горива, међутим, за превоз опасних материја преко водоакмулације потребна је посебна сагласност. То подразумева и додатне мере опреза.

ОБРЕН ЂЕТКОВИЋ НА МЕСТУ НЕСРЕЋЕ

ПОЧИЊУЈА ВНИР АДОВИ

Дупло мање пара за пројекте

Зајавнер адовеу Крагујевцуо вео динеби ће ангажовано 129 не запо-слених. П ројектитр ају од три до пет месеци, а зарадаи зносиод 16 до 22 хи љадед инара

За јавне радове у шест шумадј-ских општина ове године биће ангажовано 236 незапослених, двоструко мање у односу на 580 у-послених 2009. године. За реали-зацију 15 пројеката издвојено је 28,6 милиона динара, два и по пу-та мање него прошле године (92,4 милиона динара).

У Крагујевцу ће ове године би-ти реализовано седам пројеката, вредност радова износи 14,7 ми-лиона, а биће уложено 129 особа. Прошле године, у оквиру јавних радова у граду, било је осам проје-ката, вредности 37,5 милиона ди-нара, а радно је ангажовано 270 људи.

- Највише ће бити ангажовано незапослених од првог до четвр-тог степена стручности. Тај посао добиће и 34 особе са факултет-ском дипломом, међу којима су лекари, професори, социолози, педагози и информатичари. Овом приликом прошли су пројекти из области заштите животне средине, инфраструктурни, социјално хуманитарни и културни, каже директорка филијале Националне службе за запошљавање у Крагу-јевцу Љиљана Петровић.

У програму јавних радова оба-вљаће се разноврсни послови, као што су помоћ онколошким паци-јентима, старим лицима и особа-

ма са инвалидитетом, комунални радови и одржавање јавне инфра-структуре. Као нарочито зани-мљив наша саговорница издваја пројекат „Асистент у настави“, ко-ји је пријавила „Школа мира“, а извођач је Политехничка школа. Он је другачији од свих пројеката на нивоу Србије, тврди Љиљана Петровић, наглашавајући да ће у њему бити ангажовани високоо-бразовани кадрови. Ако се узме у обзир чињеница да у Крагујевцу посао чека 380 професора, онда овај пројекат добија још већи зна-чај.

Иначе, ово је наставак пројекта који је раније финансирала Скуп-штина града, а показао се као ве-ома добар, како за децу којој је потребна одређена помоћ у наста-ви, тако и за тренинг професора у радуса децом.

„Зелено светло“ добио је и про-јекат Дома здравља за збрињавање

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ,
ДИРЕКТОРКА ФИЛИЈАЛЕ НСЗ

најтежих болесника у породицама које су у тешкој материјалној и здравственој ситуацији. И он се прошле године показао као јако користан, а породице су исказале

потребу да се он настави. Такође, прошао је и пројекат Дечијег до-ма „Младост“ за рад са децом у о-вој установи којој је потребна посебна пажња. На њему ће ради-ти педагози, психолози и профе-сори.

У области заштите животне сре-дине ЈКП „Градска гробља“ биће ангажована на пројекту одржава-ња старих гробља, црквених дво-ришта, атарских путева и прилаза, док је Спортски центар „Младост“ добио одобрење за градњу спортско-рекреативне ста-зе око језера у Шумарицама. У о-вом пројекту предвиђено је и учешће Скупштине града, како би сеу редилко омплетно риобаље.

Ове године програми јавних ра-дова трајаће од три до шест месе-ци, нешто краће него што је било уобичајено. Сви уговори закључе-ни су прошлог петка, а њихова ре-ализација очекива се до 14. јуна.

- Не можемо бити незадовољ-ни, јер тренутне могућности су та-кве да се не може издвојити више новца. За јавне радове постоји ве-лико интересовање, а предност и-мају особе које се тешко запошљавају, такозване осетљиве групе, Роми, особе са инвалидите-том и незапослени у тешкој соци-јалној ситуацији, каже директорка филијале НСЗ Крагујевцу

У јавним радовима се заснива радни однос на одређено време, уз месечну накнаду од 16.000 ди-нара за неквалификоване радни-ке и 18.000 за трећи степен стручне спреме. Плате од 20.000 динара добијају особе са четвртим степеном, а 22.000 динара они ко-ји имају вишу школу или факул-тет.

Г. БОЖИЋ

УГРАДЊА ВОДОМЕРА
У МЗ ЦЕНТАР

Против растура ип аушала

Савет грађана Месне заједни-це Центар постигао је договор са Јавним комуналним пред-узећем „Водовод и канализа-ција“ да се грађанима омо-гући плаћање уградње водо-мера на 18 месечних рата. У-градња првог водомера кошта 14.064 динара, а другог 12.400 динара, док су у стано-вима углавном две вертикале, кроз купатила и кухиње. У ове цене урачунати су водомери, уградња и технички пријем.

Циљ ових повољности је да што већи број грађана добије прилику да угради водомер, како би се смањило број паушалаца, који воду користе без мерног уређаја. Њима се не може утврдити тачна потрошња воде, па се растур обрачунава равно-мерно свим потрошачима у једној згради.

На простору ове месне за-једнице приличан је број ви-шеспратница, тако да је на проблем наплате растура во-де, уз евидентирану потро-шњу, указивао велики број грађана. Отплата на рате је договорена, међутим, хоће ли потрошачи искористити по-вољност и да ли ће их водо-мер потпуно заштитити од могућег растура воде, тек тре-ба видети. Процена је да око 50 одсто станара једне зграде плаћа паушал, а законска о-бавеза уградње мерног уређа-ја не постоји. А. Ј.

Вода је драгоцену,

трошите је рационално!

ВК
7834
Крагујевац

Preduhitrite vreme!

MeteoUNIQA - upozorenje na vremenske nepogode

EKSKLUZIVNO ZA VAS!

Servis MeteoUNIQA je potpuno besplatan za postojeće osiguranike, kao i sve nove koji od 01. juna ugovore po izboru: osiguranje domaćinstva, života, malih i srednjih preduzeća ili kasko osiguranje.

UNIQA
osiguranje

Budite korak ispred bilo koje vremenske nepogode!

Postanite i Vi korisnik jedinstvenog i besplatnog servisa - MeteoUNIQA koji Vas putem SMS poruka ili e-maila pravovremeno obaveštava o vremenskim nepogodama koje se spremaju da zahvate mesto u kojem živite.

Prijava na servis: www.uniqa.rs
Kontakt centar 011 20 24 100

УЛЕГНУЋАНА Б ЕХАТОНСКИМ ТРО ТОАРИМА

Убудуће контрола извођача радова

Даби се и збеглосл егањед елатр отоарапод б ехатонм код „Уреда“ ј езбогр адовапе шачкас таза подигнута целомш ирином, а на длежнио бећавајуд аћ есе ускорос вев ратитиу пр етходнос тање

Улица Николе Пашића, од „Уреда“ према раскрсници са Улицом др Зорана Ђинђића, постала је „уско грло“ града. Надлежни тврде да је такво стање привременог карактера, јер ће прикључак на градски топловод, за две зграде у изградњи и третињу која ће се тек градити у овом делу града, ускоро бити завршен.

Према речима члана Градског већа задуженог за комуналну привреду Зорана Јовановића, било је предвиђено да се због ових радова бехатон уклања у линији рова, али је потом одлучено да се тротоар отвори у ширем захвату, како би се приликом враћања у пређашње стање потпуно стабилизовао терен.

Пешачки саобраћај преусмерен је на десну страну улице. Таква одлука је била неизбежна.

Недалеко од „Уреда“ у улици Милоја Павловића недавно је пукала водоводна цев, квар је саниран, бехатон је враћен, али терен је улегао, јер није рађена стабилизација терена. Није то једини пример, али убудуће се неће толерисати. Увешћемо контролу мерења носивости рова након комуналних радова, а управо да би се избегло слегање терена код радова у Николе Пашића подигнута је цела страна тротоара, каже Јовановић.

Он додаје да ће се ускоро радити и реконструкција крака топловода код Суда и подсећа да према уговору са градом „Нискоградња“ врши поновно постављање бехатон плоча. Међу-

ПОДИГНУТИ БЕХАТОН У НИКОЛЕ ПАШИЋА

УЛЕГНУЋАНА КОНС КИДАЊАК ОЦКИ УМ ИЛОЈАП АВЛОВИЋА

тим, након хаваријских интервенција или планираних комуналних радова предузећа „Енергетика“, „Водовод“, „Електрошумадија“, Телеком, и „Србијагас“ треба да враћају тротоаре у првобитно стање. Нема другог лека, него да град контролише како се ово ради.

Бехатон на тротоарима је и уведен због тога што омогућује да се након изведених радова све врати у претходно стање, без крпљења која се раде када је подлога асвалтна. Међутим, остаје питање да ли ће надлежни код лошег постављања бехатона након радова, које је у облику улегнућа видљиво на већини градских тротоара под о-

вом подлогом, реаговати и натерати извођаче радова да то поправе.

Са друге стране, градилишта нових зграда дуж Улице Николе Пашића и самим тим заузеће јавне површине потрајаће нешто дуже. На питање да ли се у градској управи размишљало и о привременом измештању такси стајалишта, Зоран Јовановић додаје да је закључено да таква одлука није била неопходна. Поменута градилишта нису насупрам означених такси места. Градској управи, додуше, прослеђено је још неколико питања. Дилема је, ипак, да ли је овај део Улице Николе Пашића само привремено „уско грло“ града, јер ту су и два централна аутобуска стајалишта, тачке укрштања јавног градског превоза. Да ли близина и бројност таксиста отежава функционисање саобраћаја. Одговоре смо очекивали од надлежних из Одељења за саобраћај и Управе за инспекцијске послове, али обраложења су изостала. А. Ј.

ДЕЧИЈЕ СПОРТСКЕ ИГРЕ

Фудбал је животи, уђи и заирај

ИЗВЛАЧЕЊЕ ПАРОВА КАО ЗА ПРАВО СВЕТСКО ПРВЕНСТВО

У петак, 11. јуна званично почиње Светско првенство у фудбалу у Јужној Африци, чиме ће бити преокупирано равно 31 дан пола нације. Дан раније, као пандан овој спортској манифестацији, биће свечано отварање Дечијих спортских игара у Крагујевцу, које ће се одржати под слоганом „Фудбал је животи, уђи и играј“. Једина разлика је што ће се утакмице школарца играти у преподневним сатима у терминима од 9, 10,30 и 12 сати на помоћном стадиону ФК „Шумадија – Раднички 1923“, како би родитељи и вршњаци могли да их бодре, док ће финална утакмица бити одиграна на главном стадиону „Чика Дача“.

Све остало биће симулирано као на овом светском фудбалском спектаклу, што значи да ће школске екипе играти по истом систему, у дресовима репрезентација учесника светског првенства, које су извукли жребом 17. маја. Обезбеђене су им заставе, па чак и маскоте држава за које играју. Пре почетка сваке утакмице биће интониране химне земаља и на стадиону ће бити постављени видео-бикови као на утакмицама професионалаца. Учесницима је обезбеђен

превоз, храна, освежавајући напаци и прелазни пехар за најуспешнији тим, као и друге бројне вредне награде за прва три места, најбољег играча, стрелца, голмана, фер-плеј екипу.

Ова манифестација почиње свечаним дефилом у четвртак, 10. маја, у 18 сати, код Крста, а у њој ће учествовати око 1.500 основаца. Фудбалске екипе ученика, којих је 32, не само из Крагујевца него читавог Шумадијског региона, прошећаће центром обучене у дресове репрезентација држава које су извукли. Аутор овог пројекта је бивши фудбалер Александар Митровић, власник угоститељског објекта „Да Винчи“, а покровитељи Скупштина града, Министарство спорта, Фудбалски савез Србије, затим „А-Маркет ауто“, Одмењска вода и остали.

Оваква манифестација се по први пут организује не само у нашем граду, него и у земљи. До сада су сва такмичења била углавном у малом фудбалу, а овога пута деца имају шансу да се опробају на великом терену. Циљ организовања овог спортског такмичења је, пошто многа деца због материјалних прилика нигде неће ићи летовање, да им ово на неки начин буде вид стимулације.

Ја сам се дуго бавио спортом. Играо сам фудбал за „Раднички“. Имам троје деце. Видео сам да доста времена проводе у кући, поред компјутера. Хтели смо да децу мало више анимирамо и извучемо из куће, каже аутор пројекта Митровић.

Е. Ј.

ПОЧЕЛАК УПАЛИШНАС ЕЗОНА

Набез енеп о старојц ени

Сезона купања на Градским базенима, иако је првобитно била планирана за 22. мај, званично је почела 7. јуна, јер се напакон најављују сунчани дани. Као и претходних година, базени ће за посетиоце бити отворени од 10 до 18 сати, док је радним данима предвиђен и јутарњи термин од осам до 10 сати за спортске клубове и школе пливања. Суботом и недељом, у истом термину, од осам до 10 сати пре подне, биће отворени за посетиоце који нису расположени за целодневни провед, што ће коштати 80 динара, а пуна цена карте је као и прошле године, 150 динара. Уколико се улазнице набављају преко синдиката цена је 10 одсто јефтинија.

Ове године неће бити ноћног купања, одлучено је на Управном одбору Спортског центра „Младост“, јер према дугогачној метеоролошкој прогнози овог лета очекују се хладније вечери.

На другом градском купалишту, језеру у Шумарицама, којим такође газдује СЦ „Младост“, сезона званично почиње 20. јуна, али купача већ има. Треба рећи да се почетком ове седмице кренуло и са радовима на уређењу плаже, као и да ће се у оквиру јавних радова, у наредна два месеца, радити стаза са дуге стране језера. Изненађујуће је да радови, нарочито на плажи, нису обављени раније. А. Ј.

Награда за Фуд експо 09

На 13. по реду смотри „Пријем 2010“, коју организује Друштво за односе са јавношћу, додељене су награде „Признања за професионалце“, а једна од награђених фирми у области маркетиншких пројеката је крагујевачки сајам хране „Фуд експо 09“. Крагујевачки пројекат, који су покренули и организовали Агенција „ПОСС“ и маркетиншка агенција „СтратКом“, награђен је у категорији малих и средњих предузећа за „позиционирање новооснованог малог предузећа Фуд експо 09“. У осталим категоријама, између осталих (на конкурс је приспело 96 а, у ужи избор прошло је 36 радова), награђени су и „Банка Итеза АД Београд“ у категорији корпоративне комуникације за велика предузећа, у категорији „бренда и ПР маркетинга“, „Кока коле ХБЦ Србија“, у категорији интерних комуникација и „Ериксон ПР“ и Концерн „Бамби Банат“ у категорији иновативниху потребан овихте хнологија.

Овогодишња „Признања за професионалце“ додељена су прошле 2. јуна у београдској Установи за културу „Вук Караџић“, а уручио их је лично Божидар Ђелић, министар за науку и технологију у Влади Србије.

З. М.

Филм о Малим Пчелицама

Прошле недеље је, у Народној библиотеци „Вук Караџић“, премијерно приказан документарни филм „Ово је сада наш дом“, који говори о животу близу 900 корисника Завода за збрињавање одраслих „Мале Пчелице“.

Овај документарцац, који су радили новинар Богдан Врањешев и сниматељи ТВ Канал 9, приказује живот људи душевно оболелих којима је ова установа заменила породицу и дом. Акцент је стављен на радну и окупациону рехабилитацију корисника, али и на прославе њихових рођендана, обележавања празника, излете, летовања, зимовања, спортске манифестације и продајне изложбе њихових ручних радова.

Ово је први пут да су Крагујевчани, који никада нису били у Заводу, имали прилику да се упознају са условима у којима живе станари највеће установе социјалне заштите на Балкану. Премијери овог филма присуствовала је помоћница министра за рад и социјалну политику, а Завод за збрињавање одраслих доделио је захвалнице појединим крагујевачким медијима, као и Народној библиотеци, за дугогодишњу сарадњу.

М. Ц.

Гимнастика у Соколани

Пошто већина школа у Крагујевцу нема услове за вежбање гимнастике, односно не поседују гимнастичке справе, крагујевачки припадници Соколског покрета понудили су своју гимнастичку салу у Соколани, где би ученици и професори у слободним терминима, макар повремено, могли да вежбају гимнастику и бар донекле спроведу прописани план и програм.

Покренута је и званична иницијатива код Министарства просвете да Соколско друштво склопи споразум са крагујевачким школама, а баш поводом тога, 2. јуна и Крагујевцу боравио је помоћник министра просвете Зоран Трнинић. Он је, у пратњи начелника школске управе Радојка Дамљановића, обишао Соколани где су га дочекали старшина Соколског друштва Јевђа Јевђевић и начелница, професорка Славица Јоксић, и информисали о активностима овог друштва и о досадашњој сарадњи са крагујевачким школама.

З. М.

tuš SUPERMARKET

Veliko otvaranje!

Svetogorska bb

15. jun 2010. godine

SLOVENAČKI LANAC TUŠ OTVARA NOVI SUPERMARKET U KRAGUJEVCU

Kvalitet i povoljne cene

Brojnim akcijama i pogodnostima Tuš će se pobrinuti da i u Kragujevcu dobre stvari koštaju manje

Tuš supermarket u Kragujevcu, u koji je Tuš uložio skoro 3,5 miliona eura, odlikuje kvalitet i cenovna povoljnost ponude skoro 14.000 proizvoda prehrambenog i neprehrambenog asortimana. Na više od 1.200 kvadratnih metara prodajnog prostora kupcima će, zahvaljujući sopstvenoj pekari, svež hleb da bude na raspolaganju čitav dan. Čekaće ih i dobro snabdevena mesara i ribarnica, čiju ponudu dopunjuje odeljenje toploteke, delikatesa, voća i povrća, kao i bogat izbor proizvoda neprehrambenog programa.

Brojnim akcijama i pogodnostima Tuš će se pobrinuti da dobre stvari i u Kragujevcu od sada koštaju manje.

Za udobnost kupaca obezbeđeno je više od 120 mesta za parkiranje i dugo radno vreme trgovine, koja je otvorena svakog radnog dana, od ponedeljka do subote, od 7,30 do 21,00, a nedeljom od 8 do 15,00 časova.

Ponudu novog trgovinskog centra u Kragujevcu dopunjuju kafić i apoteka.

U supermarketu koji je Tuš Holding otvorio u Kragujevcu novo stalno zaposlenje dobilo je trideset ljudi iz Kragujevca i okoline.

Tuš supermarket Kragujevac svečano će otvoriti Tomaž Križaj, direktor Tuš Trade d.o.o., u utorak, 15. juna 2010. u 11 sati.

Sve kupce dočekaće i ukusno poslužnje sa roštilja i zanimljiv zabavni program sa animacijom za decu.

ЧЛАНОВИД РУШТВА „РИ ЗНИЦА“ НА ИЗ ЛЕТУУ ТЕ МИШВАРУ

Стопамас ветог С аве, Доситејаи Црњанског

Друштвр пско-румунскогпр ијатељстваи з Лужницаи њи ховипр ијатељип осетили српскуги мназијуу Те мишвару,чи таоницу, издавачкук ућу,пр осторијеС авезаС рбау Румунији,е пархијскид оми ср пскуц ркву, градскезна менитости...С рбау Р умунији,г де су староседеоци, још увек има, а до кад ће – не зна се

Пише Зоран Мишић

Лако је бити Србин у Крагујевцу, али у дијаспори то није баш „песма“. У жељи да у позна наше људе са животом Срба у оближњој Румунији чланови Друштва српско-румунског пријатељства „Ризница“ из Лужница, на челу са Светом Мацаревићем, прошле суботе уприличила је једнодневни обилазак Темишвара.

Дочек овдашњих Срба домаћини су уприличили у згради српске гимназије „Доситеј Обрадовић“ у Темишвару. Доситеј је рођен у оближњем месту Чаково, а хол школе украшен је српском иконографијом, Доситејевим попрсјем, сликама Карађорђа, Вука, слепих гуслара, постера на којима су идилични пејзажи из матице, таблои са фотографијама фудбалера „Црвенез езде“.

- Овај постер нам је лично уручио Драган Џајић, јер је „Звезда“ свој поход на трон у Барију кренула баш из Темишвара, објашњавајуљ убазнид омаћини.

■ Староседеоциу Ру мунији

Са историјатом школе и Срба у Румунији упознају нас два доктора књижевности, Стева Перинач, директор гимназије, и песник и политичар Славољуб Гвозденовић, председник Савеза Срба Румуније.

- Имам утисак да се одавно познајемо, искрено је ганут Перинач.

Српска гимназија на чијем је он челу званично постоји од 1990. године. Смештена је у старом здању немачког католичког реда „Сестара Нотр Дам“ чије је средиште у Минхену. Данас калуђерице овог реда не постоје у Румунији, али сестринство из Минхена инсистира да се у репрезентативном здању старом век и по искључиво налази школа, па је под повољним условима издају темишварској општини за школовање српских ђака од првог разреда основне до четврте године мназије.

Тренутно је у њој 212 ђака. Основна школа има по једно одељење сваког разреда, а гимназија по два, математичко-информатичко и језичко-филолошко.

Традиција српских школа на тлу Румуније много је дужа и протеже се до 1776. године када је Теодор Јанковић Миријевски, познати реформатор школства, озваничио школовање Срба у Румунији.

- Ми смо овде староседеоци и свако ко другачије каже није нам пријатељ, каже Славомир Гвозденовић, наглашавајући да је српска мањина у Румунији због своје агилности (не толико због бројности – по резултатима последњег пописа има их тачно 22.568) уз раме са бројнијим Мађарима (1.500.000), Немцима и Словацима.

РЕСТОРАН „КАРАЂОРЂЕ“ У ЦЕНТРУ ТЕМИШВАРА

Следи шетња кроз старо темишварско урбано језгро. Град има 480.000 становника и сваки пут када се са њим сусретнете констатујете да је бар за мало бољи. Барокне фасаде умивене, блистају на летњем сунцу окречене у живе боје и тек понекад искрсне сивило у неком кварту да подсети на период „диктатуре пролетеријата“ и владавину Чаушескуа, чији гроб управо прекопавају форензичари и генетичари да се увере „да ли је заистаб ашту са хранен“.

Данас у Темишвару живи 7.000 Срба. Домаћини тврде да их у граду, као и у Румунији, има више, али да „асимилација чини своје“. Није тако било одувек. На то подсећају бројне зграде које су припадале српској заједници и епархији, чак три цркве (српска је најстарија у граду), бројни манастири у околини попут Базјаша и Златице (задужбина светог Саве лично) и Бездина (највећег српског верског духовног центра у суседној земљи), некадашње школе, лицеји мно гад ругаз дања.

Спомен на Србе чува и ресторан са националним специјалитетима „Карађорђе“, али и имена неких улица, плакати за „Српске журке“, „Дане ћирилице“ и слично.

Просторије савеза Срба смештене су у згради која је културно-историјско добро, грађеној од 1821. до 1824. добровољним при-

БАРОКНО ЗДАЊЕ СРПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

ИСПРЕД СРПСКЕ ГИМНАЗИЈЕ „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ“

СРПСКА САБОРНА ЦРКВА

лозима румунских Срба и цркве, у стилу аустријског барока. У њој се налази и српска читаоница Милош Црњански (он је ту био ученик основне школе од 1900. до 1904.) и уредништво недељника на српском „Наша реч“.

Следи представљање књига „Чари природе“, коју су написали Света Мацаревић и српски бизнисмен, власник „Банат петрола“ из Румуније Боривоје Николић, „Сабране песме Драгољуба Ј. Филиповића“ (о којима смо писали пре два броја) и антологије српског књижевног стваралаштва на тлу Румуније „Откривање Срба“, са делима грофа Ђорђа Бранковића (1645-1711) до најмлађе Мирјане Чоквк ојаи ма24г одине.

■ Одумирул агано

Следи шетња главним градским тргом „Ослобођење“ (на коме је

почела револуција у децембру 1989. године) са неизбежним јати-маг олубоваи и мпресивномз градом градске опере која доминира тргом.

Ручак у елитном ресторану „Лојд“, најстаријем угоститељском објекту тог типа у Темишвару, у коме сте окружени аутентичним намештајем из 1901. године, а који данас држи Србин Јавор Радовановић. Гости се дочекују са чокањима ракије расхлађеним у чашама воде са коцкицама лед.

Одлазимо потом у Саборну цркву Светог спаса. На вечерњој служби, сем свештеника и црквењака, ни живе душе. У цркви почиња чак седам архијереја, а иако је здање настало пре два века, на плочи утиснутој у зиду храма стоје имена добротвора од најстаријих,

попут оца Јована Мицуле и „Старе Маленице“ са почетка 18. века.

У уредништву недељника „Наша реч“ (Срби имају и емисију на радију и телевизији на свом језику) срећемо жену преводиоца која са Мацаревићем ради на новој двојезичној књизи о братству између Питештија и Крагујевца, госпођу Радмилу Попеску. Свој радни век провела је у Питештију и моли нас да пренесемо поздраве општинарима Столету, Шолету, Олгии С тигету.

Недељник „Наша реч“ са тиражом од 1.700 примерака најугледнији је српски медиј у Румунији и на бушету је њихове државе. Главни уредник Србољуб Мишковић, међутим, није оптимиста по питању будућности Срба у Румунији.

- Све нас је мање. Румунска држава даје колико може, али сада је криза и за њихов живаљ. Од матице никада нисмо добили ни динара помоћи. Долазе политичари, сликају се, обећавају, али све су то празне приче. Изумиремо. Млади одлазе послом у Букурешт и лагано се асимилију. Друге мањине, попут Немаца, Хрвата и Мађара, сасвим су друга приче. Улажу и у инфраструктуру и кадрове, било да је реч о просвети или цркви, шаљуу цбенике,п омоћ...

Време је да се крене. Сунце тоне у бескрајне оранице банатске равнице и „умире“ на Западу. Хоће ли се тако, тихо „угасити“ и румунски Срби? За сада се још држе, препуштени сами себи, као и вековима ос ада.

ЗГРАДА ТЕМИШВАРСКЕ ОПЕРЕ

МЛАДИТ АЛЕНТИ

Опчини га лабораторија

Иако је тек ученик првог разреда Медицинске школе, Радослав Павловић је, освајањем првих места на школским такмичењима и научно-истраживачким радовима, као и пројектима у Петници, показао да је даровити хемичар

Ако Радослав Павловић настави да постиже добре резултате у свом истраживачком походу, можда му се испуни жеља да једног дана ради са чувеним професором Гутманом. Јер, млађани Павловић је ученик првог разреда Медицинске школе у Крагујевцу, један од Шомијевих лабораната - како називају одељење лабораторијских техничара, чији је разредни старшина професор Милош Огњановић - и дечак заљубљен у хемију, са завидним резултатима постигнутим на школским такмичењима. Само што се вратио из Петнице, отишао је у Београд, где се протеклог викенда одржавало дводневно такмичење регионалних центара за таленте, на коме је Павловићев рад проглашен најбољим. У понедељак ујутру већ је био у школи, у којој важи за једног одна јбољиху ченика.

Судећи по ономе што је постигао за три-четири године, Раде (како га, иначе, зову) је веома даровит петнаестогодишњак, пред којим су године које обећавају успешну научну аријеру.

Успешанта кмичар

- Био сам ђак ОШ „Светозар Марковић” и када сам у седмом разреду добио хемију, коју ми је предавала сјајна професорка мр Светлана Матић, просто сам био очаран, пре свега због разних опита и рада у лабораторији. Тада сам и почео да се такмичим и одмах сам био први на општинском и трећи на регионалном такмичењу. У осмом разреду сам свуда био први и стигао до републичког, али сам неславно прошао јер сам био тек петнаести, прича Раде, али његов тата Зоран појашњава да је на такмичење отишао болестан, са температуром од 40 степени, нико не говори да му је лоше, јерни јеж елеод аи зостане.

Добри резултати наставили су се и у средњој школи, на такмичењима (први на републичком такмичењу из хемије у Крушевцу, као једини учесник из овог региона), али и у Петници, где је боравио на два семинара, а очекује га и трећи, летњи. Воли да се такмичи и тај спортски дух карактеристичан је за породицу Павловић (стриц му је био познати рвач Драгослав Павловић Киклоп, тата Зоран играо еод бојку).

- Привлачи ме лабораторија и истраживачки рад у области аналитичке и координационе хемије и ове године сам имао три запажена научна рада. Први се односи на комплекс кобалта три са хексаметилен-тетрамином, други на синтезу и карактеризацију одређеног комплекса са платином (четири), док трећи рад још нисам окончао.

Компиковане и лаицима неразумљиве називе ових радова Раде Павловић „преводи” на обичан језик:

РАДЕЈЕ П ОНОСБ АБАЗ ОРЕИТ АТЕЗ ОРАНА

- Ради се о цитостатикима, код којих научници испитују токсичност, истражујући комбинацију са аминокиселинама, које су мање токсичне од амонијака и хлора. Ту је, затим, истраживање које сам радио са кобалтом три, који се у нашем организму налази у витамину Б12, где се раде анализе за антимикробно дејство (бактерије, вирусе...), пошто су лекови са кобалтом мање испитани од оних са платином. Циљ ми је био да се испита антимикробна активност кобалта три и реакције са биомолекулима, које су, иначе, значајне за друге аналитичаре, објашњавамла ђаниП авловић.

Слушајући овог интелигентног и талентованог дечка, саговорник не може а да не примети са колико страсти и љубави говори о научно-истраживачком раду. То

интересовање за „експериментисање у лабораторији” усадила му је бака Зора, која је била радница у апотеци, где је упознао Раду Јовановић, фармацеута. Она му је давала рецепте и подстакла, још док је био мали, да „мућка” и прави азнек реме.

Истраживачо дм алихно гу

Вазда је нешто петљао и експериментисао, каже бака Зора, напомињући да Раде има малу, скромну лабораторију у Опорници, у насељу Шумски рај, где његова породица има викенд кућу, а отаца утомеханичарскур адњу.

- Био сам увек добар ђак, али ме је много тога привлачио. Ишао сам и у Музичку школу, свирао сам клавир, играо тенис, али то је спорт за богате... Ипак, највише сам волео глуму и био сам код Слаје од четвртог до седмог разре-

да, мислећи да ће глума бити моје животно опредељење, али сам је запоставио када сам почео да учим хемију, прича овај даровити дечак.

Раде каже да његова школа (Медицинска) нема лабораторију, већ да праксу обављају у Клиничком центру (на патологији) и Техничкој школи, али да он већ две године све што му је потребно за анализе и експерименте ради у лабораторији Природно-математичког факултета (на Одсеку за хемију), као један од полазника Регионалног центра за таленте, где му је ментор Верица Глођевић, асистент на ПМФ-у. Наравно, не заборавља ни свог предметног професора Никитовића, ни професорку Дејану Димитријевић, која са њим иде на такмичења, захваљујући се Медицинској школи

РАДОСЛАВ БИ ЖЕЛЕО ДА ЈЕДНОГ ДАНАР АДИС АП РОФ.ГУ ТМАНОМ

и Скупштини града који му омогућују да борави у Петници и доноси награде са школских надметања.

Раде са нескривеним заносом прича како га опчињава рад у лабораторији („све те дивне боје које нисам у стању да опишем”) и да га посебно привлачи платина, која је, и наче, м ногоск упа.

- Много ми је жао што немамо добре услове за истраживачки рад и што велики број младих талентованих људи одлази у иностранство. Волео бих да се бавим научним радом и да једног дана радим са професором Гутманом, кога сам и лично упознао. Наставићу да истражујем у оквирима својих могућности, надајући се, и даље, dobrim резултатима, скромног ажеб удућин аучник.

Радеов отац Зоран каже да га радују успеси његовог сина, поготово што свему приступа озбиљно и самостално, али је бака Зора, са којом је унук од најранијег детињства, посебно срећна и поносна. Очекује да и млађи унук Димитрије, одличан ученик седмог разреда, који похађа Музичку школу (свира хармонику) и тренира рукомет, пође стопама старијег брата.

Маријана ВЕТКОВИЋ

NOVI CHEVROLET SPARK

VEĆ OD 7.240 €

ZASTAVA PROMET
ARENA
MOTORS
Kragujevac

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS

Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

НЕСВАКИДАШЊАГО ДИШЊИЦАМ АТУРЕ

Призрен уК рагујевцу

Генерација матураната која је завршила школу 1979/80. школске године у призренској гимназији „Јованка Радивојевић Кица” организовала је прославу 30 година матуре у крагујевачкој Гимназији. Чак и нејеобавештенијем човеку јасно је због чега ова годишњица није могла да се одржи у њиховој школи у завичају. Живот и рат разбацао је матуранте ове генерације по свим деловима Србије и света. Ипак, да и ова јубиларна обљетница, као и многе претходне (последњи пут у својој школи и свом граду прославили су 15 година матуре 1995.) побринуо се доктор Јовица Уштевић, лекар крагујевачке Хитне помоћи, који већ три деценије (још од првог дана студија) живи и ради овде. Он се постао да буде организатор и домаћин својим школским вршњацима.

Његова иницијатива да им и ова годишњица не „пропадне” наишла је на велико разумевање (и помоћ) директорке крагујевачке гимназије Славице Петковић, која је понудила да се скуп генерације одржи у свечаној сали школе на чијем је она челу.

Уштевић је потом „исконтактирао” своје школске другове и земљаке и у крагујевачкој Гимназији окупило се њих тридесетак из Београда, Новог Сада, Зрењанина, Кирице, Сарајева, самог Призрена (реч је о петорици муслимана који су остали да живе на Косову), па чак и из Цириха.

- Ми смо били последња генерација класичне гимназије пре

„шуварице”. Имали смо око стотину матураната у три одељења у којима се настава одвијала на српском језику. Били смо „баксузна” генерација јер баш када смо матурирали умро је Тито, па смо остали и без прославе матуре, и екскурзије. Тај усуд изгледа да је наставио да нас прати, са сетом прича Уштевић.

На његово велико изненађење, контактирајући пријатеље из школске клупе сазнао је да у кра-

УМЕСТО
ИСПРЕДС ВОЈЕ,
СЛИКАЛИС У
СЕИС ПРЕД
ПРВЕ
КРАГУЈЕВАЧКЕ
ГИМНАЗИЈЕ

СВЕ СЕ
ЗАВРШИЛО
КАО И СВАКА
МАТУРСКА
ПРОСЛАВА

гујевачком насељу Пивара још од 1999. године живи њихов професор Бранислав Ђукановић, који им је у школи предавао филозофију, логичку и психологију.

- Окупили смо се испред Гимназије. У свечаној сали нас је дочекала директорка Славица Петковић, поздравила нас и испричала у кратку богату историју ове школе, која је до бомбрадовања 1999. године била побратим са нашом призренском, баш у периоду када

је професор Ђукановић био на њеном челу. И Ђукановић је одржао поздравни говор набијен емоцијама, пун туге за нашом школом и родним крајем, а затим смо имали прави „школски час” који је представљао четрдесетпетоминутну

ДОКТОРУ ШТЕВИЋИП РОФЕСОРЉУ КАНОВИЋ
ПРИЛИКОМП ОЗДРАВНИХГО ВОРА

„шетњу Призреном”. За време тог часа Призрен је „оживео у Крагујевцу” и Крагујевац је био у Призрену, још увек под јаким емоцијама прича Уштевић.

Генерација матураната из Призрена на лицу места одржала је помен својим преминулим колегама и професорима, а онда се свако од присутних у кратку представио и испричао где живи, шта ради и чиме се бави. Потом је Уштевић своје госте провео кроз град, прво у Музеј „21. октобар” у Шумарицама, а затим на освежењеу „Палисад”.

Неформални, али не мање битан део прославе уследио је исте вечери у ресторану „Рујна зора” на Палисади.

З.М ИШИЋ

КРАГУЈЕВАЧКИ БЕНД НА ТУРНЕЈИ ПО „ЕКСУ”

ЧБС ирашио по Хрватској и Србији

Прошле недеље у Крагујевцу су се вратили чланови бенда „Човек без слуха” после низа концерата по градовима Србије и Хрватске. За девет дана неуморни „ЧБС”-овци одсвирали су седам концерата, у периоду од 20. до 29. маја.

- Циљ нам је био да „спојимо” свирке и наступе и да буквално наступамо сваке вечери без обзира да ли је радни дан или викенд или је у питању престижни фестивал или клупска свирка, објашњава бубњар групе Владимир Лазић Луне овај својеврсни „рок марафон” ЧБС-а.

Први наступ на „мини турнеји” Крагујевачки панк-рокери имали су 21. маја на познатом фестивалу „Опатијске баруфе”. Њихов наступ на мејн стејџу на тврђави у Опатији пратило је између пет и шест хиљада људи. На овом музичком фестивалу постоје чак четири бине на којима се упоредо одвијају концерти: главна (или „мејн” на којој су свирали наши музичари), рок, реге и „распад” (бина предвиђена за наступе андерграунд бендова), а на њему су наступила и музичка имена попут водећих хрватских бендова „Чингисја”, „Кавасаки трипа” и легендарних КУД „Идијота”, светских легенди – енглеских панк класика „ПТТБ” и још „го мила” бендова.

Сутрадан „ЧБС” је из Опатије „скокнуо” до Смедеревске Паланке, где су свирали, пред гомилом својим фановима, на отварању клуба „Пулс”. Уследила је свирка у Обреновцу, па затим концерт, баш на 25. мај, некадашњи „Дан

младости”, у београдском клубу „Маршал”.

- Гледали смо да за сваки свој наступ пронађемо неку цаку или симболику, као што је свирка у „Маршалу” за „Дан младости”, објашњава Луне.

Следи опет „повратак” у Хрватску и свирка у Чаковцу, па затим, по оцени чланова групе, два сјајна наступа у Осиеку и Жупани, у Клубу „Мини театар” и МКЦ-у (Музичком културном центру), којису би липр епуни.

- На сваком од ових концерата било је преко 800 гледалаца. Било је право задовољство свирати у хрватским клубовима јер су сви сјајно технички и сценски опремљени. Нису „рупе”, цени Микица Здравковић, гитариста и лидер бенда, додајући: „Изнађени

ка до краја певали су са нама. Баш нас готиве. На улици су нас сусретали речима: „Где сте, годинама чекамо да дођете. Мислим да је лед тамо пробио наш певач Милан Радојевић Мики који је већ наступао са својом групом „Сикс пек”.

По Здравковићевим речима, ова „мини турнеја” само је логичан след серије концерата које је од почетка године „ЧБС” одвирао у Црној Гори и Македонији, а у току лета уследиће наступи на фестивалима у Бачком Петровцу и Славонском Броду и Милићима у Републици Српској.

Здравковић за септембар најављује и излазак новог албума (који још увек нема званичан на-

ПОЧЕТКОМ
ГОДИНЕ
УС КОПЛУ

ПЛАКАТЗ АК ОНЦЕРТУ О СИЈЕКУ

жив) а са кога је „ЧБС” у јавности већ промовисао сингл „Умукни мало”.

З.М ИШИЋ

ЗОРИЦА П АВИЋЕВИЋ, А РХИТЕКТА

И у градитељству је дух града

У шали кажем да је по граду пуно мојих споменика, а да ли су они добри или лоши – то нека други процене. Углавном, увек када прођем поред грађевине коју сам ја пројектовала, сетим се тог периода свог живота и тешкоћа које су пратиле градњу, али све се превазилази акој ечо веку поран

крају и новац долази, ако човек није тим превише оптерећен.

Како се осећаш кад пролазиш поред грађевина које си пројектовала?

Углавном се сећам тог периода живота и неких догађаја везаних за време пројектовања и тешкоћа у време изградње. Са ове дистанце и искуством које имам, разумем да се све да превазићи ако је човек упоран. У шали кажем да је пуно мојих споменика по граду. Да ли су добри или лоши то ће, наравно, неко други да процени.

Да ли је Крагујевац за угодан живот?

Крагујевац је један од ретких угодних градова за живот, јер до посла је увек десет-петнаест или двадесетак минута пешице. Зачас се пређе са једног краја на други. Миран град, пун зеленила и других добрих ствари о којима ми и не размишљамо док негде у свету не видимо како људи живе и са чим се све боре. Имамо заиста привилегију и само уз мало бољу организацију то би било скоро идеално.

Шта је то дух Крагујевца и да ли га има?

Дефинитивно, Крагујевац има један паланачки дух. Међутим, иако је тако, он је пун шарма и Крагујевчани би тешко опстали да није тако. То се види и по људима који оду из града, али увек имају потребу да наставе да се друже, како међу собом, тако исто и са друштвом у Крагујевцу, увек на сличан начин како су то чинили и у Крагујевцу.

Како грађевине утичу на дух града?

Архитектура је јако повезана са духом неког града. То је обострано деловање. Архитектура прати друштвена збивања, као на пример, у време кризе, јер тада све постаје бљештавије, више накинђурено, појављује се кич. У неким нормалним финим временима, да кажем срећним, може да се дође до правих уметничких дела.

Имала си прилике да посао и каријеру наставиш у Београду. Зашто ниси?

Ја сам Крагујевчанка и овде су ми корени. Од прадеде, деде, родитеља, сви смо некако били везани за „Заставу“ и Крагујевац. Прадеда

је градио, деда пројектовао, а отац је био технички директор Фабрике аутомобила. Сви су учествовали и на неки начин стварали историју „Заставе“. Мој син такође је завршио архитектуру и вратио се овде да живи. То је изгледа већ ствар у генима. Срећна сам што је то породична традиција.

Који део града највише волиш?

Наравно, Шумарице и језеро. То је типично шумадијски предео са пуно зеленила у коме човек може да се прошета и опусту у време свеколиких стресова са којима данас живимо.

Шта велики механички прилив становништва представља за град?

Направио је делимично град руралном средином. Нажалост, град није довољно утицао да се новопридошли прилагоде традицијама града. Но, једном добром политиком форсирања Универзитета и других за Србију важних садржаја, уз привлачење младих, паметних људи, опет ћемо бити у прилици да постанемо важна интелектуална и на сваки други начин јака карика Србије.

Шта су прави пријатељи у животу?

Добар пријатељ је богатство. А више таквих је непроцењиво богатство. По томе свако може да процени колико је у ствари богат.

Може ли данас да се здраво живи и како?

Мислим да може. Ако човек на време схвати себе и свет око себе, онда може. Ако себи постави остављиве приоритете и формира

себи добру породицу, има све шансе да живи здраво.

Има ли нечега из „белог света“ што би радо видела у Крагујевцу?

Најрадије бих волела да видим осмехе на лицима Крагујевчана и да на неки другачији начин приступају решавању проблема којих је заиста много. Не ваља да се све сведе на кукање и изговарање да се не може. Мора се увек покушавати и бар мало доприносити побољшању. Никако није решење чекање да нешто падне са неба, јер једноставно то није могуће. Морамо прихватити кризу и прво помоћи сами себи, јер очекивати од света нешто није реално. И свет се налази у кризи. Од њих ваља научити да будемо борци, а не само да седимо и чекамо да неко други реши наше проблеме.

Шта би из Београда пренела у Крагујевац, а шта обрнута?

Наравно, пријатеље. А у Београд бих пренела комшије.

Какав би волела Крагујевац кроз педесет година?

Волела бих да то буде фино срећна урбана средина пуна људи који су позитивни, пуно деце која се играју по зеленим површинама, а њихови родитељи се не секирају за њихову безбедност. Значи, један фини град у коме се осећа сигурност и перспектива за све тадашње његове становнике.

Шта си добила од крагујевачког духа, а шта си му дала?

Добила сам жељу за сталним дружењем. Овде су људи веома комуникативни. Сви моји пријатељи представљају позитивну атмосферу око мене која ме испуњава и смирује. То и моја породична традиција свакако је инспирација за посао којим се бавим. Трудила сам се да град оплеменим неким својим идејама, да подстакнем и оплеменим неки простор. А о томе већ грађани треба да имају свој суд, што је ипак најреалнија оцена.

Потеру води Милан Пурић

Није данас баш лако наћи Крагујевчане чији су корени генерацијски у овом граду, а некада вароши. Миграције су учиниле своје па и уз поштовање свих који су се овде доселили или одавде отишли у потрази за бољим животом, суграђани чији су преци део историје града ипак морају бити на посебној жени. Том „реду“ припада и Зорица Павићевић, која се, кратко, овако представља:

Ко си ти Зорице?

Рођена Крагујевчанка, после Крагујевачке гимназије завршила архитектуру у Београду и сада се својом професијом бавим у Крагујевцу.

Како се некад одрастало у Крагујевцу?

Независно од родитеља који нису знали где се играмо, журцали смо тада сигурним крагујевачким улицама. Данас је то мало другачије, нема много простора, скучени смо и по мало преплашени у данашњем животном ритму.

Кад си схватила да ће архитектура бити твој животни позив?

При крају средње школе, али тад нисам била сигурна шта је уопште архитектура. Прадеда и деда су ми били везани за архитектуру. Прадеда је био грађевински инжењер, а деда архитекта, мада мени то у том тренутку није било најважније. Тек кад сам одрадила неке своје пројекте схватила сам шта је то у ствари и коначно се определила за позив архитектке.

Породица некад и сад. Има ли разлике?

Кад се не размисли, на први поглед рекла бих да је некада било бо-

ље, лакше и мирније. Кад боље размислим, увек је било пуно борбе и никада није било ни лако ни једноставно породицама да остваре нормалан и безбрижан живот у Крагујевцу. Можда је раније било мало романтичније и идиличније. Док су ми родитељи студирали, чувала ме је баба, а исто тако моју децу чувала је моја мајка. Тако нисам стигла да их размазим, а они су схватили да живот није баш бајка. Својим примером давала сам им неке сигнале да је живот непрестана борба и непрекидан рад.

Мајка, супруга, пословна жена. Имаш ли времена за нешто друго?

Мислим да бих била промашена и мајка и супруга и пословна жена кад не бих имала времена за себе и неке лепе тренутке. Потребно ми је скоро свакодневно да приуштим нешто лепо и себи и другима. Радо дочекујем госте, као што се редовно дружим са мени блиским особама, комшијама, пријатељима, другарима.

Где обично волиш да се дружиш преко дана, а где увече?

У свом бироу, који је у центру града са својим сарадницима сам направила добру атмосферу. Дању немам много времена за дружење и кад га уграбим обично су то кафеи у центру, поготово послатичарница „Срце“. Ноћу је то обично „Ораница“ и ресторани око језера.

Колико и како мора да се ради да би се човек пословно остварио?

Нормално је рећи - много. Али, то није пресудно јер је рад повезан са осећањем задовољства и много је важно шта човек даје свом послу и како се опходи према њему. Резултат тога долази у виду материјалних стимуланса и чини се да на

...Prvi na skali 88,9 Mhz...

RADIO 34

Milice Sreckovic br.25 KRAGUJEVAC

tel: +381 34 324 200 +381 34 335 099

fax: +381 34 324 300

e-mail: radio34ka@yahoo.com

www.kragujevacke.rs

PAPIR PRINT

www.papirprint.com

Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa

034 331 319

Svi papiri na jednom mestu

РАЗГОВОР С П ОВОДОМ: М АРКОНЕ ШИЋ, Д ИРИГЕНТ

Најбољио младинских хор

Потребној еса мо малов ишетр удаи организације. Уверен сам да ће новоосновани Музички центар унетима лов едрине ино винена на шој музичкој сцени, кажена шМ арко Нешић, д иригент Хора „К ирС тефан Србин”

Разговарао Мирослав Чер

Хор „Кир Стефан Србин”, којим диригује Марко Нешић, освојио је Златну плакету и прво место на недавно одржаном 35. републичком фестивалу омладинских хорова, који је одржан у Новом Пазару. Ово је други велики успех крагујевачког хора, који је освојио и Гран при на мајском фестивалу Бијељини.

Иначе, титулу најбољег омладинског хора у Србији „Кир Стефан Србин” освојио је осми пут заустопно, а д есетипу ту купно.

Какви су вашу утисци након два велика признања?

Пун сам утисака. На фестивалу у Бијељини смо постигли, заиста, велики успех. То је данас реномирано такмичење са великим бројем хорова из Србије, Хрватске, Словеније, Босне и Херцеговине, Мађарске и Бугарске. Девети пут се одржава и најмасовнији је до сада, са чак 43 хора. Победници смо у својој категорији, што је велика ствар, а онда смо прогашени и за најбољи хор целог фестивала.

Нови Пазар је друга прича. То је младински фестивал ојтр а је већ пуних 35 година. Сви данас велики диригенти прошли су кроз тај фестивал.

Наш чувени књижевни и позоришни критичар Јован Христић, у уводном тексту своје књиге „Позориште, позориште”, записао је: „Позориште је једина уметност која не може да се трајањем супротстави критици, а позоришни критичар је једини критичар који не мора да се боји да ће му нови гледалац једне слике или нови читалац једне књиге рећи да није разумео оно о чему је писао. Ма колико била несигурна трајност његовог текста у годишњацима часописа или новина, или (што је ређе) у књизи, она је ипак већа од трајности позоришта, које одлази у мрак, у забраву, у ништавило. Та, ничим заслужена предност позоришне критике над позориштем чини да се позоришна критика може најбоље дефинисати као савршен злочин.”

У тој дебелој залеђени, ваљало би проговорити коју о до сада јединој овосезонској премијери у Књажевско-српском театру - „Аудијенцији” Вацлава Хавела. Тачније, о римејк представи коју је пре неколико година на Малој сцени поставио Војин Васовић, а играли су Ђорђе Ђоковић и Александар Ђинђић. У новој постави уместо Ђинђића игра Никола Милојевић, а представа се уместо

Презадовољан сам успесима, али је још теже описати задовољство деце и њихову радост након проглашења победника.

Кад се постигне успех сви желе да буду део њега, али ретко ко постави питање у каквим условима радите?

Радимо и стварамо у Музичкој школи. Директор ме редовно опомене кад новинари не напишу да смо ми хор Музичке школе, па бих овог пута то нагласио.

Дакле, имамо један пристојан простор, са веома малим прозорима. Зашто је то проблем? Из простог разлога јер правила певања кажу да ко правилно дише тај и правилно пева. А кад имате 60 певача у једном простору и немогућност да отворите широм прозоре - онда је то проблем.

И инструменти су нам стари. Деца се распевају на раштимованом клавиру, па се дешава да то утиче на интонацију. У доњој сали, пак, имамо два раштимована клавира, па између два зла вежбамо на оном који је мање раштимован. Али, пре свега, децу навикавам на музичку виљушку и тој еон дав еомапр ецизно.

И поред појединих проблема нисмо незадовољни - то показују и резултати.

Добили сте обећање да ће хор, ускоро, добити свој простор у Радничком дому, а град је у преговорима са Војском Србије око простора Дома војске, који пружа могућност за рад не само оваквих хорова, већ и културно-уметничких друштава.

Искрено, и ја сам изненађен. Нисмо тражили нови простор, али нам је дато чврсто обећање

” Себе видим у иностранству, и то у Бечу у „Мјузикферајну”. Такође, већ неколико година уназад диригујем и у Немачкој, где су ми „отворена врата”

градоначелника Верољуба Стевановића. Ове недеље биће организован разговор са војним министром и надам се позитивном одговору.

Немамо само ми потребу за простором, већ и ФИЛУМ, библиотека „А брашевић”...

Дакле, то би био само наш простор, који је близу школе, а решио бин амб ројнен проблеме.

Потичете из музичке породице. Како ви видите музички живот у Крагујевцу?

Пре неколико година мој отац је то назвао „музичким брлогом”. Најбољи пример за ту тврдњу дешава се управо сада, у мају, али и у октобру - када се сви сетимо да будемо „културни”. У та два месеца, у тој (не)организицији, имамо случај да се исте вечери организује отварање изложбе, представа, концерт, опера и књижевно вече. А потребно је само

мало више труда и организације. Уверен сам да ће новоосновани Музички центар унети мало ведрине и новине на нашој музичкој сцени.

Ипак, постоји и велики проблем распоређивања финансијских средстава. Отворено сам, у неколико махова, истицао да сам као диригент Хора „Кир Стефан Србин” изузетно незадовољан. Ми имамо у граду фестивал хорова, за који никада нисам добио позивницу, чак ни да будем у публици. Позивају се диригенти из Београда, Новог Сада, који држе радионице, буду плаћени за то, а ја не добијем ни позивницу - то нема смисла. Бићу искрен, не треба граду само „Лицеум”. То је добар хор и треба му помоћи, али не треба сав новац да иде само њима.

Примера ради, тренутно радим на Лексикону Крагујевца и прикупљам податке о музичком животу нашег града, који има изузетну традицију хорског певања. У доба Милоша град је имао седам градских хорова - два су била само за потребе позоришта. Ми, данас, имамо само један градски хор, опет понављам и треба да га имамо, али средства треба да буду распоређена - у том смислу хвала градским оцима на пријему и будућој помоћи.

Припадате генерацији млађих диригената, што не би могло да се каже судећи по вашој богатој биографији. Имате већ 18 година искуства у раду са хоровима. Где видите себе за неколико година?

Јесам локалпатриота, али неправда ме јако боли. Волео бих још више да пружим граду. Ипак, себе видим у иностранству, и то у Бечу у „Мјузикферајну”. Занимљиво, мој професор је највише пута дириговао тим оркестром. Такође, већ неколико година уназад диригујем и у Немачкој, где су ми „отворена врата” - па, видећемо...

ПОЗОРИШНАК РИТИКА

Подилажење некад и сад

Дуодрама „Аудијенција” Вацлава Хавела/р ежија Војин Васовић/и грају Никола Милојевић Ђорђе Ђоковић

на Малој сцени игра у дну велике позорнице.

Радња је смештена у пивари, и то у пивари Трутнов, у којој је Вацлав Хавел некада заиста и радио. У њему главни јунак, дисидентски писац Вањек, разговара са својим надређеним, мајстором пиваром, који током разговора испије бројне флаше пива. Распредају о разним „занатским триковима”, али на ред долазе и служба безбедности, дисиденти, млада глумица Бохдалова. А пивосе и спија...

Или другачије, то је прича о томе колико су људи били спремни на манипулацију и до које су мере подилазили политичким моћницима.

Тандем Ђоковић-Милојевић са невероватном лакоћом игра ову представу. Милојевић једноставно „шармира” у улози Вањека, док је

Ђоковић доказао да више није млади и талентовани глумац, већ Глумац. И редитељ Војин Васовић, показује да је добро „испекао занат”.

И због тога цео онај Христићев увод. Дакле, рекло би се да је реч о одличној представи. Међутим, нешто у представи гледаоца оставља потпуно хладним. А, на први поглед то нису ни одлични глумци, а ни редитељ. У том случају остаје сам Ва-

цлав Хавел. Његов текст настао је у времену када није смело отворено да се говори ни о служби безбедности, ни о дисидентима, а још мање о политици. Тада је то било актуелно, али данас није. Ипак, и данас, људи у једнакој мери подлежу моћи. Па, у сценарију „савреног злочина”, можда је требало другачије „ишчитати” дуодраму Вацлава Хавела.

Мирослав Чер

УКРАТКО

Награда Јана Алексић

На традиционалној поетској манифестацији у Врбасу, која окупа младе песнике до 27 година, другу награду освојила је крагујевачка песникиња Јана Алексић.

Право учешћа на овом фестивалу, настављају традиције некадашњег Југословенског фестивала поезије младих, који је био најважнија песничка манифестација у региону, имају песници до навршених 27 година са циклусом од 10 необјављених есама.

На конкурс је пристигло 104 рукописа из Србије, Црне Горе, Републике Српске и Македоније, а у шири избор ушло је 45 рукописа. У финале, одлуком жирија, који је радио у саставу др Зоран Ђерић, председник, Ђорђе Сладоје и Небојша Деветак, ушло је десет радова.

Иначе, Јана Алексић је чланица Књижевног клуба „Абрашевић”, а до сада су јој песме објављене у зборнику „После кише”.

Цезвече

У Арт-кафе галерији Студентског културног центра крагујевачки љубитељи цеза вечерас ће моћи да се друже са Квартетом Александра Јаћимовића.

Овај састав постоји већ пет година, а наступао је на многим цез фестивалима у земљи и региону, концертима и цез клубовима. Њихов репертоар чине пробрани „хитови” цез, латинио фанк узике.

Иначе, ово ће бити први сусрет саксофонисте Александра Јаћимовића и његовог квартета са овдашњом публиком. Концерт је заказан за четвртак у 22 часа.

Однационалног значаја

На предлог Министарства културе, Влада Србије усвојила је Уредбу о условима, критеријумима и начину стицања, односно одузимања статуса установе културе од националног значаја. Овом уредбом дефинисани су услови, критеријуми и начин стицања, односно одузимања статуса установе културе од националног значаја и прецизирани услови и критеријуми за стицање тог статуса, као и потребни докази о испуњености услова које установа културе мора да приложи.

Установе културе статус од националног значаја могу да стекну уколико имају националну и репрезентативну улогу у откривању, стварању, истраживању, проучавању, представљању, ширењу и очувању националних културних вредности и уколико се утврди да остварује трајни допринос развоју културе Републике Србије, у складу са Законом о култури.

Од крагујевачких установа културе, иницијатива за добијање статуса установе културе од националног значаја, у овом тренутку, покренута је једино за Књажевско-српски театар.

АКЦИЈА БИБЛИОТЕКЕ „В УКК АРАЦИЋ“

Враћено 200, р асуптона хи љаде наслова

Збогза видног интересовања а кција враћања авно узетих књига бе з надокнаде би ће продужена до 14. маја, када крагујевачка библиотека обележавасв ој дан

Фонд Народне библиотеке „Вук Караџић“ постао је у протеклих месец дана богатији за око 200 наслова. Није, међутим, у питању набавка нових, већ се ради о књигама које су се током година „загубиле“ по домовима чланова библиотеке. Крагујевачка библиотека је, наиме, 23. априла, поводом светског Дана књиге, започела акцију којом је члановима омогућено да без плаћања икаквих „пенала“ врате књиге од којих годинама „нисумо гледи асео двоје“.

За нешто више од месец дана трајања акције враћено је око 200 наслова, библиотекари, међутим, процењују да их је по домовима Крагујевчанао сталомно гов ише.

Библиотечки фонд се на овај начин током протеклих година „осуо“ за сигурно неколико хиљада наслова. База података нам је таква да и не можемо да знамо тачан број књига које се библиотеци дугују од више месеци па и више година, каже Бојана Крстић, библиотекарка.

По њеним речима, поред појединих имена у евиденцији чланова стоје задужења са датумима из деведесетих година. На жалост, бивше чланове који су одлучили

ЗА ОНЕ КОЈИ ЖЕЛЕ ДА ВРАТЕ КЊИГУ БИЋЕ ДОВОЉНО САМО ДА ЈЕ ДОНЕСУ У БИБЛИОТЕКУ И СПУСТЕ НА ПУЛТ

да одређено издање задрже неколико година библиотека више нема начина да натера на враћање. Највише је, ипак, оних који са враћањем књига касне од шест месеци од дана динуд ана.

Раније смо практиковали да чланове опомињемо телефоном уколико књигу не врате након неколико месеци. Постоји и казна од 50 пара по књизи за сваки дан кашњења. Овом акцијом желели смо да учинимо уступак члановима,

али и да библиотека добије своје књиге натраг. Међу невраћеним књигама има и изузетно вредних наслова из историје, уметности, чак су у неким случајевима у питању и једини примерци које смо имали, каже ашаса говорница.

Због завидног интересовања које су Крагујевчани показали акција враћања давно узетих књига без надокнаде биће продужена до 14. маја, када крагујевачка библиотека обележавасв ој дан.

ПРОМОЦИЈА ЧАСОПИСА С КЦ-У

Биће Липар ина Липару

Напр омоцији часописа к њижевност, уметности к ултуру учествовалиа утори, а покренута је иницијатива да се биста Ђуре Ја кшића постави испред школе у којој је славни писац и сликар предавао.

Нови број „Липара“, часописа за књижевност, уметност и културу (број 41-42 зима-пролеће 2010) који издаје крагујевачки Универзитет и Студентски културни центар, промовисан је 2. јуна у „Арт галерији“ СКЦ-а. На промоцији „Липара“ учествовали су аутори прилога у новом броју: Видосав Стевановић, Милорад Бранковић, Владимир Јагличић, Александар Стаменковић и Виолета Ивановић Ета. Часопис је, уместо оправдано одсутног главног уредника, књижевника Димитрија Николајевића, представила Лела Вујошевић (испред суиздавача, крагујевачког Универзитета), а одломке из приповедака и стихове надахнуто је читала Марија Васиљевић, глумица.

Промоција је „отворена“ прозом Видосава Стевановића, приповетком „Оловна крв“ из још увек необјављеног циклуса „Унутар зидина“, чије делове „Липар“ доноси у рубрици „Стари врускавац“, а Стевановић је упутио и јавни апел, пошто је најављена промоција часописа и на самом Липару, да се бачена биста Ђуре Јагличића постави испред школе у којој је славни писац и сликар предавао.

Присутнима је представљена и проза („Ципела“) приповедача Милорада Бранковића из Лапова (још један књижевник из рубрике „Стари врускавац“), о опусу пре-

рано преминулог крагујевачког песника Љубише Мишића (чији су стихови из заоставштине објављени у рубрици „Течевина“) говорио је песник Владимир Јагличић, Александар Стаменковић прочитао је део свог есеја „Повратак себи“ – о стваралачком путу Вука Драшковића, поводом његовог најновијег романа „Доктор Арон“, а

Морам да напоменем да акција обухвата не само централну библиотеку, већ и подручна одељења, као и одељење Дечје библиотеке. За оне који желе да давно узету књигу врате биће довољно да је само донесу у библиотеку и спусте на пулт. Немају обавезу ни да се пријаве библиотекар, нити да плаћају чланарину, каже Бојана Крстић.

Овогодишња чланарина за библиотеку, иначе, износи 400 динара. Студенти, ђаци, незапослени и пензионери чланови могу постати плаћањем надокнаде од 200 динара за годину дана. Ова цена, иако скромна, изгледа да је ипак превелика за многе Крагујевчане, па када су 23. априла, поводом светског Дана књиге, у библиотеци уписивали са 50 одсто попушта, било је 99 новоуписаних. Слична акција биће организована и 14. маја, поводом Дана иблиотеке.

Да подсетимо, чланарина у библиотеци даје корисницима могућност не само да узимају књиге из централног фонда и читаонице, већ и из подручних одељења и фонда британске књиге, који се налази у поткровљу Дечје библиотеке.

М.О БРЕНОВИЋ

УКРАТКО

Ракићу Београду

Догађај крагујевачке ликовне сезоне – десно се у Београду. У среду, 9. јуна, у београдској галерији УЛУС-а (Кнез Михаилова 37), отворена је 26. самостална изложба крагујевачког сликара и универзитетског професора Горана Ракића. На својој деветој самосталној изложби слика у главном граду Ракић је изложио 10 нових радова насталих у последње две године у његовом атељеу, који представљају логичан наставак циклуса слика „Капије“. Сlike, великих формата, рађене су у комбинованој техници акрил са елементима колажа, а још увек радни назив читавог овог новог Ракићевог циклуса је „Путокази“.

Изложба крагујевачког сликара, чији радови у последње време привлаче све већу пажњу галериста и критичара са Запада, биће отворена до 22. јуна.

ОМ игелу Ернандесу

У петак, 11. јуна у Арт-кафе галерији СКЦ-а, у оквиру манифестације „Дани Шпаније у Крагујевцу“, одржаће се предавање „Живот и дело Мигела Ернандеса“. Ове године се у Шпанији слави 100 година од рођења овог великог песника. Тим поводом др Ескера Нонел испричаће причу о необичном животу Ернандеса, а студенти шпанског језика и хиспанских књижевности рецитоваће поезију и своје преводе песама, уз пратњу гитаре Стефана Дамјановића, студента исте студијске групе. Предавање ће се одржати у 21 час.

Најбољи ревод сф ранцуског

Француски културни центар у Београду позвао је заинтересоване издаваче, удружења писаца и преводилаца и појединце да до 1. јула доставе предлоге за овогодишње добитнике награде „Бранко Јелић“ за најбоље преводе с француског на српски. У избор могући преводи објављени од 1. јуна прошле до 1. јуна ове године, саопштио је Француски културни центар.

Награда, установљена прошле године, додељује се у две категорије, „Зрели доприноси“ за искусне преводиоце и „Прва огледања“ за преводиоце почетнике који су објавили највише ип ревиденад ела.

Оснивачи преводилачке награде „Бранко Јелић“ су Удружење књижевних преводилаца Србије, Међународни центар за књижевне преводиоце и Француски културни центар у Београду.

З.М ИШИЋ

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 10. јун, 19 часова
Галерија Народне библиотеке
Отварање изложбе фотографија „Живо дрво“
Аутор Иван Тасић

Четвртак, 10. јун, 22 часа
Арт-кафе галерија СКЦ-а
Цез вече: Квартет
Александра Јахимовића

Петак, 11. јун, 20 часова
Прва крагујевачка гимназија
Концерт Оперског студија
Београдске опере
Ментор Радмила Бакочевић

Петак, 11. јун, 21 час
Арт-кафе галерија СКЦ-а
„Дани Шпаније у Крагујевцу“
Живот и дело Мигела Ернандеса

Субота, 12. јун, 12 часова
Позориште за децу
Представа „Три кинеске приче“
Режија Х Ксјао Ксинг

Уторак, 15. јун, 20 часова
Арт-кафе галерија СКЦ-а
„Еротика“ - изложба радова студентата ФИЛУМ-а

Среда, 16. јун, 18 часова
Позориште за децу
Представа „Ах, тај змај“
Режија Тодор Влов

Среда, 16. јун, 20 часова
Прва крагујевачка гимназија
„Класично - Воја Спасић“

СЛИКАРКА СВЕТског ГЛАСА МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ (4)

Мадрид у сну и на јави

На дугом путовању према Мадриду, ћаскајући о свему и свачему, мајка Даница говорила је Милени да јој је потребан брачни друг, на шта је млада сликарка узвратила: „Знам, мама, али ја нисам за породични живот, ко ће да ми угађа као ти? Ако хоћу врхунске слике, морам самовати и разбуктавати индивидуалну машту, како бих се одлепила од осредњости”

Пише Војислава Латковић

Док су Божа и Милена ћаскали и смејали се, Даница изађе на терасу да их види и да им се придружи. Она им најави да ће помоћница донети турску кафу и послужење. Лаура, како су девојку звали, изнесе велики сребрни послужавник. На дугуљастом таџиру од полског порцелана били су поређани ситни колачи, жарбо ледене коцке. Околу су се налазиле три плаве шољице на тацнама, такође из гарнитуре са ознаком познате полске фирме у којој су рађене и купљене.

Даница брзо приђе кћерки и брату, поздрави их и седе на своје одређено место за мали сто. Овде су све троје, најчешће заједно, испијали црну кафу и пушили из сребрних лула, са жутим њилибаром. Као свака страсна, људска навика и ова је у њима изазивала блаженство и мамила им осмехе на лицима. Муштилке су као цуцле држали у устима.

■ Торедор у сну

Чим је легла и задремала, Милена је, још будна, јасно видела цео свој живот као да је усликан на длачу. Она реши да одагна слике из прошлости. Поче размишљати о садашњости и будућности. Опет су ту портрети и планови како да најбоље могуће заврши свој „Аутопортрет са белом капом”. Сети се и уплаши да ће је ова размишљања о сликању расанити. Устаде и узме таблету за спавање. Ретко их је пила. Овога пута је желела да се добро одмори да би увече могла радити започета уљана платна. Помисли на предстојећи пут у Шпанију. Радосна, заклопи очи. Учини јој се да су оне слике из музеја Прадо оживеле. Инфантикна Маргарета заносно заплеса у широкој хаљини, са кринолином. Милена се смешила од узбуђења. Била је будна. А после?

Заспала је чврстим сном. Према кућном реду фамилије Петровић, тишина је владала у целој кући. Неко се одмарао читајући књиге и новине, а Милена је, у машти и у правим сновима, путовала пространствима. А кад је малопре била будна, није имала времена за дневну штампу и белетристику. За њу није постојала доколица, живела је по плану и програму. Тако је хтела. А сада је уморна спавала и снове сневала.

Сликарка се данас, у сновима, преселила у Шпанију. У необичном чаробном сну, седела је у арени и гледала борбу бика са тореадором. Дрхтала је од страха да животиња не усмрти zgodног јунака у свечаном оделу. Кад је он црвеним платном почео да дражи опасног бика, Милена, наводно, сиђе са трибине. Без страха приђе борцима на живот и смрт и стаде мало са стране. Бик је нагло према њој журнуо, подигао је на рогове и бацио у правцу тореадора. Пала је на леђа. Бик се брзо после тога удаљио као да се наљутио. Торедор јој хитро приђе са жељом да је избави, да јој помогне. Милена се мало уплаши од zgodног човека који хоће да је извуче из неприлике или из сигурне смрти. Гледала га је право у крупне очи.

Као у сваком сну, била је жива и неповређена. Па, ипак, тада не беше потпуно свесна. Почела је да бунца. Гласно му довикну и постави питање:

- Шта хоћете, нисте ви тореадор! Ви сте лекар! Хоћете да ме оперишете. Боле ме леђа и кичма јер напорно радим своја уљана платна. Нећу, докторе, операцију! Бојим се. Рађе ћу трпети да ми се кичма као саће раствара, него под нож лећи. Никад нећу пристати.

Овај лепотан нежно прихвати сликарку за леву руку. Прошеташе поносни стадионом, па се поклонеше публици која их је поздрављала.

Разнежена сликарка у сну се трзала и мало померала, у срцу истински радовала. Дрхтала је од узбуђења: од бола, од страха, од среће, јер ће се удати за овог прелепог хероја арене. У том превише узбуђеном часу нагло се пробудила, била сва у зноју. Срце јој је лупало као добош или као зидни часовник. Њени снови о животу са лепим тореадором распршише се као пенушава сапуница. Ово чаробно усхићење пређе у разочарање. Протрљала је очи, устала. Лице освежила млаком водом и, пре него што је стигла у трпезарију, рекла је тихо: „Сан је лаж, живот је истина”. А кад је села за сто, домаћица је послужила слатком од белих трешања и кафом. Запалила је цигарету и покушавала да одгонетне честе ноћне море и дневне снове

■ Мајчин савет о браку

Дуго путовање планинским превојима Пиринеја Милени је више сметало него њеној мајци крепкој, здравој, релативно младој жени. Међутим, није хтела да јој говори о боловима у кичми да мајку не уплаши. Весело је са њом о свему причала и трпела болесне сигнале. Мајка није примећивала да Милена пати од костобоље као нека старица. Ова нежна девојка је свесна била да су последице од неправилног држања тела кулминирале сада, на овом дугом путовању. Подмукла бољка се испојила због напорног седења у истом положају. Некад је имала неугодна крварења из носа. Бојала се да је и та невоља не снађе, па да се мајка распамети од страха јер јој се упорно крварење тешко заустављало.

Пут се одужио. Одмарале су се. Пиле воћне сокове, дестилисану воду и кафу у кафанама. Много су се шалиле и смејале. Било је прилично згода и незгода у сусретима и разговорима са путницима. Сликарка примети извесно побољшање и душевно смирење. Као да је свети дух штитио, умешао прсте, па јој снагу дао.

У једном тренутку осети се препорођеном поред своје мајке – добротворке. Заборави на бољке. Мајци тек сад, у еуфорији новог стања, исприча како је пред пут сањала борбу бикова и да се у сну замало није

МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ, ФОТОГРАФИЈА ИЗ 1928. ГОДИНЕ

удала за тореадора. Признаде да је за њим жалила кад се пробудила. Мислила сам, рече, да је права правцата истина да ме воли и грли херој из шпанске арене.

Даница се смејала, мало размислила. Гледала је њене очи, уста, цело лице и предивне руке. Додирнула је нежно стављајући јој руку на раме. Казала је својим умилним гласом:

- Ја бих, кћерко, била срећна да уистину нађеш себи друга за цео живот. Видиш како је мени и мом брату тешко. Сам човек не може да егзистира, нешто му недостаје. Природа је удесила да се мушкарци и жене привлаче. Да се ствара и негује љубав у кругу породице. Теби је потребан брачни друг, да те свуд по свету води, подржава и помаже. Још си млада. Време неосетно тече. Све се може постићи кад се хоће, мила моја...

- Знам, мама! Али, ко ће мене запросити овако неугледну и неукую? Ја никада ништа нисам радила, ни-

ти о себи бринула. Увек си ме на ланцу држала, о мени водила рачуна. Како да се осамосталим и будем спремна за брак? Ја дане и ноћи проводим над штафелајем. Заробљена сам. Сама сам изабрала. Ја нисам за породични живот. Ко ће да ми угађа као ти? Ако хоћу врхунске слике, морам самовати и индивидуалну машту разбуктавати како бих се издвојила, одлепила од осредњости. Не желим да будем осредња, непозната сликарка која једва егзистира.

- Планови су ти идеални. Радиш изврсне уљане слике. Професија ти је тешка. Мораш наћи времена за себе. Све ће доћи на своје место кад још одрастеш, сазриш и заљубиш се. Желиш да се што пре позитивно оствариш на сликарској позорници. Још си млада. Добро си почела одличним уљаним сликама. Твоје време тек долази. Имаћеш ти, надам се, своје самосталне изложбе, душо. Бруно ми је писао да ће ти помоћи око изложби, највише кад будеш излагала у Риму. Надајмо се твојој просперитету. Ја сам своје амбиције усмерила према теби. Бруно те доста подржава.

Задовољне овом добром комуникацијом, уживале су у возњи. Био је август, сунце је зрачило целу полулопту на југозападу Европе. Време беше створено за екскурзије, шетње, изласке. Мајка и ћерка су се толико радовале и самом путовању и разгледању несвакидашњих предела куда су пролазиле. Осетише све чари и лепоте Пиринеја, непрегледних планинских масива. Ваздух је био тако проређен, чист, те су се обе освежиле и добро забављале.

Свакако, пут преко Шпаније беше дуг. Оне су мислиле да не би могле поднети да зими путују. Гледале су путнике како журе, излазе и улазе на станицама и нешто вичу, чаврљају. Довикују се као да су српски сељаци. Приметише неку сличност у менталитету та два народа.

■ Сусрет са великим градом

Приближавајући се задњој станици Мадрида, угледаше високе зграде разних старинских стилова, врло необичне грађе. Зеленило дрвећа између стамбених блокова ствара-

ше им угодан осећај, док су премо- реним очима посматрале лепоте непознатог града. Мадрид је прелепа метропола, закључиле су.

Успеле су да брзо пронађу лична документа и да се боље припреме за излазак из аутобуса. Нестрпљиво су чекале да се преселе и уђу у такси који ће их одвести у хотел, према одређеној адреси. Таксиста је зауставио ауто.

Психички припремљене и задовољне, изађоше из једног и уђоше у друго возило. Доста беху одморне и свеже после повременог ноћног дремања. Успеле су да уз пут мало одспавају. Осетише блаженство у сусрету са великим градом. Мир, спокој, радост доживеше у хотелској собици где су одселе и лепо примљене.

Све жеље, намере, радости, створене бујном маштом сликарке и њене мајке, уистину су се оствариле. Биле су више фантастичне него што су очекивале. Журиле су да што пре разгледају град и уђу у музеје. Данима су пажљиво тражиле и прегледале слике. Читале су разне проспекте и бележиле имена сликара.

Мноштво изложених сликарских радова до те мере их фасцинираше да су биле збуњене, узнесене, срцем и душом задовољне. Али, како се снаћи? Да ли ће уз помоћ водича – кустоса моћи да схвате, упамте оволико благо?

Трудиле су се да у комуникацији са присутним сликарима из целог света разговарају сталожено, опуштено, да не показују јаке емоције које су их нагло обузеле, с ногу обарале. Нису остали приметили да долазе из провинције. То је било нужно мало камуфлирати и могуће, лако прикрити солидним знањем страних језика и културним опхођењем. Њихово полиглотско владање светским језицима помогло им је у сналажењу у музеју Прадо, где су кустоси били искусни и образовани, а полиција опрезна. Понашале су се светски. Кретале су се у друштву познавалаца слика и савремених стваралаца. Мајка и кћерка су стварно биле образоване даме.

Могло се са њима равноправно разговарати о свим новим сликарским правцима који су уследили после Модерне, која је, на почетку двадесетог века, у Србији владала. Мада није била приступачна широком аудиторнијуму сликара и поштовалаца сликарства, Модерна је у сликарству била значајна. Крчила је пут савременој уметности. Ишла ка потпуном преображају устаљених, академских облика и форми школски укалупљене слике. Модерна је пред собом рушила све старо. Ново је било неразумљиво због грубог набацивања боја на платно. Сликари су се поигравали бојама, готово без одређених контура. Тај бунт је био неминован, позитиван став напредних сликара, као што је била Надежда Петровић, која је стално новом тежила, ишла ка безусловним променама. Тако је Модерна силовито кренула и брзо пробила пут у модернизам слике, ишла ка успостављању авангардне, нове ликовне уметности. Промене, потекле у Немачкој, брзо су се прошириле на остале земље Европе.

Наставиће се

VELIKO OTVARANJE!

Четвртак, 10. јун 2010.

RODA CENTAR
Kragujevac

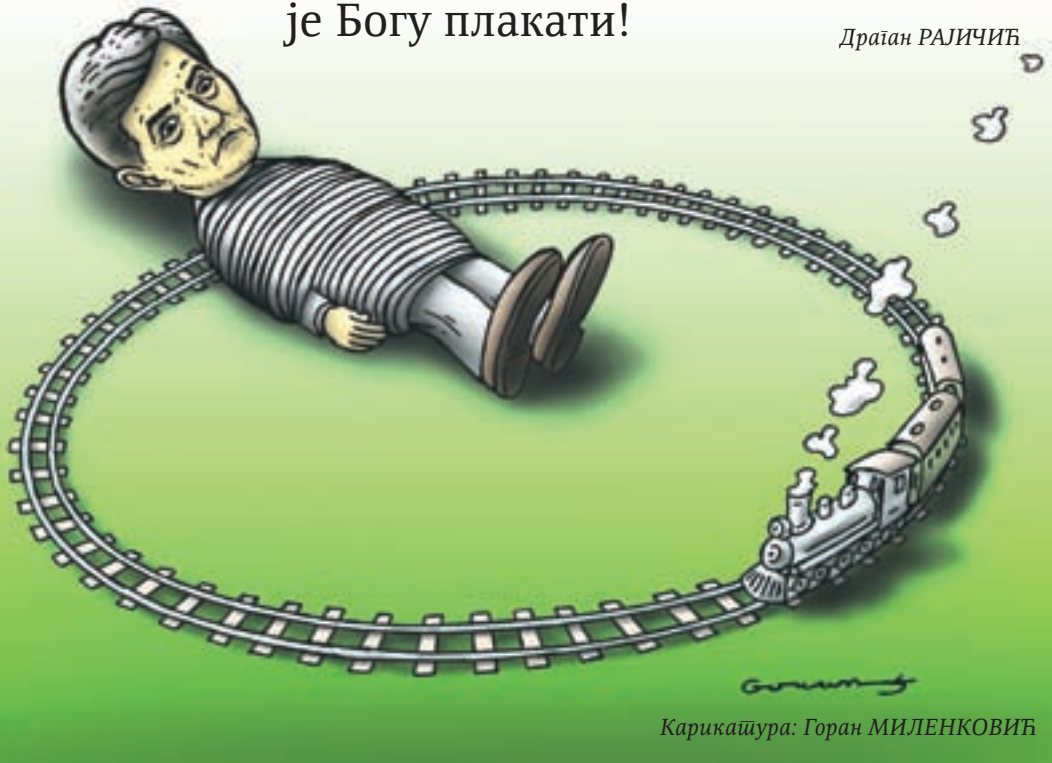
NEWYORKER

Dress for the moment.

САТИРА

Кад се сетимо за шта смо гутали онолики сузавац, е тек то ти је Богу плакати!

Драган РАЈЧИЋ

Карикашура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Посета државника сеоском домаћинству

А колико вам дају млека, по крави?
Одмах да се најправе прецизни спискови и да ми се јави.
Од величине краве, преко јасмине и личној имена,
До боје коже, школске спреме и кационих вимена.
Да нам се свима од среће лица озаре,
Држави су пошребне веома квалитетне краве музаре.
Ми ћемо зајим немилосрдно да их муземо и муземо
Док им и последњу кај граоцене шечности не узмемо.
Међушим, пошто смо свесни да ће шако и изузетним кравама
млеко на крају крајева да пресуши,
Учинићемо све да се систем збој поја не уруши.
Бићемо дакле спрежни да муземо и даље,
Али пошто непријатељ одасвуд вреба, не бих износио гејшаље.
У сваком случају, домаћине, ти као родољуб прави,
Схватиш да се мужа неће зауставити само на крави!
А пошто се вајкаш да ројаша марва понекад зна да се обада
И да просио јун суд варенике коју прејходно да.
Е, по се више шолерисаши не сме,
Јер не шече млеко из нејресушне чеме;
Без милости шшајом и бичем ројаша марва да се бије,
Разуме се, увек у име обнове и изградње, патриотизма и Србије.
Наравно, нећемо оклевати да, за будућности бољу,
Нејослушне краве шаљемо чак и на кланицу, да се кољу!

Раско ЗАКИЋ

Изградња

Овде смо ми кренули да градим бољу будућност. Било је ту нешто објекта, али после не, јер смо све срушили да бисмо добили што широк латформу.

После је стигао један утегнути у оделу са краватом и актен ташном и чим је изашао из кола почео је да се хвата за главу и да млатара рукама. И он нам рече: - Чекај, бре, масо! Имаш ли ти званичну дозволу за изградњу боље будућности?

Стварно, нисмо имали ништа. Ми смо само мислили како да нам будућност буде лепша, боља и светлија.

- Не може то тако! Има овде ко да мисли и планира. Не може се све препустити стихији! - урлао је онај. - Ајде, руши то!

А тек што смо све порушили, па није било шта да се ради, једино да мало утабамо терен, али про- радио у нама неки инат и, једна бољу будућност, то је превагнуло. - Може то, али само преко нас мртвих! - рекосмо. А онај побеснео, сео у кола и отишао одакле је дошао. У ствари, повукао се на консултације.

Чекали ми пар дана, пушили и бацали погледе низ пут, пустили да будућност спонтано ухвати корен, а ми ћемо доцније да је надограђујемо, кад ево ти опет њега. - Мислим да је ваш предлог сасвим прихватљив - рече мк ратко.

И данас је ту гробље на коме су сахрањене генерације. Мора се признати да је то био пун погодак. Јер будућност је једна врло несигурна ствар, а гробље је трајно и коначно ешење.

РашиПА ПЕШ

■ Ко може отаџбину да воли више од мене, тај уопште није нормалан. Ето колики сам ја патриота!

■ Правосуђе нам је апсолутно независно и то сваког дана у све већој мери.

■ Наш страначки првак све говори из главе. Питање је само из чије.

■ Имам проблем у комуникацији са женом и

децом. Покварио ми се мобилни!

■ Народ је тешко преварити, али се исплати пробати. Можда се неком посрећи!

Драган РАЈЧИЋ

■ Ако штракујете главу, дођите код нас на кондициони тренинг!

■ Нама је одзвонило. А какава је ситуација у вашој богомољи?

Иво МИХАЈЛОВИЋ

Први међу једнакима! Је л' то онај што се свима попео на главу?

Драган РАЈЧИЋ

Пузијада

Прилог на који сам јутрос, случајно, налетела на телевизији оставио ме је без даха. Истина, нисам га гледала од почетка, па не знам где је најављено такмичење одржано, али типујем на престоницу. Колико сам схватила, неко удружење мајки (!), поводом своје годишњице, организовало је Пузијаду! Потом су се појавиле неке веселе маме које су, ни годину дана како су се породиле, већ почеле да тренирају своје бебе. Да пузе! Знају жене где живе па су, ваљда, и те како свесне колико је важно да се добро и брзо пузи.

У ту сврху, развиле су читаву тактику ваљене својих мезимаца (мисли се на бебе, а не кућне љубимце!): сокићима, шареним играчкама, али и светлуцавим мобилним телефонима. Бебе, као бебе, забалављене и помало блентаве, нису ни свесне колико ће им ова дисциплина значити у тек насту- пајућем животу.

Гледајући снимак са ове манифестације, схватила сам у чему је мој проблем: васпитно сам запуштена! Уместо да ме учи да пузим, моја мајка је била у паници да што пре проговорим. Као, много сам била напредна и рано сам проходила. Нисам имала времена ни да тај бебећи период бар отпузим како треба и увежбавам ту технику, па да каснији живот наставим по потреби. Уместо да истренирам ту круцијалну животну способност, ја сам била експеримент колико дете може да буде паметно. Са посебним освртом на "персоналити", само не знам како се то у то време звало.

Дакле, упропашћена сам у старту. За почетак, родитељи ме нису претерано научили ни да волим Тита, ни да будем члан ОНЕ партије. У најубудљивијем периоду свог младалачког живота носила сам етикету да сам дете "домаћег издајника и страног плаћеника" из простог разлога јер ми је мајка била ва- трени опозиционар, а отац пензију зарађивао у мрском, капиталистичком свету. У међувремену, око нас су се мењали ауторитети за које тек нисмо посебно марили.

А у Србији, свуда око мене – пузијада! 'Де год да се окренеш! Ја, овако васпитно заостала и потпуно неприпремљена, никако да се снађем. А, изгубљено не може да се надокнади. Не могу да кажем да ми је лоше, али сигурна сам да би ми уз познавање технике савијања кичме било – савршено! Сад не вреди. Колико год, истина ретко, пожелим да себи на тај начин олакшам живот, једноставно не иде!

Понекад, просто, завидим једној својој колегиници која је рођени полтрон. Факултет је завршила са препорукама у партијској књижици, а не индексу. Тако се и запослила. У стању је да обрлати човека за мање од минут. И најпознатији холивудски глумци би јој позавидели на умећу. Шлихта се свима, и коме треба, и коме не треба. Заправо, животна јој је девиза да јој сви требају јер, никад се не зна ко ће јој затребати. Док сам још са њом могла да одржавам какву-такву комуникацију, упитала ме је шта ми је толико тешко да некоме кажем да је леп и паметан и када тако не мислим. Зато што сам невоспитана и не могу ни најбољој пријатељици да кажем да добро изгледа, ако није тако.

С друге стране, нисам баш толико глупа. Знам ја да су сви људи помало сујетни, а нарочито кад се дочепају моћи. Тек тад им је потхрањивање сујете просто неопходно. То је људски. Али, свашта је људски, па и то да су сви они само играчке у рукама победника разних пузијада.

А такмичење не престаје. Учитељи, професори, секретари, шефови, директори, начелници, лекари, генерали, председници... Све то треба покрити, а свака генерација доноси на стотине врхунских полтрона. Полтрони ђаци, полтрони студенти, полтрони секретарице, полтрони асистенти, полтрони књижевници, па новинари, чак и академици. Полтрони кон- стантни, полтрони по потреби, потом они из навике, модерни, ретро, локални, глобални, напорни, дискретни.

И даље сам потпуно невеста у шлихтању. Кичма ми је прилично права, мада су ми, признајем, колена мало похабана. Али само зато што сам схватила да има кудикамо занимљиви- јих начина за њихову руинураност од пузијаде из користи.

ЛЕПА ЈЕЛА

Горан Миленковић

ОТКУД ОВОЛИКА РАЗЛИКА У КУРСУ?

ТО ЈЕ ЗБОГ ЈАЧАЊА ЕВРА.

ДОБРО ЈЕ, А ЈА СЕ ВЕЋ УПЛАШИО ДА ЈЕ ДИНАР ПАО.

СРДАН ГОЛУБОВИЋ, редитељ:
- Моја најдраматичнија погрешна одлука била је у седмом разреду основне школе. Хтео сам да имам бенд, а не познајем никог немузикалног од себе.

ГОРДАНА ЛАЗАРЕВИЋ, фолк певачица:

- Умем и ја да бацам паре на неку ствар која ми се допадне, али мени су, брате, драже бубашвабе неголу ксуз.

ИСИДОРА БЈЕЛИЦА, драматург и писац:

- Спремали смо се за пут на Сејшеле, а Небојши (супругу-прим. ред.) је отказала руку. Доктор је мислио да је шлог. Рекла сам му да ми морамо да идемо и да би било веома романтично да умре баш тамо. Срећом, није био шлог.

МИЛОШ ОЈАНИЋ, фолк евач:
- Сардине су добиле име по рибару Сардину који их је измислио.

БАТА ЖИВОЛИНОВИЋ, глумац:
- Мој адут код жена био је можда то што ме неки и дан данас зову Бата животиња. Не знам на шта су мислили, јер о томе постоје разне приче у народу – од мршавесв ињед ок оња.

МИОДРАГК ОСТИЋ, бизнисмен:

- Од када сам изашао из Демократске странке нисам дао ниједан динар ниједној политичкој странци. Али, када нас позове нека партија на локалу и пита да помогнемо одређену активност од социјалног значаја, р едовносе о дазивамо.

СИНИША КОВАЧЕВИЋ, драмски писац:

- Кога су питали да ли треба да се укине војска? Знају ли они да у Србији постоји две хиљаде песама којег оворео в ојсци.

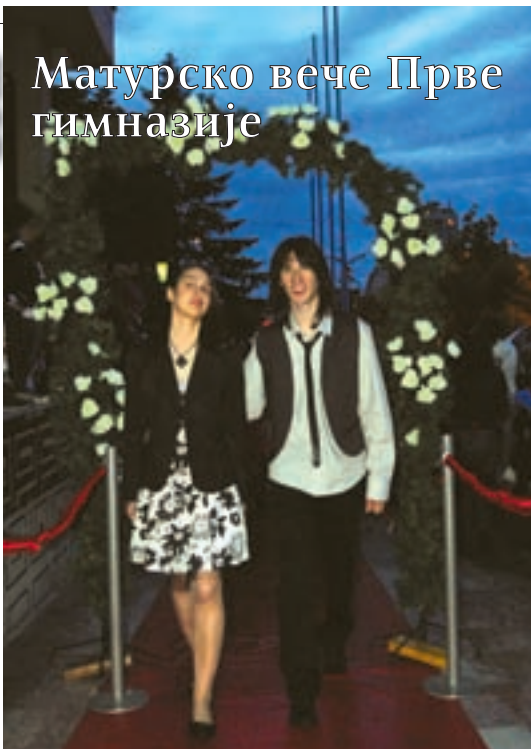
АНА ИВАНОВИЋ, тенисерка:
- Мушкарци ми прилазе на сваком кораку, а слагала бих када бих рекла да ми то не прија.

ЈАСНА МИЛЕНКОВИЋ ЈАМИ, певачица, на питање шта би урадила кад ид обилам илионе вра:

- Одселила бих се у неку егзотичну земљу у којој је дванаест месеци лето и купила бих лепу вилу. Отворила бих тропски бар и уживалам ок рајаж ивота.

Матурско вече Прве гимназије

hattrick howe

Скуп 2010

Коначно је одзвонило београдизацији хеттрик годишњих окупљања. Како? Па, лепо! Окупљање хеттрикаша 2010 уприличено је и одржано по први пут у Новом Саду, прошле суботе, 5. јуна. Првобитна локација Летенка, глат је отпала јер није одржано надметање у фудбалу, па су се учесници скупа препусти ли благодетима уживања у хеттрик враголијама, роштиљу и пиву, на обали Дунава у Каменичком парку.

Елем, слегао се тамо сам крем васколиког српског хеттрикаштва, а од угледника и челника наше Регије на лицу места били су Сер Татуша и Сер Кома. Док је овај први искусно „избегавао“ Дунав, овај други је пак био ексклузивни извештач са скупа за нашу рубрику.

- Било је добро, умно је све сажео у једну мисао Татушица.

Фото запис са скупа, пак, оставио је у аманет и потомцима менаџер НСДОК07, док је Зрле обезбедио таландару без које се не би нахранили гладни хеттрикаши. Није изостао ни „зидарски Јелен“. Као ни дружење.

СКАНДИНАВКА

29	СРПСКИ ФУДБАЛ. РЕПРЕЗ. СА СПИСКЕ	ПОКРАЈИНА У ИРАНУ	ИМЕ СТРЕЛЦИНСКОГ БОЈЦЕРА	АМЕР. ПОЛИТИЧАРКА	ПРОЗОРА, ОДБРАТНОСТ	
КОСАТСТВО						
ВРСТА МОРСКОГ РАКА						
ШАРЕНИ ПАПАГАЈ						
НАДЕ НЕДЕЉНИ ЛИСТ				ВОТТ	РАСПОРЕД ЧАСОВА ОРАР	
ПРАСТАРИНА						
МАТОРО						
БАЛТАН			СПОРТСКИ ШАМПИОН ПРАТИБАД АТИТЕ	РЕКИ, ДАТУ ИЗБАКУ	РАНИЈИ ФРАНЦУСКИ ФУДБАЛЕР, ЈУРИ	
ПРАСТА-НОВИНИШ ПОУЧИСА					МЕСТО У РУМУНИЈИ	
ВОСКА		ЛИРНА ЗАМЕНИЦА		НАПР. ЗА ЗВОНЧЕ	МАСА АТОМ. ХЕМ. ЕЛЕМЕНТ	
НАДЕ РАНИЈИ КАРАТИСТА		РАНИЦА ПЕВАЧИЦА ЗАВ. МЕТОД				
НОВАЦ ЈЕДНЕ ДРЖАВЕ					ИНТЕРНАСКИ ШТАП ФИЛМСКИ РЕДТЕЉ БРАЖАН	
ВРСТА ЈАВУКЕ					ДРЖАВА У ЗАПАДНОЈ ЕВРОПИ	
КОДИ ПРИПАДА НАМА				СТРАНО ЖЕНСКО ИМЕ	ДЕНАР	
СВЕ. И. У РЕДУ (ЕНГЛ.)			ПЕВАЧИЦА СТОРИЦА		БРАТКОВА У ИЗРАКА ВАНУ	
ВОЈНО-ОБАВЕШТ. СЛУЖБА (СРП.)			ДИО ЗАЈАР ОДРЕКЕ	ПОЉУТАЦ (ЕНГЛ.)	КОЊСКА СНАГА	
АДРАНСКО ОДВЕР-ОСТРО				ПОКРЕ-МНО	ОТАД ОДМИЛА	
23. СЛОВО АЗБУКЕ		ИНДИСКИ НАРОДНИ ЕП			ОТЕЛТИНА	
		РУПА			ОБРИ	
	СЛАВИТИ					
	ВОЈА НЕРАВИК КАРАТА				РАСТАВНИ ВЕЗНИК	
ШПАНСКИ КОШАР-КАШНИ КЛУБ				САВЕНД-НАВОСКИ БОГОВИ		
				ПРЕКЛОК		
ИМЕННИЦИ				АДЪМИ-НИЈУМ		
				ФРУТВА		
ОСНОВНИ ПУДОА КАО СПОРТСКИ ДИСЦИП. ЦЕНТРО					ПРОНА-БАСИИ	

СЛОГОВНА УКРШТЕНИЦА

1	2	3	4	5	6	7
8		9		10		
11		12	13		14	
15		16	17			
	18		19		20	
	21			22		
23		24	25			
26		27	28			29
	30				31	
32	33	34	35	36		
37		38		39	40	41
42			43			

ВОДОРАВНО: 1. Позната слика Саве Шумановића (такође и слика Едуара Манеа). 5. Француски државник, Габријел (1749-1791). 8. Кокошка одмила. 9. Фигура у шаху. 10. Територија под влашћу неке државе. 11. Ранији обичај да девер узима за жену удовицу свог брата. 12. Дрвена ограда. 14. Име америчке певачице Тарнер. 15. Град у Француској. 17. Отпадник од неког друштва. 18. Име и презиме нашег ранијег боксера, освајача олимпијске медаље. 20. Моторно или јестиво .... 21. Посудица за пепео од цигарете. 22. Наша глумица, Горица. 23. Мајстор који прави корита. 24. Врста једрењака. 26. Украсно дугме на народној ношњи. 27. Последња недеља пред Ускршњи пост. 30. Јаке играће карте. 31. Енглески сликар, Вилијем. 32. Изумрла птица тркачица са Новод Зеланда. 34. Штуцање (покр.). 36. Вештачки водени прокопи. 37. Врста птице, гем, несит (мн.). 39. Материја добијена вулканизирањем каучука. 41. Дугачка црна хаљина муслиманских свештеника. 42. Направа за ваљење животиња, мамило. 43. Име и презиме наше старије глумице.

УСПРАВНО: 1. Врста кратких чарапа. 2. Зимски одевни предмет за руке. 3. Име глумице Блам. 4. Врста рибарске мреже. 5. Драго. 6. Нанети коме повреду. 7. Име и презиме наше глумице ("Булевар Револуције"). 10. Месар који прави кобасице. 13. Река у Македонији, притока Црног Дрима. 16. Она која води, водилца. 18. Мајстор који прави тапете. 19. Велика врућина, припека. 20. До неке мере, до половине. 21. Уметак за косу, власуља. 22. Свечана писмена објава. 23. Познати филм Слободана Шијана. 24. Украсна тропска биљка (мн.). 25. Раднички лист Светозара Марковића. 27. Номади пустињских предела северне Африке. 28. Део цвета. 29. Присталица утилитаризма, утилитарист. 31. Књижевна замена речи. 33. Доказ о одсуству са места злочина. 35. Родно место Петра Петровића Његоша. 38. Губитак на тежини робе. 40. Мачка одмила.

АНАГРАМИ

КВИЗИЋ!!! НЕВОЉА?

□ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ □

НЕ, ПИТАЋЕ ЈЕДАН...
(Л=Е)

□ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

ТВ ЛИЦА

МАГИЧНИ ЛИК

СЛОГОВИ: ва, да, до, ка, ме, ме, на, на, ну, о, пе, про, ра, ра, ра, ста, ти, ти, ти, тор, тор.

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО:

- Шеталиште,
- Бројчаник, бројило,
- Извршни орган неке радне зајединце,
- Жена дародавац,
- Глумити у споредним филмским улогама.

1	2	3	4	5

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: мано негра, именослов, логистика, енол, рна, нит, макро, атитида, д. ћ, нона, ол, еж, не, иги, ратилзак, анимирања, немо, итон, ћ, вт, она, крик, роко.

ПИРАМИДА: р, ро, рог, игор, вирго, тргови, тигрови, говорити, виктор иго.

ОСМОСМЕРКА: звечка.

ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ: свуда по нас по свету, а никада из куће не излази.

СУДОКУ: а) 864-531-297, 173-294-865, 925-687-413, 241-763-589, 657-918-324, 389-425-176, 732-156-948, 498-372-651, 516-849-732. б) 671-428-359, 952-137-468, 843-956-127, 367-841-295, 518-269-743, 429-573-816, 734-615-982, 285-794-631, 196-382-574.

СУДОКУ

4		2		3					
	8		9	4		7			
			6	7			4	5	
	2	9			5				
3			4		7				9
				3			5	2	
	9	3			4	6			
				5		6	9		4
			8						5

6	4	9		3					1
		7							
			3	7				4	5
	1	3			8				
				2	3	9			
					7			2	6
	9	5				4	2		
									5
	8		9				4	7	3

Огласи и читуље

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за комуналне послове
и надзор
Факс: (034) 332-067

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за комуналне послове и надзор - Одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржаће се у **понедељак, 21. јуна 2010. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.**

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу „Б“ категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

Градска управа за комуналне послове и надзор

Стамбена задруга „ПРОСТОР“ Крагујевац, Милутина Марковића 1

ОГЛАШАВА

ПРОДАЈУ ПЛАЦА СА СКЛАДИШНИМ ОБЈЕКТОМ У ИНДУСТРИЈСКОЈ ЗОНИ

- Плац је површине 0.22.68 ха са складишним простором бруто површине 388,00 м².

- Плац и објект су укњижени, налазе се у Индустијској зони у Крагујевцу, 300 метара од ауто-пута за Београд, два километра удаљени од центра града.

Плац и објект заинтересовани могу разгледати наредних 10 дана од дана објављивања огласа, сваког радног дана и суботом од 8 до 14 сати.

Рок за слање затворених понуда је 15 дана од дана објављивања огласа.

Понуде треба да садрже понуђену цену и услове плаћања. Понуђачи ће писменим путем бити обавештени о датуму отварања понуда од стране комисије сз „Простор“, као и о избору најповољније понуде, о чему ће одлучивати скупштина и Управни одбор сз „Простор“.

Продавац задржава право да уколико му понуђена цена и остали услови не одговарају оглас поништи.

Понуде слати или донети лично на адресу: Стамбена задруга „Простор“, Милутина Марковића 1, 34000 Крагујевац.

Телефони за информације: 034 330 040 и 034 335 276.

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"
ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ		
Центар 27 м², III спрат, гас	.....	31.000
Центар 30 м², I сп, та	.....	31.000
Центар 30 м², II сп, гас	.....	26.000
Центар 33,6 м², V спрат, цр	.....	37.000
Центар 39 м², приз., цр	.....	39.000
Центар 40 м², II сп, гас	.....	38.000
Центар 42 м², приз., цр	.....	42.000
Центар 48 м², приз., цр	.....	46.000
Центар 49 м², II сп, цр	.....	47.000
Центар 51 м², XIV сп, цр	.....	47.000
Центар 52 м², III спрат, цр	.....	65.000
Центар 84 м², II сп, цр	.....	85.000
Бубањ 30 м², III сп, та	.....	29.500
Бубањ 31 м², VII сп, лифт, цр	.....	33.000
Бубањ 31,2 м², II сп, цр	.....	33.000
Бубањ 32,9 м², IV сп, цр	.....	33.000
Бубањ 36 м², II сп, цр	.....	36.500
Бубањ 38 м², приз., цр	.....	36.000
Бубањ 44 м², II сп, цр	.....	39.000
Бубањ 46 м², IV сп, гас	.....	43.000
Бубањ 52 м², IV сп, цр	.....	56.500
Бубањ 56 м², I сп, та	.....	50.000
Бубањ 53,4 м², IV сп, цр	.....	52.000
Багремар 31 м², приз., та	.....	22.000
Багремар 48 м², I сп, та	.....	29.000
Багремар 57 м², II сп, та	.....	43.000
Багремар 58 м², приз., цр	.....	47.000
Аеродром 36 м², II сп, цр	.....	35.000
Аеродром 38 м², IV сп, цр	.....	33.000
Аеродром 44 м², I сп, цр	.....	40.000
Аеродром 48,23 м², I сп, цр	.....	39.000
Аеродром 44,35 м², IV сп, цр	.....	37.000

АЕРОДРОМ		
Аеродром 57 м², IV сп., цр	.....	46.500
Аеродром 62 м², V сп., цр	.....	63.000
Аеродром 76 м², приз., цр	.....	63.000
Ердоглија 24+6 м², III сп, цр	.....	24.000
Ердоглија 25 м², I сп, цр	.....	28.000
Ердоглија 33,27 м², I сп, цр	.....	33.000
Ердоглија 38 м², I сп, цр	.....	37.500
Ердоглија 43,5 м², I сп, гас, нов	.....	45.000
Ердоглија 54 м², II сп, цр	.....	48.500
Ердоглија 55 м², II сп, цр	.....	50.000
Ердоглија 56 м², II сп, цр	.....	49.000
Ердоглија 59 м², II сп, гас	.....	56.000
Ердоглија 66 м² III сп, цр	.....	60.000
М. вага 35 м², II сп, цр	.....	36.000
М. вага 45 м², III сп, лифт, цр	.....	43.000
М. вага 56 м², III сп, цр	.....	56.000
Вашириште 39 м², V сп, та	.....	32.000
Вашириште 35 м², III сп, та	.....	35.000
Озон-парк 30,7 м², I сп, цр	.....	42.000
Озон-парк 31 м², III сп, та	.....	32.000
Озон-парк 33 м², II сп, гас	.....	34.000
Озон-парк 78 м², VI сп, цр	.....	74.100
Звезда 34 м², III сп, цр	.....	27.500
Звезда 42 м², IV сп, та	.....	30.000
Звезда 44 м², III сп, лифт, цр	.....	40.000
Звезда 64,8 м², приз., цр	.....	55.000
Ц. Радионица 35 м², приз., цр	.....	33.000
Ц. Радионица 64 м², II сп, цр	.....	58.000

КУЉЕ		
Центар 43 м², з. двориште	.....	31.000
Центар 50 м², з. двориште	.....	90.000

ЛОКАЛИ		
Центар 17 м², нов	.....	40.000
Центар 17 м², приз., цр	.....	40.000

ЦЕНТАР		
Центар 30 м², приз., цр	.....	150.000
Центар 32 м²	.....	35.500
Центар 43,5 м², приз., цр	.....	50.000
Парк 126 м², приз., цр	.....	150.000
Ердоглија 42 м², приз., цр	.....	50.000
Станово 38 м², приз., цр	.....	32.000
Бубањ 21 м², приз., цр	.....	35.000
Бубањ 43,5 м², приз., цр	.....	50.000

ПЛАЦЕВИ		
Белашевац - 3,13 а	.....	.....
Вашириште - 3,2 а	.....	.....
Илићево - 4,48 а	.....	.....
Дивостин - 1,5 а	.....	.....
Ботуље - 50 а	.....	.....
Петровац - 14 а	.....	.....
Соболица - 9,02 а	.....	.....
Дивостин - 11,5 а	.....	.....
Шумарице - 7 а	.....	.....
Шумарице - 5,5 а	.....	.....
Мале пчелице - 4,76 а	.....	.....
Станово - 4,56 а	.....	.....

ХИТ ПОНУДА
ПЕТРОВАЦ 75 м², 5 а. 33.000
Шумарице 69 м², 7,75 а. 15.000
Шумарице 105 м², 15 а. 65.000
Шумарице 125 м², 5,5 а. 55.000
Станово 63 м², 5 а. 35.000
Станово 80 м², 4,8 а. 35.000
Грошница-хава 80 м², 10 а. 26.000

ПОВОЉНОШ Десимировац, 40м², гаража
10м², стру, троф., вода - не, 10 а. 20.000

Brković nekretnine d.o.o.
Radno vreme od 8:00 do 17:00 subotom od 8:00 do 14:00

NEKA VAŠA NEKRETNINA OBIĐE SVET
WWW.NEKRETNINEBRKOVIC.COM
Kragujevac, ul. dr. Zorana Đinđića 24,
Tel/Fax 034/330-518, 034/338-456

ПРОДАЈА СТАНОВА		
46,65 м², v. priz., ta	.....	31.000
48 м², 3 sp, ta	.....	31.000
PALILULE - C. RADIONICA		
34,5 м², 1. sp. cg	.....	33.000
41 м², 6. sp. cg	.....	35.000
57 м², 2. sp. cg	.....	52.000
58 м², v. priz., cg	.....	46.500
60 м², 1. sp. eg	.....	45.000
70 м², 2. sp. gas	.....	63.500
75 м², v. priz., cg	.....	65.000
BUBANJ		
30 м², 1. sp. ta	.....	31.000
30 м², 2. sp. ta	.....	32.000
31,2 м², 5. sp. cg	.....	33.000
31 м², 4. sp. gas	.....	34.000
45 м², 1. sp. cg	.....	46.000
45 м², 2. sp. ta	.....	42.000
46 м², 4. sp. gas	.....	42.000
50 м², 4. sp. cg	.....	50.000
55 м², 1. sp. cg	.....	54.000
56 м², 1. sp. ta	.....	51.000
AERODROM		
27 м², v. priz., cg	.....	27.000
37 м², 3. sp. cg	.....	29.600
44 м², 1. sp. cg	.....	40.000
48,23 м², 1. sp., cg	.....	41.500
49 м², 1. sp. cg	.....	45.000
52 м², 1. sp. cg	.....	46.000
54 м², 3. sp. cg	.....	49.000
58 м², 3. v. priz., cg	.....	47.000

VASARISTE		
60,26 м², v. priz., cg	.....	50.000
66,5 м², 2. sp. cg	.....	58.000
35 м², 3. sp. ta	.....	40.000
45+25 м², 2. sp. gas	.....	63.000
ZVEZDA - STANOVO		
29 м², 3. sp. cg	.....	28.000
38 м², 2. sp. cg	.....	32.000
42 м², 3. sp. ta	.....	34.000
42 м², 4. sp. cg	.....	31.000
M. VAGA - LJ. LIVADE		
35,5 м², 3. sp. cg	.....	dogovor
56 м², 2. sp. cg	.....	60.000
59,5 м², 1. sp. cg	.....	60.000
62 м², v. prizem., cg	.....	56.000
69 м², 6. sp. cg	.....	62.000
69 м², 3. sp. cg	.....	67.000
76 м², 4. sp. cg, uknj.	.....	55.000
88 м², 1. sp. cg	.....	88.000
VELIKI PARK		
22 м², 1. sp. cg	.....	26.000
47,48 м², 5. pr. gas	.....	48.000
67 м², 2. sp. gas	.....	65.000
96 м², 1. sp. cg	.....	100.000
ПРОДАЈА КУКА		
120 м², 2,47 а	.....	100.000
120 м², 2,83 а	.....	260.000

100+30 м², 3,15 а		
100+30 м², 3,15 а	.....	155.000
200 м², 4,22а	.....	150.000
96+300 м², 1,91 а	.....	280.000
ZVEZDA - STANOVO		
85 м², 9,2 а	.....	41.000
200 kvm, 6,9а	.....	100.000
230 м², 2,94 а	.....	72.000
500 kvm, 4,8а	.....	150.000
ERDOGLIJA		
74 м², 1,75 а	.....	61.000
130 м², 3,3 а	.....	105.000
100+25 м², 2а	.....	82.000
260 м², 2,75а	.....	225.000
SUSICA - AERODROM		
180 м², 2,4а	.....	85.000
250 м², 7а	.....	92.000
250 м², 4 а	.....	130.000
VINOGRADI - D. BRDO		
163 kvm, 8а	.....	86.000
SUNCANI BREG		
250 kvm, 3,5а	.....	150.000
350kvm, 2,62а	.....	150.000
BELOSEVAC - BRESNICA		
128 м², 2,8 а	.....	72.000
100 м², 3 а	.....	95.000
150 м², 4 а	.....	65.000
150 м², 5 а	.....	82.000
240 м², 4 а	.....	72.000

250 м², 4а		
250 м², 4а	.....	50.000
PIVARA		
50+60 м², 3а	.....	75.000
70+30 м², 3,2 а	.....	44.000
200 м², 3,7а	.....	75.000
SUMARICE		
97+57 м², 7,37а, EG	.....	100.000
90+120 м², 8,02а	.....	75.000
170 м², 6,5 а	.....	60.000
220 м², 5,76 а	.....	82.000
LOKALI		
ul. Branka Radičevića	.....	.....
28m², UKNJ., CG	.....	.....
ul. Luja Pastera - br. 15	.....	63,80m²
ul. Luja Pastera - br. 16	.....	47,16m²
HIT PONUDA!!!		
CENTAR - Lokal	.....	.....
u ul. Bitoljskoj,	.....	.....
180m², NOV, CG	.....	.....

ОГЛАС
за Николу

Обавештавамо Генерацију 1974./1975 Прве техничке школе, да ће се прослава 35 година матуре, одржати 19 јуна 2010. године.
Обавештења на телефоне: 064 83 42 780 Никола., 063 11 25 133 Крле.

МАРКЕТИНГ
marketing@kragujevacke.rs

телефони
333 111
333 116

Мали огласи

Издавање

ИЗДАЈЕМ празан стан, 40 квадрата, Лоле Рибара, ТА, II спрат, Пионир. Телефон: 034 357 898.

Услуга

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Пријемни (средње, више и високе школе и факултети). Студенти (јуни – 2010.) Телефони: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

ЧАСОВИ из физике и математике, професор. Тел. 319-141, 064-21-72-151.

IGRAONICA ČIGRA

ORGANIZUJEMO:
Proslavu rođendana -100 dinara
Žurke, Kreativni boravak dece
Stručnu pomoć u učenju

AERODROM, ul. Neznalog junaka 18 (do „Trnave“)
Uslužni telefon
034/32 00 32 | 064/14 12 848

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

Mani

Za pravna lica i preduzetnike

BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO

(034) 337 270
(064) 680 36 42

Karadorđeva 17
LOKAL 17

13. јуна, у 12 сати обележићемо двогодишњи помен нашој супрузи, мајци и баки

Снежани Илић

Поносни што су те имали и тужни што су те изгубили твоји:

супруг Зоран, син Милан, ћерка Катарина, унуци Саша и Милош, зет Слободан

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 10. до 16. јуна

Четвртак 10. јун	Петак 11. јун	Субота 12. јун	Недеља 13. јун	Понедељак 14. јун	Уторак 15. јун	Среда 16. јун
						
20.00 Старије ствари	18.00 Један предмет 1000 прана	23.00 Еквилибриум	12.05 Шумадјиски праг у гостима	19.00 Хроника 1	17.00 Мозаик	20.30 Моја породица
08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Куљовица р. 10.30 Врхови р. 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Куљовица 12.35 Приме из природе р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Комунални сервис р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Кућа седам жена р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Дечије спортске игре 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Старије ствари 21.00 Кућа седам жена □ 22.00 Хроника 2 22.30 Под сунцем Сен Тропеа □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Куљовица р. 10.30 Дечије спортске игре р. 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Куљовица 12.35 АБС шоу р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Старије ствари р. 15.00 Цртани филм 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Кућа седам жена р. □ 17.00 Моја Шумадја 18.00 Један предмет 1000 прана 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Преломна танка 20.30 Прес клуб 21.00 Кућа седам жена □ 22.00 Хроника 2 22.30 Под сунцем Сен Тропеа □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Радознало огледало р. 10.00 Куљовица р. 11.00 Планета земља р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадјиски праг р. 13.00 Приме из природе р. 13.30 Лек из природе р. 14.00 Викенд концерт 15.30 Куљовица у цвећу 16.00 Вести 16.05 Фофо ■ 18.00 Преломна танка р. 18.30 Прес клуб р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Приме из природе 21.00 Концерт РТК 21.45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Еквилибриум ■ 00.00 Вести 00.35 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Цртани филм 09.35 Интеграције р. 10.00 Куљовица р. 10.30 Радознало огледало 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадјиски праг 13.00 Агро дневник 13.30 Викенд календоскоп 14.30 Врхови 15.00 Фудбал (омеџа утакмица) 16.00 Вести 16.05 Краљев злато ■ 18.00 Планета земља 18.50 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Интеграције 21.00 Концерт РТК 21.45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Култура 23.00 Бекство ■ 00.00 Вести 00.35 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Куљовица р. 10.30 Један предмет 1000 прана р. 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Куљовица 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Викенд календоскоп р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Кућа седам жена р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Свет на длану 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Нокаут 21.00 Кућа седам жена □ 22.00 Хроника 2 22.30 Под сунцем Сен Тропеа □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	08.45 Најава програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Куљовица р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Под сунцем Сен Тропеа р. 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Куљовица 12.35 Агро дневник р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Нокаут р. 15.00 Цртани филм р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Кућа седам жена р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Здрава логика 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Живот је... 20.30 Моја породица □ 21.00 Кућа седам жена □ 22.00 Хроника 2 22.30 Под сунцем Сен Тропеа □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставка програма ТВ Крагујевац	

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.00, a repriza subotom u 14.00

MORAVSKA MISIJA

Svet kulture, premijerno subotom u 18.30, repriza ponedeljkom u 13.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.00h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.00, repriza petkom u 12.30

SPORTSKO OKO

Kratka forma, najaktuelnija dešavanja iz sveta sporta, radnim danima u 11.20, 15.50, 20.45 i 22.15

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 08.10, 11.10, 12.10, 18.15 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kulturni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima: 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

SERIJSKI PROGRAM

"Slatka tajna" (Najgledanija TV novela u 2009. Intriga, ljubav, prevara...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Vetar u leđa" (Serija koja je Kanadsku publiku ostavila bez daha! Potresna priča o porodici za vreme velike depresije 1930.) Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 07.10

"Tajanstvene priče"

(Dokumentarna serija o najvećim misterijama i teorijama zavera u svetu) ponedeljak – četvrtak od 17.05

IGRANI FILMOVI"Katriniina aleja" – subota 20.00
"Otići i vratiti se" – nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

ЗА ИЗНОС ПРЕКО 3.000,00 ДИН. МОГУЋНОСТ ПЛАЊАЊА ЧЕКОВИМА НА 6 МЕСЕЧНИХ РАТА

ЗАВОД ЗА УЧБЕНИКЕ
Кућа знања

Београд: Обилазач београд 5 (011 26 38 405), Краља Милана 19 (011 32 35 409), Косовска 45 (011 32 27 088), Вукосављева 50 (011 35 94 835)
Нови Сад: Сремска 7 (021 66 24 433)
Ниш: Трс краља Александра 3 (018 511 428)
Косовска Митровица: Ваде Трпосаћа 1 (028 425 111)
Интернет продаја: www.zavod.co.rs, e-mail: prodaja@zavod.co.rs

OD SADA NA 4 LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE, AutoPart, BOSCH

NOVO! MOTO AKUMULATORI

ULJA
FILTRI, LAKELE I NAPADNA TELA, AUSPUHI "KILLER"

Shell, Mobil, Castrol, MOBILOIL

GUME
PUTNIČKI PROGRAM, TERETNI PROGRAM, POLJOPRIVREMENIČKI MOTORCIKLI I BICIKLI

BESPLATNA MONTAŽA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrom, 034 372 371

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 - 15 сати

Благаяна у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија Крагујевац

Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и рекламације 370 - 300

МАРКЕТИНГ
333 111
333 116
marketing@kragujevacke.rs

ПРОДАЈА ЗАВРШЕНИХ УСЕЛЈИВИХ СТАНОВА
Informacije: 034 337 702, 063 606 369

Potrebna lokacija u centru

Struktura stanova: 22m² 24m² 36m² 38m² 46m² 67m²
Opremljenost stanova:

- PVC petokomorna stolarija VEGA - Nemačka
- Aluminijumske roletne sa termoizolacijom
- Grejanje na gas - gasni kotlovi HERMAN - Nemačka
- Aluminijumski radijatori FONDITAL - Italija
- Uvozna keramika prve klase
- Hrastov parket (Slavonski hrast)
- Belumna kanalizacija REHAU - Nemačka
- Cevna mreža za vodu REHAU - Nemačka
- Klima uređaj - split sistem
- Interfon i video nadzor
- Sigurnosna vrata
- Kablovska televizija i internet
- Nužno svetlo (u slučaju nestanka struje)
- Podzemne garaje i parking mesta

Lokacija: Braće Poljaković 23

СЕРВИСНИ БОЛНИЦИ

DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO - AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glušića 15
Tel/fax: 034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Ginekološko-akušerska ordinacija
Genus
mi soci dr **RAJKO LAZAREVIĆ**
ginekolog-akušer

Kralja Milana IV br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 330 0
e-mail: genus@sbb.co.yu
www.genusfemininum.net

DAM
Kolor C1
Jovana Ratkica 111
034 330 432
Kolor C2
Kneza Mihaila 55
034 330 191
Kolor C3
Vladimira Putnika 14
034 340 301

Бесплатан превоз за увек поручбине
Радио и недељом

СаноКГ
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalkulatora
Laserske i matične štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i recikliranih fotokopir mašina

KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 920, 302 919, 065 618 74 99

GAČA
dekor

Al i PVC STOLARIJA
Izrada nameltaja od pločastih materijala
Kreditiranje kupaca Teslina 21

Tel. 034/380 822 063/393 587

DR ALARM
UGRADNJA
SERVIS
PROJEKTOVANJE
ALARMIH SISTEMA

Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme od 8-12h 17-19h

ВРШИМО СВЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ
МИЈЕМА ДЕНТ

Др. Драган В. Ђорђевић
дентар-стоматолог

телефони
034/356-444
064/16-20-311
Илинданска 7/1

FENIX
FIRMA ZA PROJEKTOVANJE

VIDEO NADZOR
ALARMI SISTEMI
EVIDENCIJA RADNOG VREMENA SA KONTROLOM PRISUPA
SERVISIRANJE ELEKTRONIKE
OZVUCENJE

030 832 833
030 390 00 00
030 580 90 00

Додajte живот
godinama
a ne godine
животу

PROMEDICO
Privatna agencija

- Nega i pomoć u kući
- Dežurstvo pored pacijenata 24 sata u kućnim uslovima

Nikole Pešića 31-B-18 Kragujevac
Uslužni telefoni: 034/ 361 959
064/156 7 934 064/ 83 52 513

GIP
GEODEZIJA

GEO ING PREMIER
Premer zemljišta... amekovanje
Snimanje objekata... parcelacija
Deobe parcela... izrada situacionog plana
Snimanje vodova
Izrada katarskih i topografskih planova

Lepenski bulevar 25/1
Telefon: 034 330 821

ГЕО ПЛАН

СВЕ врсте геодетских услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

ЗОНА И ГРАДСКЕ

30. (последње) коло Зоне „Морава“: Водожажа - Омладинац 6:0, Ердолија Шумадија - Младосић 1:0, Орловац - Победа Белошевац 2:1, Славија - Сушица 3:2, Таково - Полети (Љ) 0:1, Полети (Т) - Пријевоор 1:3, Бане - Јошаница 1:0, Партизан-Мо краГ ора0:1.

Табела: Полети (Љ) 67, Победа Белошевац 66, Мокра Гора 55, Ердолија Шумадија 49, Орловац 48, Омладинац 44, Водожажа 40, Јошаница 36, Полети (Т) 36, Партизан 36, Славија 34, Таково 33, Пријевоор 31, Младосић 31, Сушица 15 бодова.

Победник и нови члан Западне групе Српске лиге од наредне сезоне је Полети из Љубића, истадају Сушица, Младосић и Пријевоор, док Таковои треба рањз аой сћанак.

29. коло Прве градске лиге: Партизан - Слобода 2:2, Шумадија - Церовац 1:1, Маршић - Селјак (МП) 1:1, Арсенал - Добрача 7:0, Јагран - Кошућњак 5:2, Србија - Будућност 2:1, Колонија - Јединство 4:2, Слоја (Д) - Шумадија 2:1.

Табела: Партизан 75, Слобода 70, Шумадија 58, Колонија 49, Арсенал 45, Маршић 40, Селјак (МП) 39, Јединство 38, Шумадија 37, Слоја (Д) 35, Кошућњак 35, Јагран 34, Србија 32, Церовац 30, Будућност 19, Добрача 12 бодова.

30. (последње) коло: Слобода - Слоја (Д), Шумадија - Колонија, Јединство - Србија, Будућност - Јагран, Кошућњак - Арсенал, Добрача - Маршић, Селјак (МП) - Шумадија, Церовац - Партизан.

28. коло Друге градске лиге: Шумарице - Азбест 2:3, Бајремар - Бурицелац 8:0, Слоја (Л) - Бошуне 1:0, Ојорница - Хајдук 0:0, Пивара - Кременац 0:1, Бава - Крагујевац 2:2, Сјаново - Виногради 0:3 (и.ф.). Слободан је био Колектив.

29. коло: Сјаново - Шумарице 0:3, Виногради - Бава 0:1, Крагујевац - Пивара 3:0, Кременац - Ојорница 2:1, Хајдук - Слоја (Л) 0:1, Бошуне - Бајремар 4:3, Колектив - Азбест 2:1. Слободан је био Бурицелац.

Табела: Виногради 62, Слоја (Л) 59, Бошуне 52, Пивара 47, Бајремар 44, Кременац 41, Азбест 40, Бава 40, Колектив 33, Хајдук 30, Шумарице 28, Крагујевац 25, Ојорница 21, Бурицелац 21, Сјаново 20 бодова.

30. (последње) коло: Шумарице - Колектив, Азбест - Бурицелац, Бајремар - Хајдук, Слоја (Л) - Кременац, Ојорница - Крагујевац, Пивара - Виногради, Бава - Сјаново. Слободно је Бошуне.

21. коло Треће градске лиге: Трмбас - Сјари моци 0:3 (и.ф.), Застава - Велика Суубина 0:3 (и.ф.), Дивосићин - Младосић Теферич 3:1, Младосић - Кушлово 1:1. Слободни су били Селјак (Ц) и Корићани.

Табела: Корићани 43, Селјак (Ц) 41, Младосић 30, Дивосићин 29, Младосић Теферич 28, Кушлово 20, Велика Суубина 16, Сјари моци 14, Трмбас 12, Застава 11 бодова.

22. (последње) коло: Корићани - Младосић, Кушлово - Дивосићин, Младосић Теферич - Застава, Селјак (Ц) - Трмбас. Слободни су Сјарим омци Ве лика Суубина.

ЖЕНЕ

Крагујевачке фудбалерке завршиле су овогодишње шампионске у Првој женској лиги, али су избориле право наступа у најелићнијем рангу шампионске и следеће године.

Упркос очекиваном поразу од лидера Црвеног, Машинца у Нишу са 5:0, Уна фортуна 04 је, сакупивши 20 бодова, заузела осмо место. Сушичанке су се од своје јубилне ојросићиле ефектно победом и добром фудбалском изрешавом. У последњем колу заслужено су славиле над екипом Вандиња - 4:1, ишло им је омогућило да са 19 бодова буду одмах иза лећирад скихри валки.

ФУДБАЛ

МЕТАЛАЦ-ШУ МАДИЈА
РАДНИЧКИ 1923 1:1

Напола

КРАЉЕВО - Стадион: Код Ложионице. Гледалаца: 500. Судија: Миловановић (Лајковац). Стрелци: Сјевановић у 15. минути за Металац и Видић у 20. минути за Шумадија Раднички 1923. Жути картони: Мехмедовић, Усљанин (Металац), Варјачић (Шумадија Раднички 1923). Црвени картон: Милошевић (Шумадија Раднички 1923).

М Е Т А Л А Ц : Вујанац, Газикаловић (Аврамовић), Ђорђевић, Драшковић, Гурдијевац, Мехмедовић (Саздов),

СРПСКА ЛИГА - ЗАПАД

30. (последње) КОЛО: Металац - Шумадија Раднички 1923 1:1, Слоја (П) - Рудар 0:1, ФАП - Железничар 1:0, Вујић вода - Шумадија 1:0, Мачва - Раднички 1:0, Морава - Слобода (У) 1:2, Слоја (ПМ) - Будућност 4:1, Слобода (Ч) - Јединство 3:0.

Шум. Рад.	30	21	6	3	56:19	69
Мачва	30	20	7	3	50:9	67
Слобода (У)	30	16	4	10	43:26	52
Слоја (ПМ)	30	12	7	11	50:42	43
Рудар	30	12	7	11	29:29	43
Вујић вода	30	13	4	13	35:40	43
Железничар	30	11	8	11	30:27	41
Слобода (Ч)	30	10	10	10	32:40	40
Слоја (П)	30	12	3	15	34:42	39
Јединство	30	11	6	13	25:35	39
Шумадија (А)	30	11	5	14	36:33	38
ФАП	30	9	10	11	23:31	37
Раднички Ст.	30	11	4	15	28:43	37
Будућност (В)	30	11	3	16	31:44	36
Металац (К)	30	7	7	16	19:35	28
Морава	30	6	3	21	25:51	21

СВАШТА СЕ ПРИЧА

Мења се име,
а можда и ранг

СВА је прилика да ће ФК Шумадија Раднички 1923 ускоро поново променити име. Уствари, у питању је само спровођење у дело замисли од прошле године, када су „црвени“, због финансијских потраживања, били принуђени да се споје са Шумадијом и тако преузму њено, ликвидно стање на рачуну. Најкраће, из садашњег назива требало би да се избрише Шумадија, што значи да ће се клуб звати - ФК Раднички 1923.

Е сад, што се промене ранга тиче, то је већ домен пуког нагађања. Наиме, све су гласније приче и приче да је Металац из Горњег Милановца у незавидном материјалном положају, те да је могуће да понуди Крагујевчанима уступање статуса суперлигаша. Фузија, кажу „упућени“, не долази у обзир, али је могуће да још неко, попут БСК, Колубаре... покуша да „прода“ наступ у највишем рангу нижеразредном тиму.

У клубу се на такве комбинације, барем за сада, само смешкају. Али да је са Жарком и Раком много шта могуће, показала је и тек окончана сезона. Зато...

В. У. К.

Јоксау пен зији

ДЕЈАНУ Јоксимовићу, капитену Шумадије Раднички 1923, утакмица са Металцем била је последња у каријери. Наиме, по сопственој жељи, у Краљеву се опростио од активног играња фудбала.

Клуб му се за учињено одужио пригодном пиклоном, који му је уручила његова ћеркица. Такође, он је био тај који је примио пехар намењен прваку Српске лиге „Запад“.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

НАЈЈАЧИ отпор шампиону државе у овој сезони пружили су београдски Змајеви и то на стадиону у Сушици, али ни то није било довољно за озбиљније угрожавање победничког пута крагујевачког састава. Резултат на крају био је 30:10, по четвртинуама 0:3, 10:0, 7:7, 13:0.

Чак три деонице гости су се држали у егалу. Вепрови, предвође-

ДИВЉИВ ЕПРОВИ-П ЛАВИЗ МАЈЕВИ 30:10

Вепрови бљували ватру

ни одличним тренером и капитеном Ристићем, чија су три тач да уна определила победника, као искусни састав чекали су да се противник отвори, и то искористили у самом финишу са два у-

ласкау з оноп оена.

За две недеље, у последњем колу лигашког дела такмичења, Крагујевчани ће одмерити снаге са О дметницимау П жаревцу.

М. М.

КАРАТЕ КЛУБ “СМОЛОВИЋ” ПРОСЛАВИО
ПЕТОГОДИШЊИЦУ РАДА

Од сад у својој сали

КАРАТЕ клуб “Смолковић” на најлепши могући начин прославио је петогодишњицу постојања, отварањем сале за тренинг. Наиме, преуређењем једног од склопова на Аеродрому, решен је акутни проблем недостатка термина за вежбање, чиме су створени услови за још боља такмичарска остварења. И то са правом, јер клуб сада броји више од 130 чланова различитог зраста.

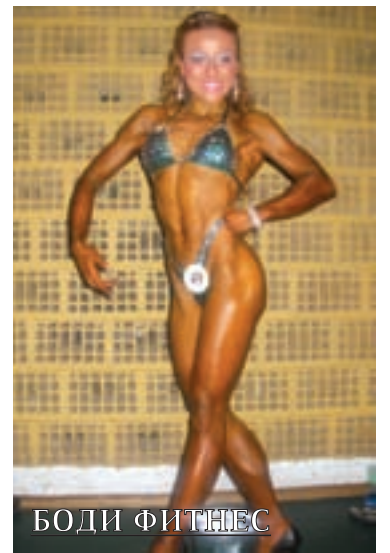
- Успели смо да адаптирамо једно од склопова у насељу Аеро-

дром од 135 квадрата, које ће убудуће бити тренинг сала. Опремили смо га фокусерима, гумама, цаковима и татамијем, средили свлачионице, тако да ћемо имати све што нам је неопходно за несметан и квалитетан рад - каже инструктор/тренер овог клуба Вељко Смолковић, мајстор каратеа, некадашњи вицешампион Европе, првак Балкана и бивше СФРЈ.

После три године надметања у оквиру Спортске карате уније, где су бележени одлични резултати, данас такмичари Смолковића представљају респект у Карате федерацији Србије. Имена Љубице Зекић, Милоша Вуколића, Горана Маринковића, Богдана Димитријевића, Катарине и Јасмине Џајевић, Немање Бараћа, Слађане Сијаниче, Немање Гојковића, Огњена Кнежевића, Лазара Вукићевића, Алексе Васковића... само су

најистакнутија у великој групи талентованих аристе.

- Уз одличан стручни рад, за који је, уз мене, задужен и Раденко Смолковић, могу да се похвалим да смо недавно добили и два прва носиоца црног појаса, Горана Маринковића и Богдана Димитријевића, који су аутоматски укључени у тренерски кадар, иако се држимо старог правила да се до мајсторског звања може доћи тек када такмичар напуни 18 година живота, од чега је највећи број клубова одступило. Такође, заслуге за брз успон клуба припадају и људима из управе клуба, који правим волонтерским радом, не из лич-

БОДИ ФИТНЕС

Бојана европски
крем

ЕВРОПСКО првенство за жене у фитнесу и боди фитнесу, на коме је наступило 140 такмичарки из 28 земаља, одржано је у Новом Саду. Уобичајено, наша репрезентација није могла без помоћи чланица крагујевачке Олимпије. Овога пута било их је две - Бојана Васиљевић Обрадовић и Соња Јаковљевић.

После полуфиналних и финалних рунди, Бојана је на крају освојила високо шесто место у боди фитнесу до 158 сантиметара висине, док је Соња, у десет сантиметара вишој конкуренцији, заузела 14. позицију.

Овиме је само заокружен успешан пролећни наступ младе крагујевачке такмичарке, која је, подсетимо, шампион Купа Србије за 2010. годину, као и прва Балкана. Такође, резултат са Европског, Бојани је аутоматски обезбедио учешће на Светском првенству у Мексику Ситију, које је на програму од 1. до 4. октобра.

В. У. К.

ВЕЉКО СМОЛОВИЋ
СА СВОЈИМ УЧЕНИЦИМА

ног интереса, већ што заиста воле овај спорт, помажу да се, корак по корак, испуњава зацртана стратегија развоја, где је крајњи циљ остваривање врхунских резултата у сениорској конкуренцији и стварање препознатљиве, респектабилне колеке аратеа.

Наравно, осим такмичарских настојања, у клубу смо фокусирано да од ових младих људи створимо здраве, психичке јаке личности, самоуверене, одважне, одлучне, истрајне и успешне на било ком животном плану - “разоткрива” своје планове Вељко Смолковић.

В. У. К.

FITNESS SHOP
OLYMPIA
SPORTSKA HRANA № 1
Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338

РУКОМЕТ

РАДНИЧКИ ОКОНЧАО СЕЗОНУ

Заслужен од мор

ИАКО су поразом у последњем колу окончали овогодишњи шампионат Србије у рукомету, гостовањем Планинки у Куршумлији (15:21), у Радничком могу да буду презадовољни учињеним о овој сезони. Остварен је историјски пласман на четврто место, чиме је на јесен обезбеђен наступ у европском Ч еленц упу.

Оно што је сада у фокусу, јесте формирање тима за наредну такмичарску годину. Предстоје преговори са бројним играчима којима истице уговор, као и тренером Јокановићем.

плановима, требало да у наредној сезони крагујевачке рукометашице промовише у члана елитног ранга, нађено је у Иви Покрајац, досадашњем члану шампионске екипе Зајечара. Ради се о девојци која

се најбоље сналази на позицији левог бека.

Истовремено, у клубу трагају за још две до три аквизиције. На мети су десно крило и средњи бек, као и пивотмен.

В. У. К.

В. У. К.

СУПЕР ЛИГА

30. (последње) КОЛО: Планинка - Раднички 21:15, Наисус - Пролетер 39:29, Војводина - Колубара 34:32, Партизан - Металопластика 24:24, Југовић - Црвена звезда 35:34, Смедерево - Црвенка 40:30, Динамо - ПКБ 32:28. Слободан је Прибој.

Колубара	28	24	1	3 930:723 49
Црвена звезда	28	22	1	5 867:784 45
Металоплас.	28	17	4	7 761:682 38
Раднички	28	17	2	8 793:740 36
Партизан	28	17	2	9 827:732 36
Војводина	28	16	4	8 795:765 36
Наисус	28	14	3	11 798:776 31
Југовић	28	10	6	12 699:730 26
ПКБ	28	9	2	17 759:815 20
Прибој	28	8	3	17 748:784 19
Смедерево	28	7	4	17 806:857 18
Црвенка	28	7	4	17 742:866 18
Динамо	28	6	5	17 781:847 17
Планинка	28	7	2	19 755:822 16
Пролетер	28	5	5	18 713:851 15

ЖРКР АДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦАК Г

Стигла Ив а

ПРВО појачање које би, према

СПЕЦИЈАЛНО ЛИМПИЈАДА

Медаље, ме даље, ме даље

НА Петим националним играма одржаним у Нишу, крагујевачки спортисти освојили су чак 13 медаља. И то у све четири дисциплине - пливању, атлетици, стоним тенису и кошарци. Наш град представљали су Спортски клуб "Мале Пчелице", ученици школе "Вукашин Марковић", као и станари Дечег дома "Младост", који су се домогли по шест златних и сребрних одличја, те једног бронзаног.

У пливању су до три злата стигли Тијана Трговчевић (25м прсно) и Зоран Димитријевић (50 и 100м краул). Њихов успех поновила је и Бранкица Ђурчић у стоним тенису, док су у истој дисциплини сребрне медаље припале Марији Димитријевић и Мирославу Николићу. Код надметања атлетичара Катарина Ранковић је била прва на 400 метара, а друга у бацању кугле, баш као и Милан Манојловић, који је злато освојио у спринту. Славица Николић другопласирана је у спринту, а нас тепеникуни жена шаосеБ огданЧу турицау ск оку удаљ.

У интегралној кошарци, коју чине четири особе са сметњама и четири партнера из локалне заједнице, такође се стигло прилично високо, до друге позиције. Наш тим је наступио у саставу: Миленко Милосављевић, Зоран Пешић, Марко Живић, Душан Ђорђевић (спортисти) и Томислав Јевтић, Томица Јеремић, Ненад Јевремовић и Душан Перовић (партнери).

В. У. К.

СРЕБРНИ КОШАРКАШКИ ТИМ

КОШАРКА

ХЕМОФАРМ-Р АДНИЧКИ 112: 73

Обрукасмосе

ВРШАЦ - Хала: „Миленијум“. Гледалаца: 1.200. Суције: Јовичић (Ваљево), Нешиковић (Краљево), Маричић (Београд). Резултати по четвртинама: 29:19, 36:28, 26:15, 21:11.

ХЕМОФАРМ: Анђушић 5, Хил 15, Марковић 12, Обреновић, Красићковић 9, Шушало 8, Мачван 12, Кашић 14, Бојановић 21, Марјановић 8, Пешић 10.

РАДНИЧКИ: Чакаревић 2, Милосављевић 10, Уразанов, Вељовић, Мијајковић 7, Ракић 10, Алексић 14, Панчић 10, Крушић, Вук сановић 9, Бркић 11.

ИЗМЕНАЂЕЊА више нема, нити га је, што се Вршчана тиче, смело бити. Реванш за овогодишњи скор од 1:3 у сусретима са Радничким, наплаћен је са дебелим каматом. Додуше, циљеви две екипе у плеј офу дијаметрално су супротни. Домаћин са жељом да прекине монотонију у првенству државе, што се тиче готово деценијске доминације Партизана, а Крагујевчани, задовољни испуњеним такмичарским циљем, тек дасена дигравају.

Хемофарм је кренуо гасом до даске, па је већ на почетку било 10:2. С друге стране, исцрпљени, ровити и неамбициозни гости играли су колико им је до-

пуштено. Разлика се, како је време одмицало, увећавала, па је после великог одмора постала забрињавајућа, помало и понижавајућа. Када је било јасно да победа не долази у питање, тренер Лукајић урадио је оно са чим је Николић стартао. Давао је шансу свим играчима да се опробају, играју, остану у тону, што је свакако неопходно за предстојеће дуеле. Тако је и број кошера, изузетно висок, остао распоређен на готово целу екипу. Опет, Раднички је играо једва са осморицом фит играча. Повреде, које су биле главни проблем целе сезоне, оптеретиле су екипу и овога пута, па уз одлазак Котишевког у Русију због породичних проблема, боље тешко да је могло да буде.

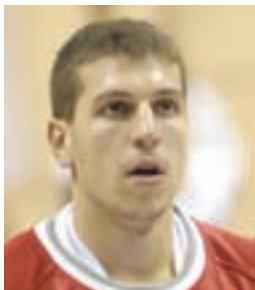
Сада никако не треба кудити и тражити длаку у јајету. Полуфинале плеј офа државног првенства је домет који ни једна генерација Радничког никада није достигла. Ово је историјски успех и тако га треба посматрати, и аравно, по здравити.

Реванш је одигран синоћ у „Језеру“, а ако буде било потребно, трећи сусрет је сутра, поново у „Миленијуму“.

М. М.

Дудазо веМ илосављевића

ДА се квалитет види и цени, потврдио је и недавни репрезентативни позив, који је стигао на име играча Радничког Драгана Милосављевића. Одличне партије, пре свега у НЛБ лиги, навеле су селектора кошаркашке репрезентације Србије Душана Ивковића да на шири списак од 22 играча, који ће се припремати за Светско првенство у Турској, у врсти б екак рагујевачког ма.

Припреме почињу 28. јуна, а већ 5. јула селектор ће списак скратити на 16 имена. Конкурентија Милосављевића на месту бека су: Миленко Тенић, Александар Рашић, Урош Трипковић и Иван Паунић.

М. М.

МИЛАН ЂУКИЋ СВРСТАН У ТИМ ПРВЕНСТВА

Идеално деснок рило

НА ревијаној утакмици у Лазаревцу, где су се састали шампион Колубара и репрезентација Супер лиге, првотимац Радничког Милан Ђукић проглашен је за најбоље десно крило у минулој сезони елитног српског такмичења. Тиме је, уједно, уврштен у идеални тим националног првенства.

Иначе, сусрет је завршен нерешеним скором - 45:45, а од чланова крагујевачког тима наступили су још и голман Дејан Златановић и десни бек Милош Тица.

В. У. К.

АТЛЕТИКА

На стадиону „Чика Дача“ овог викенда је одржано шреће, последње коло квалификација за Куп Србије у атлетици. Чланови Радничког имали су веома зајажена остварења.

Првог дана, у суботу, Милош Савић је славио у шци на 100 метара (10.82), Јован Вучићевић у скоку увис (215 сантиметара), Лазар Анић у даљу (6.83) и Александар Миленковић на 110 са препонама, иза којих се пласирао други председник „црвених“, Марко Мишковић. У нагметаву на 400 метара Томислав Тодоровић је био други (48.94), а Милош Савић трећи (49.38), баш као и Дарко Живановић на 1.500 метара. Иста позиција припала је и Бранку Ђуричићу у вису (205), те Николи Стојановићу у даљу (6.64). Штафетна шрка четири шца 100 метара донела је Радничком екино другом месту.

У недељу смо имали још четири победника. Ђуричић је најдаље прскочио (15.38), Савић се покочио најбржим и на 200 метара (21.45), Живановић у својој дисциплини, 3.000 метара (8:23.06), док је на истој дисциплини, али са препонама, победио Милош Алексић (10:00.19). Уз то, Анић је прскоч завршио на другом месту (14.70).

БИЦИКЛИЗАМ

Бојан Ђурђић, члан крагујевачког Радничког и репрезентативца Србије у иланском бициклизму, освојио је прво место у другој шци Лице Србије у иланском бициклизму, воженој прошле недеље на Сиражилову. У класи „елија“, стазау дуго 35 километара прешао је за нешто мање од два сата.

Одличан резултат забележили су и јуниори „црвених“. Мирко Скандарски освојио је прво, а Александар Цвешковић друго место.

Већ у недељу, 13. јуна, Ђурђића очекује међународна шрка класе „два“, која ће се возити у Мађарској, поред језера Балатон. Пласман од првог до десетог места, крагујевачком такмичару омогућиће стицање нових бодова за Олимпијске игре у Лондону 2012. године.

Бициклисти Радничког учествоваће ове недеље на шрећој шци Лице Србије, која ће се возити на Јаспирецу. Резултати са ових шрка бодују се за маратонску лигу Србије у иланском бициклизму.

Крагујевачки „грумаши“, Предраг Прокић и Горан Шмелцеровић, наступиће ове недеље на међународној шци под називом „Цар Константин“, која се вози у Лицама града Ниша. Шрка се, иначе, одржава поводом трагске славе Нишлица.

Горан Шмелцеровић, члан Радничког из Крагујевца, освојио је четврто место на шци „Велика настрада Чубуре“, која је прошле недеље вожена на релацији Београд-Раља-Ђурици-Младеновац-Космај-Сокош-Ђурици-шржни центар Авала траг у Реснику, у дужини од 112 километра. Шмелцеровић је, иначе, на брдском циљу на Космају аузеод другом месту.

На предстојећој, 50. међународној „Три Кроз Србију“, која се вози од 14. до 19. јуна, Бициклистички клуб Раднички имаће два председника. У оквиру репрезентације Србије наступиће Предраг Прокић, док ће у шиму „Фестивал“ клупске боје бранити Горан Шмелцеровић.

Овогодишње издање „Трке кроз Србију“ биће одржано на шест етапа и укључује 1.073 километра, што ће бити осма најдужа шрка у историји. Старш је 14. јуна етапом од Београда (Младеновац) до Зајечара, друга етапа је дан касније од Зајечара (Књажевац) до Враћа (Вранске Бане), трећа ће се возити 16. јуна од Враћке Бане до Врачка Бане, четврта је на програму је 17. јуна од Врачке Бане до Златибор, одакле, следеће дана, креће петта етапа до Пала. Шрка се завршава 19. јуна, етапом од Пала до Рума.

В. У. К.

Риста уз Муту

ДРАГАН Ристановић, тренер кошаркашица Радничког, са којима је успео да избори опстанак у најквалитетнијем рангу женске кошарке, од недавно је, на позив тренера Радничког Мирослава Николића, постао помоћник овом српском, али и интернационалном стручњаку.

Сам Ристановић каже да је изненађен позивом, те да му веома прилика, као и то да је ово изузетна прилика, да уз врстан тим стручњака научи нешто више.

С. М. С.

КО ЂЕ, НА КРАЈУ, ДА "РАСПАКУЈЕ КОФЕРЕ", ЦИГА ИЛИ КОВАЧ, ИЗГЛЕДА ДА СЕ ПИТА И САМ ГРАДОНАЧЕЛНИК

СКУПШТИНА НА ПОМОЛУ

Чекасе Верко

ПО Статуу, председника Управног одбора може да смени само Скупштина клуба. Председник овог тела је Верољуб Стевановић, па је на њему датум заказивања седнице.

Незванично сазнајемо да би то требало да се деси током ове или идуће недеље, сходно слободном времену и обавезама градоначелника, мада су и други термини у опцији, јер би ова скупштина требало да има унапред припремљене варијанте за сваки исход гласања.

МИРОСЛАВ СТОЈАНОВИЋ

Некам е мене

ПРЕДСЕДНИК Управног одбора, после изгласавања неповерења, углавном се не оглашава. За нашу сти зјавио есле деће.

Не одлазим више у клуб, само се повремено интересујем за ситуацију. Не желим да, до заказивања Скупштине, одлазим тамо. Оставку нећу да подносим, чекам исход гласања, па ћу се повиновати решењу - речи су Мирослава Стојановића.

И УПРАВА БИ ДА ИДЕ

Растурисе друштво

КАКО се незванично сазнаје, а чаршијске приче су готово по правилу најаве будућих догађаја, ствар се закомпликовала у још једном телу Одбојкашког клуба РадничкиК редиба нка.

Наиме, поједини чланови Управног одбора који су изгласали неповерење председнику Стојановићу, највероватније ће се повући са својих места. То је свакако још један баласт и предстојеће скупштине, али и људима који ће после тога пр узетик луб.

ОДБОЈКА

У ШАМПИОНСКОМ ТИМУ РАДНИЧКИ КРЕДИ БАНКЕ СТРАСТИ СЕ НЕ СМИРУЈУ

СадБ оби њукаоф илм

Пише Милутин Марковић

СРЕДИНОМ пролећа, када је из београдских „Шумица“ експедиција Радничког Креди банке у Крагујевац по други пут донела пехар првака државе, чинило се да ће одбојкашка идеја у овом граду трајати дуго. Страсти од зимус, када су играчи због неисплаћених давања почели штрајк, као да су се смириле, а успех је, изгледало је, донео потребни мир. Повремене чаршијске приче о сукобу концепција о животу и раду у клубу, који је пре две године кулминирао одласком Дејана Брђевића, поново су произвеле још један раскид, овога пута драстичнији. Најпре је Управни одбор, на свом састанку од пре 20 дана, изгласао неповерење председнику Мирославу Стојановићу, а само после недељу дана и Слободан Ковач поднео је неопозиву оставку на место првог тренера и шефа стручног штаба свих селекција Радничког.

Циги је замерено да већ дуже времена води клуб самовољно, по свом нахођењу, не питајући никога. Уље на ватру долила је његова одлука да се штампају плакете захвалнице и организује вечера за спонзоре који су помагали кроз сва три такмичења, на шта је отишло око 130 хиљада динара. Клуб је већ у великим договањима, што бившим играчима, наравно и садашњим, па уз она логистичка, долази се до суме која је забрињавајућа. Рачуни се и даље плаћају, но хоће ли то омогућити функционисање на досадашњем нивоу, остаје да се види.

С друге стране, Ковачево незадовољство тињало је од самог почетка сезоне. Најпре, пред старт прве такмиче Лиге шампиона са КНАК Руселаром у Крагујевцу, поједини играчи су тражили обећани новац и захтевали исплату. Тренер је смирио страсти, далеко од очију јавности, а можда и људи из клуба. Кулминира

ција је дошла пред меч првог кола мини лиге са Партизаном, када је екипа отворено ступила у штрајк, па је градоначелник заложио свој углед, обећањем да ће се ситуација смирити. Смирила се, али само до јуна. Ковач се повукао и то, како се чини, коначно.

Што се мене тиче, најмањи проблем је новац. У питању је рад у клубу и његово функционисање који никако не личи на озбиљно. Све се ради у последњем тренутку, на о рук, што је незамисливо за првака државе. За разлику од других колектива, ми имамо само резултат и ништа друго. Један високи одбојкашки функционер, после освајање прве титуле, рекао ми је да сада треба радити на постављању темеља, како би клуб могао да функционише на дуже стазе. Резултати долазе и пролазе, али, види се то по српским одбојкашким игантима, трајање ед олазиу п итање.

Ја сам до последњег тренутка веровао да је то могуће урадити. Због тога сам одбио понуде италијанског Трентина, прволигаша, затим Будванске ривјере. У Италији, у Серији А нема ни једног тренера из Србије. Замислите колико бих научио, самим тим и радио на себи, као младом стручњаку. Овако, остајем овде, по нудаз аса дан ема. В идећемо.

Не би ли се ситуација бар колико-толико смирила реаговао је и неприкосновени крагујевачки спортски ауторитет, градоначелник Верољуб Сревановић, замоливши Б обуд ар азмислио св ојој длуци. Н о...

Одбојка у Крагујевцу не би била то што јесте, да није било Верка. Исто је, видим, случај и у осталим спортовима. Сетите се каква је била ситуација пре пет-шест година и упоредите је са садашњом. Крагујевац је срећан што има једну такву личност.

Ипак, не видим да ће ствари ићи на боље. Немам намеру да сваки дан гасим пожаре, мој посао би требало да буде сасвим другачији. Разуме се да ни један клуб не би требало да буде везан ни за једно име. Функционисаће он без мене, као што је то урадио и после Дејана Брђевића. Дечаци су спремни за велику сцену, одрадили су добро неколико сезона и они су гарант да ће резултата бити. Што се мене тиче, Крагујевац је и даље мој град. Остајемо комшије - каже Ковач.

Било би лепо да се Ковачево рече остваре, али како је кренуло, не мирише на добро. Треба много воље, рада, на жалост и пара, да би се клуб одржао на досадашњем нивоу. Брзо ће јесен и такмичења. Прошлу Лигу шампиона Раднички Креди банка је финансијски једва, ако је уопште и претекао. Уколико се ствар хитно не убаци у „убрзану процедуру“, прети можда и нон ајгоре.

БОКС

Већ у првом колу ирелиминарних борби на Европском ирвенстиау у аматерском боксу у Москви, каиштен репрезентације Србије и члан Радничког Љубомир Марјановић авршиој ешак мичење.

Бољи од њега, у кашеторији до 60 килограма, био је холандски репрезентативац Хусну Кочабаш, а резултат је ел асио5:3.

Дарко Милошевић, 17-годишњи боксер Радничког, окитио се златном медаљом на Свешком кују у Мађарској, али у - кик боксу.

Ово није ништа ново за њега, јер већ дуже време бележи одличне резултате у ова два борилачка спорша. Тренутно је јуниорски ирвак Србије у боксу, а вицешампион Европсеукибк су.

СТРЕЉАШТВО

Крагујевачки стрелац Стеван Плешикосић освојио је прво место у тађању МК љушком 60 метшака лежећи (591 круи), на шрећем колу Куиас рбијеуН овомС аду.

У конкуренцији јуниорки, у иштој дисциплини, Селена Чоловић је са 586 круова заузела другу позицију.

Другој дана шамичења, у дисциплини шросшав (шири пуша 40 метшака), Плешикосић је био други са 1.168 "ујуцаних" круова, док се код јуниорки (шири пуша 20 метшака), Андреја Сисојевић са 559 круова иласирао на седмо место.

Ђурија је ове недеље домаћин ирвенстиа Региона за сениоре, у тађању МК љушком у дисциплинама 60 метшака лежећи и шросшаву, шири пуша 40 метшака, које је уједно и изборно за ирвенстиа Србије.

Од крагујевачких стрелаца наступиће Стеван Плешикосић, Милутин Стефановић и Бранислав Милановић.

АУТОМОБИЛИЗАМ

Актуелни шампион класе 2, "јуто хибрид", Радослав Вукосављевић, члан АСК КГ 07-СББ, шријумфовао је у обе шрке на кружним сшазама, које су за викенд вожене у Бања Луци, на сшази Залужани.

Веом иншерасаншно било је другој дана, иде је у војни "браник на браник", у оштрој борби. Вукосављевић шријумфовао за делић секунде, колико је недостајало шамичару АСК Засш а в а рејсини шиму Александру Паниелићу да се поине на и о д и - јум.

РАЛЕ НЕПОБЕДИВ

У класи 1, у другој шрки шампионаша Србије на крују, Милош Бркић из АСК Засшав рејсини шимао својој ешре ћем ешшо.

ФУТСАЛ

Поводом прославе педесетгодишњице рада компаније Хемофарм, посебни гости били су и овогодишњи ирваци Србије у фудсалу, тим Економца. Поред обиласка ироизводних пошона ове фармацијске куће, шампион је, у сиршкој дворани Миленијум, одиграо и једну иријашелску ушакмицу.

Фудбалери Економца, Рајчевић, Ракић, Коцић, Бојовић и јолман Ранисављевић, у оквиру националне селекције, одиграли су јуче иријашелску ушакмицу са репрезентацијом Румуније, у месту Баја Маре.

СТОНИ ТЕНИС

Ушорак, 15. јун званичан је почетак ирелазној рока за сшоношенисере, а нови иролиаши Факс је завршио већ две шрећине посла. Наиме, зна се да су у екшии Борђе Пејак и Ненад Ђукић, док је ирреће местој ошу веку ирраћено.

У клубу чекају да ли ће Борис Михаиловић наћи антаман у иностранстиау, па уколико не, да „активирају“ његов иршишанак на јошј еднуто динув ерности.